

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์
ของ
ไพลิน จันเต็ม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มกราคม 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์
ของ
ไพลิน จันเต็ม

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มกราคม 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF COOPERATIVE LEARNING ACTIVITIES USING
THE CIRC TECHNIQUE INTEGRATED WITH MIND MAPPING TO
ENHANCE READING COMPREHENSION AND IMAGINATIVE
WRITING ABILITIES FOR PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS

BY
PAILIN CHANTEM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Research of Curriculum and Instruction
at Sakon Nakhon Rajabhat University

January 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ไพธิน จันเต็ม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย) (รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร กุลไพบุตร) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ กรรมการสอบและ
(ดร.พัทธนันท์ ชมภูนุช) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ดร.พจมาน ชำนาญกิจ) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ดร.นันทนา ลีลาชัย) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำ วิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์พิเศษ ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นางพิมพ์ิกา จันทรฤทัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาถ่อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และนางศศิธร สังกฤษ ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนบ้านโนนขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่กรุณา เสียสละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เครื่องมือ เนื้อหาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสีวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่อนุญาตให้ใช้นักเรียน โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสีวิทยา) ในการทดลองใช้เครื่องมือและการเก็บเครื่องมือ เพื่อการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

ไพลิน จันเต็ม

ชื่อเรื่อง	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	ไพลิน จันเต็ม
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร ดร.พจมาน ชำนาญกิจ
ปริญญา	ค.ม. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ให้มีดัชนีประสิทธิผลผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคำตานา (อรัญวาสีวิทยา) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 10 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ 4) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test ชนิด Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 88.08/89.25 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิผลร้อยละ 82 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานมากกว่าร้อยละ 50
3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

TITLE	Development of Cooperative Learning Activities Using the CIRC Technique Integrated with Mind Mapping to Enhance Reading Comprehension and Imaginative Writing Abilities for Prathomsuksa 3 Students
AUTHOR	Pailin Chantem
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr. Thananun Kunpaibutr Dr. Potchaman Chamnankit
DEGREE	M.Ed. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2569

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop cooperative learning activities using the Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) technique integrated with mind mapping to achieve the efficiency criteria of 80/80, 2) to determine the effectiveness of the developed learning activities based on an effectiveness index of at least 50 percent, 3) to compare students' reading comprehension ability before and after the intervention, 4) to compare students' imaginative writing ability before and after the intervention, and 5) to examine students' satisfaction with the developed learning activities. The sample, selected through cluster random sampling, consisted of ten Prathomsuksa 3 students from Bankhamtana (Aranyawatwittaya) School in the first semester of the 2023 academic year. The research instruments included: 1) lesson plans based on cooperative learning activities using the CIRC technique integrated with mind mapping, 2) an achievement test, 3) a reading comprehension ability test, 4) an imaginative writing ability test, and 5) a questionnaire assessing students' satisfaction with the developed learning activities. The statistical analyses employed frequency, percentage, mean, standard deviation, and the Dependent Samples t-test.

The research findings were as follows:

1. The cooperative learning activities using the CIRC technique integrated with mind mapping achieved an efficiency of 88.08/89.25, which exceeded the established criteria of 80/80.
2. The developed learning activities demonstrated an effectiveness index of 82%, which was higher than the required criterion of 50%.

3. The comparison result revealed that the reading comprehension ability of Prathomsuksa 3 students after the intervention was higher than that before the intervention at the 0.01 level of significance.

4. The comparison result revealed that students' imaginative writing ability after the intervention was higher than that before the intervention at the 0.01 level of significance.

5. The students' satisfaction with the developed learning activities was at a high level ($\bar{x} = 4.59$, S.D. = 0.51).

Keywords: Cooperative Learning Activities, CIRC Technique, Reading Comprehension Ability, Imaginative Writing Ability

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	13
ความสำคัญของภาษาไทย	14
หลักการ	14
จุดหมาย	14
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนขั้นพื้นฐาน	15
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	15
สาระการเรียนรู้ภาษาไทย	16
คุณภาพผู้เรียน	17
กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	18
การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)	18
ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	18
วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	19
ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ	19
องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ	20
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ	22
การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในชั้นเรียน	24
ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ	24
แผนภาพความคิด	25
ความหมายของแผนภาพความคิด	25
วิธีการสร้างแผนภาพความคิด	26
รูปแบบของแผนภาพความคิด	28
ประโยชน์ของแผนภาพความคิด	28
แผนการจัดการเรียนรู้	30
ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้	30
ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้	31
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	32
ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้	33
ดัชนีประสิทธิผล	34
ขั้นตอนการหาประสิทธิผล	35
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
ความหมายของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37
ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	38
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	38
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	45
ความหมายและความสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	45
องค์ประกอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	47
ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ	48
แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความสามารถในการเขียน	54
ความหมายของการเขียน	54
ความสำคัญของการเขียน	55
จุดมุ่งหมายของการเขียน	58
ลักษณะของการเขียนที่ดี	60
หลักการและขั้นตอนในการเขียน	61
ปัจจัยที่ควรคำนึงในการเขียน	64
การวัดและการประเมินความสามารถทางการเขียน	64
ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	67
ความหมายของจินตนาการ	67
ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	68
แนวทางการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	69
แนวทางการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ	70
การวัดผลประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	72
ความพึงพอใจ	77
ความหมายของความพึงพอใจ	77
ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ	78
ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ	79
แบบสอบถามความพึงพอใจ	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	84
งานวิจัยในประเทศ	84
งานวิจัยต่างประเทศ	85
3 วิธีดำเนินการวิจัย	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	87
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	97
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	98
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	103
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	103
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
ความมุ่งหมายของการวิจัย	115
สมมติฐานของการวิจัย	116
ขอบเขตของการวิจัย	116
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	117
วิธีดำเนินการวิจัย	118
สรุปผล	118
อภิปรายผล	119
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์	139
ภาคผนวก ข ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	147
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	155
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	165
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	171
ภาคผนวก ฉ แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ	209
ประวัติย่อของผู้วิจัย	233

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้	17
2 ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	43
3 ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับระดับความสามารถในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจสังเคราะห์เนื้อหาโดยผู้วิจัย	49
4 สังเคราะห์แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้กับนักเรียน	53
5 รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	66
6 รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ	67
7 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ	84
8 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลองเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้	89
9 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80	105
10 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการ ใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 0.50	105
11 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	106
12 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	106
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	149
15 ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	151
16 ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	153
17 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	154
18 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจ จำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	157
19 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการของ Kuder-Richardson (Reliability KR-20)	159
20 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจ จำแนก (r) ของแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ด้วยการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	161

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
21 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ด้วยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการของ Kuder-Richardson (Reliability KR-20)	162
22 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	163
23 คะแนนทำกิจกรรมระหว่างเรียนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำแนกเป็น 5 กิจกรรม	167
24 เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบก่อนเรียน การอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งหมด	168
25 เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบก่อนเรียน การเขียนเรื่องตามจินตนาการ	169

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
2 การจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	109
3 การจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC	109
4 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC	110
5 นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่ม	110
6 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการเขียนเรื่องตามจินตนาการและร่วมกัน ตรวจสอบความถูกต้อง	111
7 ตัวอย่างผลงานจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนภาพความคิดจากนิทาน	111
8 ตัวอย่างผลงานนักเรียนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ เรื่อง หนูน้อยนักเขียน เรียนรู้ด้วยภาพ	112
9 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC	112
10 นักเรียนร่วมกันนำเสนอและอภิปรายผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิด สร้างสรรค์	113

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษาามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการสื่อสารของผู้เรียน ทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระ การที่ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ หากแต่จำเป็นต้องสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน วิเคราะห์สาระสำคัญและนำความเข้าใจดังกล่าวไปใช้ในการสื่อสารหรือถ่ายทอดความคิดของตนเองผ่านภาษาเขียนได้อย่างเหมาะสม

ภาษาไทยจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความคิด ถ่ายทอดประสบการณ์ และสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่สะท้อนภูมิปัญญา วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคมไทย การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางภาษาอย่างเหมาะสมจึงเป็นภารกิจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยของการวางรากฐานด้านการอ่านและการเขียนอย่างเป็นระบบ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2561, หน้า 37)

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนอยู่ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากการเรียนรู้การอ่านออกเสียงไปสู่การอ่านเพื่อทำความเข้าใจและการนำสาระจากบทอ่านไปใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนในระดับชั้นนี้สามารถอ่านเรื่องสั้นและบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำและข้อความ จับใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ และสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความคิดและจินตนาการของตนเองออกมาเป็นงานเขียนอย่างมีความต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 3-4)

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา พบว่านักเรียนจำนวนไม่น้อยยังประสบปัญหาด้านการอ่านเพื่อทำความเข้าใจ แม้จะสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ แต่ยังไม่สามารถอธิบายเนื้อหาด้วยถ้อยคำของตนเอง จับใจความสำคัญหรือเชื่อมโยงเหตุการณ์และสาระจากเรื่องที่อ่านได้อย่างชัดเจน ปัญหาดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อทักษะการเขียน โดยเฉพาะการเขียนเรื่องตามจินตนาการซึ่งต้องอาศัยความเข้าใจจากบทอ่าน การเรียบเรียงความคิด และการถ่ายทอดเรื่องราวอย่างเป็นลำดับ หากผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้อย่างแท้จริง การเขียนย่อมขาดความต่อเนื่อง ขาดเหตุผลรองรับ และไม่สะท้อนความคิดของผู้เรียนอย่างชัดเจน

สภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) ซึ่งพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ อยู่ในระดับต่ำ นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์จากบทอ่านได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังประสบปัญหาในการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการออกมาเป็นงานเขียนที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน ส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจควบคู่ไปกับการเขียนอย่างเป็นระบบ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยบูรณาการกระบวนการอ่าน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการเขียนเข้าด้วยกัน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการทำงานของกลุ่ม ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะการเขียนได้อย่างเหมาะสม Slavin (1995, p. 71)

นอกจากนี้ การใช้แผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้ผู้เรียนจัดระเบียบความคิด เชื่อมโยงสาระสำคัญจากบทอ่าน และมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาได้อย่างชัดเจน แผนภาพความคิดยังสนับสนุนกระบวนการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยช่วยให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ และสรุปสาระจากเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการวางแผนการเขียน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดจินตนาการออกมาเป็นเรื่องราวที่มีโครงสร้างชัดเจน มีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ของตนเองในการสร้างสรรค์เรื่องราวอย่างอิสระ ผู้เรียนจะได้ฝึกการกำหนดโครงเรื่อง การลำดับเหตุการณ์ และการเลือกใช้ถ้อยคำอย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาและเสริมสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเขียน ดังที่ วิลเลียม มาสจรัส (2544, หน้า 56-57) กล่าวว่าจินตนาการเป็นภาพของการนึกฝันที่ผู้เขียนสร้างขึ้นในความคิด และสามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นได้จากการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม และได้ฝึกการอ่าน วิเคราะห์ และเขียนอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนในวัยประถมศึกษา

การบูรณาการการอ่านเพื่อความเข้าใจเข้ากับการเขียนเรื่องตามจินตนาการผ่านกิจกรรมกลุ่ม ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำสาระจากบทอ่านมาใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์งานเขียนได้อย่างมีเหตุผลและมีความหมาย ขณะเดียวกัน การใช้แผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือช่วยจัดระบบความคิด จะช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหา ทำให้ผู้เรียนเห็นโครงสร้างของเรื่องอย่าง

ชัดเจน และสามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนที่มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกัน มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด จึงนับเป็นแนวทางหนึ่งที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียน เรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ และตอบสนอง ต่อมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรได้อย่างเหมาะสมต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หรือไม่อย่างไร
2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ นักเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ดัชนี ประสิทธิภาพร้อยละ 50
3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่อย่างไร
4. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร
5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อหาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 50

3. นักเรียนที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. นักเรียนที่ได้การเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้จริง

2. เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีความต้องการคล้ายคลึงกัน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 โรงเรียน ได้แก่ 1) บ้านคันชา 2) บ้านหนองหอย 3) บ้านม้า 4) บ้านถ่อน 5) บ้านธาตุ 6) บ้านโคกหลวง 7) บ้านเตาไห สร้างแก้ว 8) บ้านหนองหอยคัน 9) บ้านหินโงมโนนสร้างไฟ 10) บ้านหนองหว้า 11) บ้านคำตানা (อรัญวาสีวิทยา) 12) บ้านโพน (เกาะแก้ววิทยา) 13) บ้านพันนา 14) บ้านคำเม็ก (พัฒนาบำรุง) 15) ทรายมูลหนองกุงทรายศรีพิทยา และ 16) บ้านดอนยานาง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 1 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 10 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละโรงเรียนอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันใช้หลักสูตรสถานศึกษาลำดับกันมีลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดชั้นเรียนแต่ละโรงเรียนมีบริบทเหมือนกันการจัดชั้นเรียนคล่องความสามารถกัน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.2 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.3 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.2.4 ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
- 2.2.5 ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ดังนี้

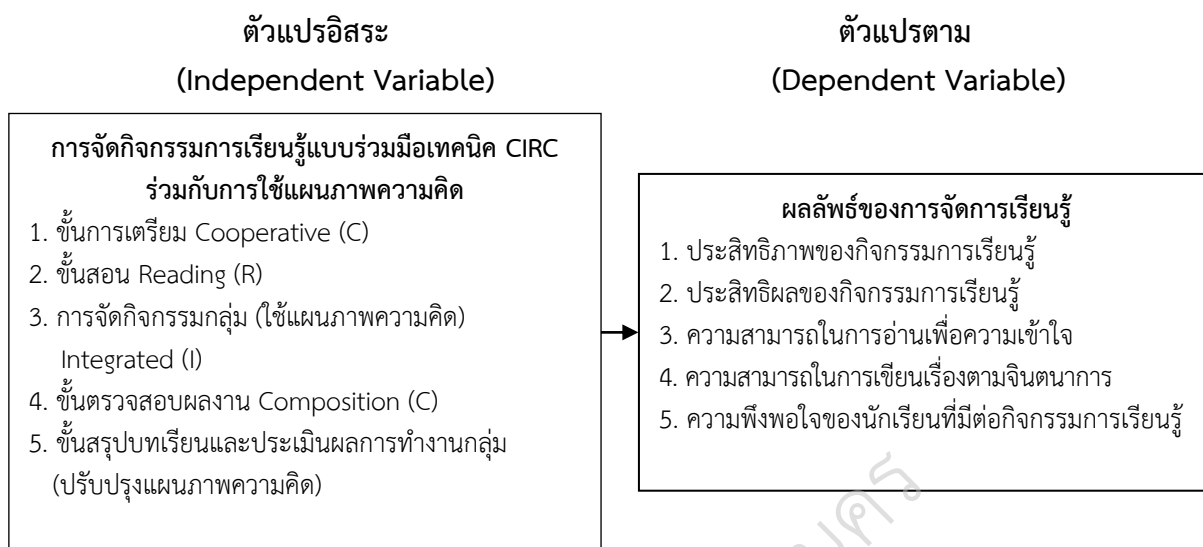
1. อ่านออกเสียง เขียนเรียงภาษา
2. อ่านคิด เขียนความ
3. อ่านคล่อง เขียนเป็นนิทาน
4. อ่านและเขียนตามที่เหมาะสม
5. อ่านเขียนชวนคิดเกิดจินตนาการ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้โดยการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 รวมเวลาทั้งสิ้น 15 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีองค์ประกอบ คือ สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งหาความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ

2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ ซึ่งในกลุ่มจะประกอบด้วย นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแตกต่างกัน กิจกรรมมีการฝึกกันเป็นทีม ฝึกเป็นรายบุคคล มีการประเมินผลโดยเพื่อน การฝึกเพิ่มเติมและการทดสอบ มีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมายโดยการประเมินผลการเรียนของสมาชิกทุกคนในทีมมีการเพิ่มโอกาสและเวลาฝึกการอ่านและการเขียนมากขึ้น โดยจัดให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระเพื่อประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกิจกรรมแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ไปกิจกรรม และแบบทดสอบประจำหน่วย ซึ่งมีแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง โดยการจัดการเรียนรู้เทคนิค CIRC มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ได้แก่

2.1 ขั้นการเตรียมความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวก่อนทำกิจกรรมกลุ่ม โดยครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ร่วมกัน ครูอภิปรายการทำกิจกรรมและข้อชี้แจงในการปฏิบัติเพื่อทำความเข้าใจก่อนการเรียนรู้

2.2 การนำเสนอเนื้อหา หมายถึง ครูอธิบายวิธีการเรียนเพื่อให้นักเรียนทราบ และเข้าใจในกิจกรรมได้อย่างชัดเจนเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระตามกระบวนการได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

2.3 การจัดกิจกรรมกลุ่ม หมายถึง ขั้นตอนที่ผู้เรียนร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม การอ่านและการเขียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้แผนภาพความคิด เป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบความคิดและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของเนื้อหา

2.4 ขั้นตรวจสอบผลงาน หมายถึง ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่ม ผู้สอนและเพื่อนในกลุ่มอื่นอาจซักถามเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจนเพื่อเป็นการตรวจสอบ ผลงานของกลุ่มและรายบุคคล

2.5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล หมายถึง ขั้นตอนการร่วมกันสรุป สาระสำคัญของบทเรียนโดยผู้เรียนใช้แผนภาพความคิดในการทบทวน สรุปและสะท้อนผล การเรียนรู้ ผู้สอนเสริมความรู้เพิ่มเติมและประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และ กระบวนการทำงาน

3. แผนภาพความคิด หมายถึง การจัดและนำเสนอความคิดจากการอ่าน อย่างเป็นระบบโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างใจความสำคัญ ใจความรองและรายละเอียดต่าง ๆ ในบทอ่านให้อยู่ในลักษณะเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นโครงสร้างของเนื้อหา เข้าใจสาระสำคัญ ลำดับเหตุการณ์และความสัมพันธ์ของข้อมูล อันนำไปสู่การสรุปและเชื่อมโยง ความคิดเพื่อนำไปใช้ในการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ ความคิด หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่บูรณาการ การอ่านและการเขียน โดยจัดผู้เรียนความสามารถเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3-4 คน เพื่อให้ผู้เรียนร่วมมือกันพัฒนา ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามแนวคิดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขั้นเตรียม Cooperative (C) เป็นขั้นตอนการแบ่งกลุ่มผู้เรียน แบบความสามารถแนะนำวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC อธิบายความสัมพันธ์ ของการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ รวมถึงแนวทางการวัดและ ประเมินผลเพื่อสร้างความเข้าใจและแรงจูงใจในการเรียนรู้

4.2 ขั้นสอน Reading (R) เป็นขั้นตอนที่ครูทบทวนความรู้เดิมและนำเสนอ ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ พร้อมทั้งร่วมกัน สรุปสาระสำคัญกับผู้เรียน

4.3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม Integrated (I) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนร่วมกันอ่าน อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่มเพื่อสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและถ่ายทอดความคิด ออกมาในรูปแบบแผนภาพความคิด

4.4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ Composition (C) เป็นขั้นตอนการตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม พร้อมทั้งทดสอบความรู้เพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน

4.5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม เป็นขั้นตอนการร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทอ่าน ประเมินผลการทำงานกลุ่มและรายบุคคล รวมถึงการเขียนงานรายบุคคลเพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้

5. คะแนนความรู้และความสามารถของนักเรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนจากกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย เลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน

6. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในการอ่านเรื่องหรือข้อความแล้วสามารถสร้างความหมายจากสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมทักษะการจับใจความสำคัญ การลำดับเหตุการณ์ การตีความ และการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน รวมทั้งสามารถเขียนคำตอบสั้น ๆ เพื่อแสดงความเข้าใจได้อย่างเหมาะสมกับวัย ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบตอบสั้น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ข้อ รวม 20 คะแนน

7. ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการสร้างสรรค์และถ่ายทอดความคิด จินตนาการ และประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านหรือสถานการณ์ที่กำหนด โดยสามารถเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีลำดับเหตุการณ์ใช้ภาษาเขียนได้เหมาะสมกับวัย และสื่อสารความหมายได้ชัดเจน ทั้งนี้วัดได้จากแบบทดสอบการเขียนแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ รวม 40 คะแนน

8. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้รูปแบบ CIRC ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีเกณฑ์การหาประสิทธิภาพตามที่กำหนด คือ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและใบงานเกี่ยวแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบฝึกในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งใช้วัดผลการเรียนรู้ระหว่างกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งประกอบด้วย คะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยคะแนนรวมหลังเรียนมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ของคะแนนเต็มของเครื่องมือที่ใช้วัดทั้งหมด

9. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ค่าความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ใช้ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยพิจารณาจากค่าดัชนีประสิทธิผลที่มีค่ามากกว่าร้อยละ 50

10. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจที่มีต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จนเป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบรรยากาศการเรียน 2) ด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านครู 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน และ 5) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- 1.1 ความสำคัญของภาษาไทย
- 1.2 หลักการ
- 1.3 จุดหมาย
- 1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนขั้นพื้นฐาน
- 1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.6 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.7 คุณภาพผู้เรียน

2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

- 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
- 2.2 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.4 ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.5 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.6 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.7 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2.8 การสังเกตพฤติกรรมการร่วมมือในชั้นเรียน
- 2.9 ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

3. แผนภาพความคิด

- 3.1 ความหมายของแผนภาพความคิด
- 3.2 วิธีการสร้างแผนภาพความคิด
- 3.3 รูปแบบของแผนภาพความคิด
- 3.4 ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

4. แผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 4.4 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้
 - 4.5 ดัชนีประสิทธิผล
 - 4.6 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ
5. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ความหมายของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.3 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.5 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 6.1 ความหมายและความสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 6.2 องค์ประกอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 6.3 ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 - 6.4 แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้
7. ความสามารถในการเขียน
 - 7.1 ความหมายของการเขียน
 - 7.2 ความสำคัญของการเขียน
 - 7.3 จุดมุ่งหมายของการเขียน
 - 7.4 ลักษณะของการเขียนที่ดี
 - 7.5 หลักการและขั้นตอนในการเขียน
 - 7.6 ปัจจัยที่ควรคำนึงในการเขียน
 - 7.7 การวัดและการประเมินความสามารถทางการเขียน
8. ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 8.1 ความหมายของจินตนาการ
 - 8.2 ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 8.3 แนวทางการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 8.4 แนวทางการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ
 - 8.5 การวัดผลประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
9. ความพึงพอใจ
 - 9.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 9.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ

9.3 ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

9.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10.1 งานวิจัยในประเทศ

10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ได้ ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 1-2) ภาษาไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณีและสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจและการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียนซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์และเขียนเชิงสร้างสรรค์ การฟัง การดูและการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็นความรู้สึกพูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการและการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ หลักการใช้ภาษาไทยธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรมวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม เพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็กเพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีเรื่องราวของสังคมในอดีตและความงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1. ความสำคัญของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัยและสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

3. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
- 3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนขั้นพื้นฐาน

มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

5.2 ซื่อสัตย์สุจริต

5.3 มีวินัย

5.4 ใฝ่เรียนรู้

5.5 อยู่อย่างพอเพียง

5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

5.7 รักความเป็นไทย

5.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

6. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มาตรฐาน

ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เฉพาะสาระการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

มาตรฐาน ท 1.1 สาระการอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

ชั้น	ที่	รหัสตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/2	3. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - นวนิยายและสินค้า - นิทาน - เรื่องเล่าสั้น ๆ ในท้องถิ่น
ป.3	1	ท 2.1 ป.3/5	5. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	- ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน - วรรณคดีและวรรณกรรมในหนังสือเรียน - บทเรียนจากกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
ป.3	1	ท 2.1 ป.3/5	5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสั้น ๆ

จากตารางความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้จะเห็นว่า สาระ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ปรากฏอยู่ใน สาระการอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านและสาระการเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

7. คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ควรจะสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 41)

1. อ่านออกเสียงคำ ข้อความและเรื่องสั้นได้ถูกต้องตามอักขรวิธีอ่านจับใจความสำคัญ บอกความหมายของคำและข้อความตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นอย่างง่ายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
2. เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสม เขียนเรื่องสั้น หรือเรื่องตามจินตนาการ เขียนบรรยายประสบการณ์และเรียบเรียงความคิดเป็นลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสมกับระดับชั้น
3. ฟังและดูอย่างตั้งใจ สามารถเล่าเรื่องหรือบอกสาระสำคัญจากสิ่งที่ฟังและดูแสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพและมีมารยาทในการฟังและพูด
4. ใช้คำและประโยคพื้นฐานได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และสามารถแต่งประโยคง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักภาษา

5. อ่านวรรณกรรมหรือเรื่องเล่าสำหรับเด็กแล้วสามารถสรุปข้อคิดหรือบอกความรู้สึกที่มีต่อเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านและการเขียนไว้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้นำมาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 การอ่าน และ ท 2.1 การเขียนพร้อมตัวชี้วัด ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์และได้ความสำเร็จร่วมกัน ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมีไว้เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงาน ทำกิจกรรม ประดิษฐ์หรือสร้างชิ้นงาน อภิปราย ตลอดจนจนปฏิบัติการทดลองแล้วผู้สอนทำหน้าที่สรุปความรู้เท่านั้น แต่ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลผลสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักสำคัญ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2554, หน้า 15)

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยสมาชิกในกลุ่มมีความสามารถที่แตกต่างกัน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้ อารมณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 121) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถแตกต่างกันได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่มด้วยความตั้งใจและเต็มใจรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้ Slavin (1990, pp. 315–342) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง วิธีจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกในกลุ่มจะรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับมอบหมาย และช่วยเพื่อนสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ด้วย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือ เป้าหมายของกลุ่ม ไสว พักขาว (2542, หน้า 193) กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ราว 4-6 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จของกลุ่ม

3. วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นั้น อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 121) ได้กล่าวว่า ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ได้ฝึกบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม
 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้งในด้านการคิดค้นคว้า การแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การตั้งคำถาม ตอบคำถาม การใช้ภาษา ฯลฯ
 3. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางด้านสังคม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การมีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละ การยอมรับกันและกัน การไว้วางใจ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ฯลฯ
- สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มมีพัฒนาทักษะทั้งในด้านการคิด ฝึกทักษะทางด้านสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

4. ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 121) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมแบบร่วมมือแรงร่วมใจ ว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. มีการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่ควรเกิน 6 คน
3. สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกันเพื่อการช่วยเหลือกัน
4. สมาชิกในกลุ่มต่างมีบทบาทรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น
 - เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader)
 - เป็นผู้อธิบาย (Explainer)
 - เป็นผู้จดบันทึก (Recorder)
 - เป็นผู้ตรวจสอบ (Checker)
 - เป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer)
 - เป็นผู้ให้กำลังใจ (Encourager)

สรุปได้ว่า สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบร่วมกัน โดยยึดหลักการว่า ความสำเร็จของแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน

5. องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้ จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1987, pp. 13-14 อ้างถึงใน ไสว พักขาว, 2542, หน้า 193-194) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependence)

หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันโดยที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานนั้น มีการแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกันในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มจะมีความรู้สึกที่ว่าตนจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จด้วยและสมาชิกทุกคนจะได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลผลงานกลุ่มโดยเท่าเทียมกัน เช่น ถ้าสมาชิกทุกคนช่วยกันทำให้กลุ่มได้คะแนน 90% แล้วสมาชิกแต่ละคนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มอีก 5 คะแนนเป็นรางวัล เป็นต้น

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน (Face to Face Promotive Interaction)

เป็นลักษณะการติดต่อสัมพันธ์กันแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน การอธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนในกลุ่มฟังเป็นลักษณะสำคัญของการติดต่อปฏิสัมพันธ์โดยตรงของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดังนั้น จึงควรมีการแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลย้อนกลับเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกในสิ่งที่เหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability)

จะเป็นความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละบุคคล โดยมีการช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความมั่นใจและพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills)

สมาชิกควรได้รับการฝึกฝนทักษะเหล่านี้เสียก่อนเพื่อเป็นทักษะสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ สมาชิกควรได้รับการฝึกทักษะในการสื่อสาร การเป็นผู้นำ การไว้วางใจผู้อื่น การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา ครูควรจัดสถานการณ์ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน

หรือวิธีการที่จะช่วยให้การดำเนินงานกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นั่นคือ สมาชิกทุกคนต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงานวางแผนปฏิบัติงานร่วมกันดำเนินงานตามแผนตลอดจนถึงประเมินผลและปรับปรุงงาน อารณ ใจเที่ยง (2550, หน้า 122) กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการให้ผู้เรียนทำงานกลุ่ม ดังนี้

5.1 มีการพึ่งพาอาศัยกัน (Positive Interdependence) หมายถึง สมาชิก

ในกลุ่มมีเป้าหมายร่วมกัน มีส่วนรับความสำเร็จร่วมกันใช้วัสดุอุปกรณ์ร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่ทุกคนทั่วถึงกันทุกคนมีความรู้สึกว่าจะสำเร็จได้ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5.2 มีปฏิสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในเชิงสร้างสรรค์ (Face to Face Promotive Interaction) หมายถึง สมาชิกกลุ่มได้ทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด เช่น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อธิบายความรู้แก่กัน ถามคำถามและตอบคำถามกันและกันด้วยความรู้สึที่ดีต่อกัน

5.3 มีการตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน (Individual Accountability) เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องตรวจสอบว่า สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบ ต่องานกลุ่มหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด เช่น การสุ่มถามสมาชิกในกลุ่ม สังเกตและบันทึกการทำงาน กลุ่มให้ผู้เรียนอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้ให้เพื่อนฟังการทดสอบรายบุคคล เป็นต้น

5.4 มีการฝึกทักษะช่วยเหลือกันทำงานและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interdependence and Small Group Skills) ผู้เรียนควรได้ฝึกทักษะที่จะช่วยให้งานกลุ่ม ประสบความสำเร็จ เช่น ทักษะการสื่อสาร การยอมรับและช่วยเหลือกัน การวิจารณ์ความคิดเห็น โดยไม่วิจารณ์บุคคล การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การให้ความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ต่อทุกคน อย่างเท่าเทียมกันการทำความรู้จักและไว้วางใจผู้อื่น เป็นต้น

5.5 มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม (Group Process) สมาชิกต้องรับผิดชอบ ต่อการทำงานของกลุ่มต้องสามารถประเมินการทำงานของกลุ่มได้ว่า ประสบผลสำเร็จมากน้อย เพียงใดเป็นเพราะเหตุใด ต้องแก้ไขปัญหานั้นที่ใดและอย่างไรเพื่อให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพ ดีกว่าเดิมเป็นการฝึกกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นกระบวนการ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้ง 5 องค์ประกอบนี้ต่างก็มี ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในอันที่จะช่วยให้การเรียนรู้แบบร่วมมือดำเนินไปด้วยดีและบรรลุ ตามเป้าหมายที่กลุ่มกำหนดไว้ โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ทักษะการทำงานกลุ่มย่อยและ กระบวนการกลุ่มซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกฝน ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

6. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, หน้า 122-123) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้สอนชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน แล้วจัดกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณไม่เกิน 6 คน ให้มีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันผู้สอน แนะนำวิธีการทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม
2. ขั้นสอนผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน บอกปัญหาหรืองานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไข หรือคิดวิเคราะห์หาคำตอบ ผู้สอนแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้าหรือให้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการคิด วิเคราะห์ ผู้สอนมอบหมายงานที่กลุ่มต้องทำให้ชัดเจน
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับทุกคน ร่วมรับผิดชอบร่วมคิดร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมในขั้นนี้ครูควรใช้เทคนิคการเรียนรู้ แบบร่วมมือแรงร่วมใจที่น่าสนใจและเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การเล่าเรื่องรอบวงมูสนทนา คู่ตรวจสอบ คู่คิด ฯลฯ ผู้สอนสังเกตการณ์ทำงานของกลุ่มคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ความกระจ่างในกรณีที่ผู้เรียนสงสัยต้องการความช่วยเหลือ

4. ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบขั้นนี้ผู้เรียนจะรายงานผลการทำงานกลุ่มผู้สอนและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถามเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล

5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่มในขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่มทั้งในส่วนที่เด่นและส่วนที่ควรปรับปรุงแก้ไข

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือมี 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นเตรียมการขั้นสอน ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบและขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

7. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2555, หน้า 177) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่าเทคนิคที่นำมาใช้ในการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายวิธี ดังนี้

1. ปริศนาความคิด (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่สมาชิกในกลุ่มแยกย้ายกันไปศึกษาหาความรู้ในหัวข้อเนื้อหาที่แตกต่างกันแล้วกลับมาเข้ากลุ่มมาถ่ายทอดความรู้ที่ได้มาให้สมาชิกกลุ่มฟังวิธีนี้คล้ายกับการต่อภาพจิกซอร์จึงเรียกวิธีนี้ว่า Jigsaw หรือปริศนาความคิดลักษณะของการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันเข้ากลุ่มร่วมกันเรียกว่า กลุ่มบ้าน (Home Group) สมาชิกในกลุ่มบ้านจะรับผิดชอบศึกษาหัวข้อที่แตกต่างกันแล้วแยกย้ายไปเข้ากลุ่มใหม่ในหัวข้อเดียวกันกลุ่มใหม่นี้ เรียกว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) เมื่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำงานร่วมกันเสร็จก็จะย้ายกลับไปกลุ่มเดิม คือ กลุ่มบ้านของตนนำความรู้ที่ได้รับจากการอภิปรายจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาสรุปให้กลุ่มบ้านฟังผู้สอนทดสอบและให้คะแนน

2. กลุ่มร่วมมือแข่งขัน (Teams-Games-Tournaments: TGT) เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันเป็นกิจกรรมที่สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้เนื้อหาสาระจากผู้สอนด้วยกัน แล้วแต่ละคนแยกย้ายไปแข่งขันทดสอบความรู้คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุดได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มจะช่วยกันเตรียมตัวเข้าแข่งขันโดยผลัดกันถามตอบให้เกิดความแม่นยำในความรู้ที่ผู้สอนจะทดสอบ เมื่อได้เวลาแข่งขันแต่ละทีมจะเข้าประจำโต๊ะแข่งขันแล้วเริ่มเล่นเกมพร้อมกันด้วยชุดคำถามที่เหมือนกัน ซึ่งเมื่อการแข่งขันจบลงผู้เข้าร่วมแข่งขันจะกลับไปเข้าทีมเดิมของตนพร้อมคะแนนที่ได้รับทีมที่ได้คะแนนรวมสูงสุดถือว่าเป็นทีมชนะเลิศ

3. กลุ่มร่วมมือช่วยเหลือ (Team Assisted Individualization: TAT) เทคนิคการเรียนรู้วิธีนี้เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคน ได้แสดงความสามารถเฉพาะตนก่อนแล้วจึงให้จับคู่ตรวจสอบกันและกัน ช่วยเหลือกันทำใบงาน จนสามารถผ่านได้ต่อจากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายได้รับรางวัล ลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มจะมีสมาชิก 2-4 คน จับคู่กันทำงานตามใบงานที่ได้รับมอบหมายมาแล้วจึงแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบผลงาน ถ้าผลงานยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์จะต้องแก้ไขจนกว่าจะผ่าน

ต่อจากนั้นทุกคนจะทำข้อทดสอบคะแนนของทุกคนจะมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

4. กลุ่มสืบค้น (Group Investigation: GI) กลุ่มสืบค้นเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าหาความรู้มานำเสนอประกอบเนื้อหาที่เรียนอาจเป็นการทำงานตามใบงานที่กำหนด โดยที่ทุกคนในกลุ่มรับรู้และช่วยกันทำงาน ลักษณะการจัดกิจกรรมสมาชิกกลุ่มจะช่วยกันศึกษาค้นคว้าหาคำตอบหรือความรู้มานำเสนอต่อชั้นเรียน โดยผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อย แต่ละกลุ่มศึกษา 1 หัวข้อ เมื่อพร้อมผู้เรียนจะนำเสนอผลงานที่ละกลุ่มแล้วร่วมกันประเมินผลงาน

5. กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมที่ให้สมาชิกในกลุ่มได้รับฝึกหัดโดยมีบทบาทหน้าที่ทุกคน เช่น เป็นผู้อ่าน เป็นผู้จัดบันทึก เป็นผู้รายงานนำเสนอ เป็นต้น ทุกคนช่วยกันทำงานจนได้ผลงานสำเร็จส่งและนำเสนอผู้สอน ลักษณะการจัดกิจกรรมกลุ่มผู้เรียนจะแบ่งหน้าที่กันทำงาน เช่น เป็นผู้อ่านคำสั่งใบงาน เป็นผู้จัดบันทึกงานเป็นผู้หาคำตอบ เป็นผู้ตรวจคำตอบกลุ่มจะได้ผลงานที่เกิดจากการทำงานของทุกคน

6. กลุ่มร่วมกันคิด (Numbered Heads Together: NHT) กิจกรรมนี้จะเหมาะสมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มจะประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน คละกันจะช่วยกันค้นคว้าเตรียมตัวตอบคำถามที่ผู้สอนจะทดสอบผู้สอนจะเรียกถามทีละคนกลุ่มที่สมาชิกสามารถตอบคำถามได้มากแสดงว่าได้ช่วยเหลือกันดีลักษณะการจัดกิจกรรม มีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันจะร่วมกันอภิปรายปัญหาที่ได้รับเพื่อให้เกิดความพร้อมและความมั่นใจที่จะตอบคำถามผู้สอน แล้วผู้สอนจะเรียกสมาชิกกลุ่มให้ตอบทีละคนแล้วนำคะแนนของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. กลุ่มร่วมมือ (Co-op Co-op) กลุ่มร่วมมือเป็นเทคนิคการทำงานกลุ่มวิธีหนึ่งโดยสมาชิกในกลุ่มที่มีความสามารถและความถนัดแตกต่างกันได้ แสดงบทบาทตามหน้าที่ที่ตนถนัดอย่างเต็มที่ทำงานประสบผลสำเร็จ วิธีนี้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกความรับผิดชอบการทำงานกลุ่มร่วมกันและสนองต่อหลักการของการเรียนรู้และร่วมมือที่ว่า “ความสำเร็จแต่ละคน คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของทุกคน” ลักษณะการจัดกิจกรรม สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบไปศึกษาหัวข้อย่อยที่ได้รับ มอบหมายแล้วนำงานจากการศึกษาค้นคว้ามารวมกันเป็นงานกลุ่ม ปรับปรุงให้ต่อเนื่องเชื่อมโยง มีความสละสลวยเสร็จแล้วจึงนำเสนอต่อชั้นเรียนทุกกลุ่มจะช่วยกันประเมินผลงาน จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการที่ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างแท้จริง ได้ฝึกความรับผิดชอบฝึกเป็นผู้นำผู้ตามกลุ่มฝึกการทำงานให้ประสบผลสำเร็จและฝึกทักษะทางสังคม ผู้สอนควรที่จะเลือกใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ดังกล่าวมาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่มโดยที่ในกลุ่มจะมีการ

แรกเปลี่ยนความคิดเห็นแบ่งปันทรัพยากรให้กำลังใจแก่กันและกันคนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่มความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

8. การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในชั้นเรียน

การสังเกตเป็นวิธีการพื้นฐานที่จะได้ข้อมูลมาตามต้องการ ซึ่งการที่จะได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้นั้น ผู้สังเกตจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. ความตั้งใจของผู้สังเกต (Attention) ในการสังเกตพฤติกรรมของสิ่งใด ผู้สังเกตต้องมีเป้าหมายที่จะสังเกตว่าศึกษาสิ่งใดต้องระมัดระวังอย่างแน่วแน่ในการสังเกตแต่สิ่งนั้นจิตใจไม่ไขว่เขวไปมาและจะต้องสังเกตไปที่ละจุดอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ผู้สังเกตยังจะต้องขจัดปัญหาส่วนตัวหรือความลำเอียงส่วนตัวของตนเองออกในระหว่างที่ทำการสังเกตเพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นจริงหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด
 2. ประสาทสัมผัส (Sensation) ทางด้านประสาทสัมผัส ผู้สังเกตจะต้องแน่ใจว่าประสาทสัมผัสทำงานปกติหรือสภาพร่างกายต้องปกติด้วย เพราะถ้าหากว่าสภาพร่างกายปกติแล้วจะมีผลต่อประสาทสัมผัสอยู่ในสภาพดีและว่องไวต่อการสัมผัสสิ่งที่กำลังสังเกต
 3. การรับรู้ (Perception) ในการสังเกตสิ่งที่กำลังศึกษา ผู้สังเกตจะต้องมีการรับรู้ที่ดีเมื่อรับรู้มาแล้วสามารถแปลความหมายออกมาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง
- สรุปได้ว่า การสังเกตเป็นวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลที่เปิดโอกาสให้ผู้รวบรวมข้อมูลได้สัมผัสกับความเป็นจริงและสิ่งที่ต้องการจะรวบรวมด้วยตัวเองทำให้มีโอกาสที่จะรวบรวมข้อมูลได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มากและสามารถที่จะรวบรวมรายละเอียดของข้อมูลในแนวลึกได้ การสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือในชั้นเรียนของนักเรียนโดยใช้วิธีการสังเกตจะช่วยให้ได้รายละเอียดของพฤติกรรมที่แสดงถึงการร่วมมือของนักเรียนในชั้นเรียนได้ชัดเจนขึ้น

9. ประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือ

วันเพ็ญ จันเจริญ (2552, หน้า 119) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือมีดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิก เพราะทุกคนร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน
2. สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิดได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นและลงมือกระทำเท่าเทียมกัน
3. เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กที่เรียนไม่เก่งทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักใช้เวลา ส่วนเด็กที่ไม่เก่งเกิดซาบซึ้งในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
4. ร่วมกันคิดทุกคน ทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณา ร่วมกันเพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจเลือก

5. ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกัน อีกทั้งส่งเสริมทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือโดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกันโดยในกลุ่มประกอบด้วย สมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากันมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม

แผนภาพความคิด

1. ความหมายของแผนภาพความคิด

แผนภาพความคิด เป็นวิธีการจดบันทึกโดยลักษณะอักษรด้วยปากกาหลายสี ภาพหรือสัญลักษณ์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจดบันทึกและง่ายต่อการจดจำซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันไป ได้แก่ แผนผังความคิด แผนที่ความคิด ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้คำว่าแผนภาพความคิดเพียงคำเดียวเท่านั้น เพื่อให้มีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ใช้ในการวิจัย คือ ท.1.1 ป.3/8 อธิบายความหมายของข้อมูล จากแผนภาพ แผนที่และแผนภูมิเพื่อใช้พัฒนางานเขียน ดังนั้นการศึกษาได้ให้นิยามไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, หน้า 19) ได้ให้ความหมายการแผนผังความคิดไว้ว่าเป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดของตนเพื่อให้เห็นภาพรวมของความคิดเห็นความสัมพันธ์ของความคิดรวบยอดเป็นภาพสามารถเก็บไว้ในหน่วยความจำได้ง่าย

ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ (2545, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของแผนที่ความคิดหมายถึง การแสดงแผนผังมโนภาพและกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อช่วยให้เห็นภาพรวมของเรื่องที่กล่าวถึงอย่างชัดเจน

ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของ แผนผังความคิด หมายถึง ภาพสะท้อนของการคิดเป็นรัศมี จึงเป็นการทำงานตามธรรมชาติของความคิดเราจึงเกิดเป็นเทคนิคเชิงกราฟิกที่ทรงพลังเสมือนกุญแจสารพัดประโยชน์ที่จะเปิดสมองให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพเราสามารถประยุกต์ใช้ Mind Map ได้ในทุกวิถีชีวิตของเราในอนาคตจะช่วยให้เราเรียนรู้ได้ดีขึ้นและคิดอย่างหัวใสได้สมกับเป็นมนุษย์สุดประเสริฐ

Buzan (1997, p. 96) กล่าวว่า แผนผังความคิด หมายถึง การแสดงออกด้านความคิดรอบทิศทางที่เป็นการทำงานตามธรรมชาติของสมองมนุษย์และเป็นเทคนิคการแสดงออกถึงความสำคัญด้วยภาพที่มีพลังนำไปสู่ศักยภาพในการทำงานของสมอง

จากความหมายดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของแผนภาพความคิดได้ว่า หมายถึง การนำเสนอข้อมูลตามความรู้จากภาพสะท้อนของความคิดและความคิดเห็นที่เกิดจากการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมที่ส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีขึ้นจดจำได้ง่ายและทบทวนอย่างรวดเร็ว

2. วิธีการสร้างแผนภาพความคิด

การสร้างแผนภาพความคิด เป็นการแสดงออกถึงวิธีการจัดบันทึกตัวอักษรให้เป็นข้อความสั้น ๆ โดยใช้สี ภาพและสัญลักษณ์ เพื่อให้สามารถจดบันทึกได้ง่ายและสะดวกต่อการทบทวน ดังที่ นักการศึกษาได้เสนอวิธีการสร้างแผนภาพความคิดไว้ ดังนี้

วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 184) กล่าวถึงวิธีการเขียนแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ควรเตรียมกระดาษเปล่าที่ไม่มีเส้นบรรทัดและวางกระดาษภาพแนวนอน
 2. วาดภาพสีหรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่ทำการแผนผังความคิดกลางหน้ากระดาษ โดยใช้สีอย่างน้อย 3 สี และต้องไม่ตีกรอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต
 3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่ทำการแผนผังความคิด โดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วยหรือเป็นคำสำคัญสั้น ๆ ที่มีความหมายบนเส้นซึ่งแต่ละเส้นจะต้องแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
 4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญแต่ละหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่งหลาย ๆ กิ่ง โดยเขียนคำหรือวลีบนเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา
 5. แยกความคิดรองลงไปที่เป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่งในข้อ 4 โดยเขียนคำ หรือวลีเส้นที่แตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกไปได้เรื่อย ๆ ตามที่ความคิดจะไหลออกมา
 6. การเขียนคำควรเขียนด้วยคำที่เป็นคำสำคัญหรือคำหลักหรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
 7. คำวลีสัญลักษณ์หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้นอาจใช้วิธีการทำให้เด่น เช่น การล้อมกรอบหรือใส่กล่อง เป็นต้น
 8. ตกแต่งแผนผังความคิดให้มีสีสันสวยงาม สดใส น่าสนใจ
- ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550, หน้า 55) กล่าวถึงขั้นตอนในการเขียน Mind Map ไว้ 7 ขั้นตอน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. วางกระดาษเปล่าตามแนวนอนเริ่มจากกลางหน้า เพราะจะช่วยให้สมองของนักเรียนมีอิสระในการคิดแผ่ขยายแขนงกิ่งออกไปได้ทุกทิศทางและแสดงออกได้อย่างอิสระตามธรรมชาติมากขึ้น
2. ใช้รูปภาพหรือสัญลักษณ์แทนประเด็นหลักหัวเรื่องที่เป็นแกนกลางของเรื่องที่นักเรียนกำลังคิด เพราะภาพหนึ่งภาพนั้นมีความหมายแทนคำได้นับพันและยังช่วยให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการมากขึ้นด้วย
3. ใช้สีเส้นทั่วทั้งแผ่น เพราะสีเส้นช่วยเพิ่มความสนใจได้เช่นเดียวกับรูปภาพสีที่หลากหลายไม่เพียงจะช่วยให้ชีวิตชีวาให้กับ Mind Map ของนักเรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมพลังความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย
4. เชื่อมโยง “กิ่งแก้ว” ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ ๆ เข้ากับ “แก่นแกน” ที่เป็นภาพอยู่ตรงกลางและเชื่อม “กิ่งก้อย” หรือความคิดย่อย ๆ แยกแขนงต่อออกมาจาก “กิ่งแก้ว” ออกไปเป็นขั้นที่ 2 และ 3 ตามลำดับ

5. วาดกิ่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งแทนที่จะเขียนเป็นเส้นตรง เพราะสมองของนักเรียนเปื้อนเส้นตรง เส้นโค้งจะช่วยให้ดูเป็นธรรมชาติ เช่นเดียวกับกิ่งไม้ ทั้งเส้นโค้งยังช่วยดึงดูดสายตาและต้องตาต้องใจมากขึ้น

6. ใช้คำมูลเพียงคำเดียวที่สะท้อน “ใจความ” หรือ “ประเด็น” สำคัญ ๆ เท่านั้นและหนึ่งคำมูลต่อหนึ่งกิ่งเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะคำสำคัญที่กินใจความทั้งหมดเพียงคำเดียวจะทำให้ Mind Map มีพลังและมีความยืดหยุ่นมากกว่า

7. ใช้รูปภาพประกอบให้ทั่วทั้งแผนภาพความคิดภาพทุก ๆ ภาพก็เหมือนกับ “แก่นแกน” มีความหมายเท่ากับคำพ้องคำ ดังนั้น ถ้านักเรียนใช้เพียงแค่ 10 ภาพใน Mind Map ก็เท่ากับว่านักเรียนได้บันทึกคำนับหมื่นคำลงไปเรียบร้อยแล้ว

ัญญา พลอนันต์ (2551, หน้า 10) กล่าวถึงวิธีการเขียน Mind Map ไว้ดังนี้

1. ใช้กระดาษเปล่า (ที่ไม่มีเส้น) และปากกาสีแล้ววางกระดาษตามแนวนอน
2. วาดภาพตรงกลางหน้าที่จะเป็นใจความสำคัญของหัวเรื่องที่จะเขียน

ภาพสามารถจะเป็นตัวแทนของเรื่องสำคัญนั้น ๆ

3. ลากเส้นหนาและโค้งเรียงต่อเส้นนั้นกับภาพที่อยู่ตรงกลางแต่ละเส้น ก็เป็นตัวแทนของหัวเรื่องสำคัญ ๆ แต่ละหัวเรื่องหรือหัวข้อสำคัญของแต่ละเรื่อง

4. ตั้งชื่อแต่ละกิ่งหรือวาดรูปเข้าไปบนกิ่งต่าง ๆ ก็จะเป็นการใช้สมองสองซีกตัวหนังสือจะถูกขีดเส้นใต้ไว้ทำไมในทุก ๆ กิ่ง ทั้งนี้ก็เพราะว่าเป็นคำที่เป็นคำกุญแจและเป็นคำสำคัญจึงถูกขีดเส้นใต้ไว้ ซึ่งในการจดงานปกติก็จะใช้วิธีนี้อยู่แล้ว

5. ความคิดหลักแต่ละส่วนที่ได้ออกมาจากกิ่งแล้ว สามารถจะแตกกิ่งออกไปได้อีกเหมือนกับกิ่งก้านของต้นไม้ ซึ่งแต่ละความคิดก็สามารถแตกกิ่งไปเป็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้

ทิตนา แคมมณี (2554, หน้า 389-391) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

1. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรวบยอดย่อย ๆ
2. เขียนคำที่เป็นตัวแทนความหมายของความคิดนั้น ๆ ลงไปและใช้รูปทรงเรขาคณิตแสดงระดับของคำ คำใดอยู่ในขอบเขตหรือระดับเดียวกันใช้รูปทรงเรขาคณิตเดียวกัน ล้อมกรอบคำนั้น

3. ลากเส้นเชื่อมโยงความคิดเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ

เส้นที่ใช้อาจเป็นเส้นตรง เส้นโค้งหรืออาจใช้ลูกศรแสดงความเชื่อมโยงของความคิดต่าง ๆ

4. ใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นตัวแทนความหมายของความคิดและความรู้สึกต่าง ๆ

วิชา เล่าเรียนดี (2555, หน้า 61-63) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. เขียนชื่อเรื่องที่เรียนรู้อยู่ตรงกลางหน้ากระดาษ เขียนวงกลมล้อมรอบคำนั้น
2. ลากเส้นตรงกลางออกจากวงกลมชื่อเรื่องโดยรอบเขียนหัวข้อย่อยบนเส้นหรือใต้เส้นจากชื่อเรื่องในวงกลม
3. ลากเส้นต่อจากเรื่องย่อยแต่ละเรื่องกำกับด้วยคำโยงบนเส้น
4. ข้อเท็จจริงแต่ละประเด็นอาจจะแยกย่อยและโยงเส้นได้อีก

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปวิธีการสร้างแผนภาพความคิด คือ การให้นักเรียนใช้กระดาษเปล่าไม่มีเส้นเขียนคำสำคัญหรือชื่อเรื่องตรงกึ่งกลางของกระดาษ แยกแขนงใจความย่อยจากใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญย่อย ลากเส้นจากใจความสำคัญหลัก ใจความสำคัญย่อยตามลำดับ ใช้การวาดเส้นโค้งเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคำและการใช้สีเน้น ตลอดจนการใช้รูปภาพประกอบทั่วทั้งแผนภาพความคิดจากนั้นนำข้อมูลจากแผนภาพความคิดมาเขียนเป็นเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง

3. รูปแบบของแผนภาพความคิด

ชาตรี เกิดธรรม (2545, หน้า 22) ได้เสนอรูปแบบของโครงสร้างความรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้ คือ แผนผังความคิด (Mind Mapping) คือ การแสดงโครงสร้างของการคิด กระบวนการคิดและความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้มองเห็นภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กำลังคิด ทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรอง ความคิดย่อย

4. ประโยชน์ของแผนภาพความคิด

สมศักดิ์ สินธุระเวชย์ (2544, หน้า 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดกับการใช้งานด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำแผนผังความคิดมาใช้ในการจดบันทึกความรู้ การสรุป การอภิปราย ทบทวนความรู้เดิม การจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบตลอดจนการวางแผนการทำงาน การเสนอผลงานและการเขียนรายงาน
2. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนสามารถนำแผนผังความคิดมาใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการ สร้างหลักสูตร แผนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินโครงการ การเตรียมบทเรียน การเสนอผลงาน การบันทึกการประชุม การสรุป การอภิปรายใช้ในการระดมความคิด การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากบทเรียน

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545, หน้า 219) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วในการเขียนข้อมูลที่ซับซ้อนหรือเป็นประโยชน์ให้เร็วขึ้น

2. ช่วยให้สมองทั้งสองข้างใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพสมองซีกซ้ายเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษา ตรรกะ การเรียงลำดับ การวิเคราะห์ ซีกขวาเป็นเรื่องเกี่ยวกับการมองเห็นภาพรวม จินตนาการสีสรรค์และมิติ

3. ช่วยในการระลึกถึงข้อมูลต่าง ๆ เพราะข้อมูลได้มีการบันทึกความจำไว้ อย่างมีโครงสร้างเป็นระบบ

4. ช่วยในการจัดเก็บข้อมูล ข่าวสาร เป็นรูปโครงสร้างและมีความสัมพันธ์กัน

5. ช่วยในการพัฒนาสมองซีกขวาเกี่ยวกับการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากขึ้น

ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์ (2550, หน้า 33) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดที่มีต่อนักเรียนสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ใช้วิเคราะห์และเชื่อมโยง
2. เป็นนักคิดที่มีคุณภาพ
3. เรียนรู้อย่างมีความหมาย (ไม่ใช่แบบนกแก้วนกขุนทอง)
4. คิดอย่างยืดหยุ่นได้
5. สื่อสารกับผู้อื่นได้ดีขึ้น
6. รับผิดชอบและเป็นฝ่ายรุกต่อการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น (ไม่ใช่รับลูกเดียว)
7. ตีความและตีกรอบองค์ความรู้ที่ได้รับมาอย่างเป็นรูปธรรม
8. แสวงหาความหมายไล่ล่าหาโครงสร้างของโลกรอบตัว
9. ขยายความ มองออกไปนอกห้องเรียนนอกสถาบันการศึกษา
10. จัดการกับปัญหาหรือแก้สถานการณ์ได้อย่างเป็นระบบแต่แฝงไว้

ซึ่งความยืดหยุ่น

11. เข้าใจและมีทักษะที่เป็นบวกต่อข้อมูลและข้อโต้แย้ง
12. ตัดสินใจอย่างผู้ที่มีรอบด้าน
13. เห็นความคิดของตนเองและพร้อมที่จะแสดงความคิดเห็นเมื่อต้องการ

หรือจำเป็น

14. เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

ธัญญา ผลอนันต์ (2551, หน้า 17) กล่าวถึง ประโยชน์ของการนำ Mind Map ไปใช้ ดังนี้

1. จำสิ่งต่าง ๆ
2. จดงานหรือบันทึกที่ดีกว่าเดิม
3. คิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นมา
4. ประหยัดเวลา
5. ทำให้มีสมาธิ
6. ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

Buzan (1997, p. 96) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดไว้ ดังนี้

1. ใช้ในการทบทวนบทเรียน สรุปสาระสำคัญที่เรียนทำให้เกิดการจดจำได้ง่าย ไม่เครียด
2. ใช้ในการคิดเรื่องใหม่ที่มีความหลากหลายสร้างสรรค์
3. ใช้ในการวางแผนการสอน การพูดในที่สาธารณะเมื่อมีแผนที่ความคิดจะทำให้เกิดความมั่นใจ
4. ใช้สำหรับทบทวนการประชุม
5. ใช้ในการจดบันทึกความคิดและช่วยฟื้นความจำ
6. ใช้ในการเชื่อมโยงเครือข่ายความสำคัญจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีหัวข้อเรื่องหลักอยู่ตรงกลางและมีหัวเรื่องย่อยแตกเป็นเรื่องราวรองลงไป
7. การใช้สัญลักษณ์ในบทเรียนต่าง ๆ แทนตัวหนังสือ

จากข้อมูลดังกล่าว สามารถสรุปประโยชน์ของแผนภาพความคิดได้ว่าแผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมองทั้งสองซีกในการบันทึกและการทบทวนข้อมูลอย่างเป็นระบบควบคู่ไปกับการใช้จินตนาการ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดที่เป็นระบบชัดเจนสามารถแก้ปัญหาหรือแก้สถานการณ์ได้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่คงทนในการเรียนรู้ อีกทั้งมีส่วนช่วยในการฝึกสมาธิและพัฒนาสมองทั้งสองซีกซ้ายและซีกขวา รวมทั้งเป็นกระบวนการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง

แผนการจัดการเรียนรู้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

มีนักการศึกษาหลายคนได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ชนธิป พรกุล (2552, หน้า 85) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เขียนไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้สอนมีความพร้อมและมั่นใจว่าสามารถสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และดำเนินการสอนได้ราบรื่น

เบญจวรรณ กี่สุขพันธ์ (2552, หน้า 354) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการสอนที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำขึ้นให้ผู้สอนได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายของการศึกษา

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2552, หน้า 332) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัสดุหลักสูตรที่ควรพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นส่วนที่แสดงการจัดการเรียนการสอนตามบทเรียนและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายวันหรือรายสัปดาห์

ชวลิต ชูกำแพง (2553, หน้า 94) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรของครู ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาเวลาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิลลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554, หน้า 341) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า แผนการสอนเป็นแผนที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครูหรือแนวการสอนของกรมวิชาการ ทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดประเมินผลโดยวิธีใด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ด้วยการใช้สื่อการเรียนรู้ การวัดผลการประเมินผลให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างมีระบบ

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ได้มีผู้ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

วิลลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554, หน้า 339-340) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. เป็นแนวทางในการทำแผนการสอนของครู กล่าวคือ การจัดทำแผนการสอนจำเป็นต้องดูกำหนดการสอนเป็นหลัก
2. ทำให้ครูได้เห็นแผนการสอนระยะยาว ได้ทราบเนื้อหาที่จะต้องสอนตลอดภาคเรียน
3. เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารของโรงเรียน ในการวางแผนบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน
4. เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการเตรียมการสอนอย่างกว้าง ๆ ในกรณีที่กำหนดการสอนมีรายละเอียดมากพอ ก็สามารถกำหนดการสอนแทนแผนการสอนได้ ทำให้ครูผู้สอนสามารถเตรียมสื่อการสอน เตรียมห้องสมุด เตรียมห้องเรียน เตรียมการใช้อาคารสถานที่ต่าง ๆ ได้สรุปได้ว่าความสำคัญของแผนการเรียนรู้อยู่ ดังนี้
 - 4.1 เป็นคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
 - 4.2 ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนมีความหมายยิ่งขึ้น

เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการ

 - 4.3 เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญและเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ
 - 4.4 ทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอน สอนได้ตามเป้าหมายเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
 - 4.5 ให้ความสะดวกแก่ครูผู้มาสอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย (2558, หน้า 347-348) ได้สรุปความสำคัญ
ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงการเป็นครูมืออาชีพ
มีการเตรียมล่วงหน้า แผนการจัดการเรียนรู้จะสะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอนสื่อวัตกรรมการ
และจิตวิทยาการเรียนรู้มาผสมผสานกันหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนเอง
สอนอยู่
2. แผนการจัดการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้
เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการสอน สื่อวัตกรรมการสอนและวิธีการวัดและประเมินผล
3. แผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูผู้สอนและครูที่จะปฏิบัติการสอนแทน
สามารถปฏิบัติการสอนแทนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ
4. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นหลักฐานที่แสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน
การวัดและประเมินผลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป
5. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเชี่ยวชาญในวิชาชีพครู
ซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะหรือตำแหน่งได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ
ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก คือ ทำให้ผู้สอนสอนเกิดความมั่นใจ ทำให้เป็น
การสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไปเป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตรและทำให้การสอนบรรลุผล
อย่างมีประสิทธิภาพ

3. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2545, หน้า 44-45) ได้เสนอแนะหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
ว่าครูต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องชัดเจน ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง เป็นหัวข้อย่อยที่แยกออกมาจากหัวข้อใหญ่ ได้มาจากการอ่าน
คำอธิบาย รายวิชาในหลักสูตรหรือใช้หัวข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการของชุมชน
ให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ
2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้สอนเรื่องย่อยนั้นโดยคำนวณจากจำนวนชั่วโมง
ของหัวข้อใหญ่คำนวณชั่วโมงให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อยนั้น
3. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง คือ แก่นสารของความรู้ ทักษะและเจตคติที่ต้องการ
ให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่อง (หน่วยหัวข้อ) นั้น ๆ แล้วจัดเป็นหัวใจหรือตะกอนของความรู้
ตามความสามารถที่จะให้ติดค้างกับนักเรียนไปในอนาคตและจัดเป็นกรอบกำหนดจุดประสงค์
การเรียนรู้ประจำหัวข้อเรื่องนั้น การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้คำนึงถึงหลักการเขียน ดังนี้
 - 3.1 เป็นประโยคที่สมบูรณ์และได้ใจความ
 - 3.2 ใช้คำกะทัดรัดชัดเจนไม่ฟุ่มเฟือย
 - 3.3 มีความตรงกับสาระการเรียนรู้ที่สอน

4. จุดประสงค์เขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยทั่วไปจะเขียนไว้

2 จุดประสงค์

4.1 จุดประสงค์ปลายทาง เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคนเมื่อผ่านกระบวนการสอนวิชานั้นครบถ้วนแล้ว โดยมีลักษณะที่สำคัญต่อไปนี้

4.1.1 ครอบคลุมจุดประสงค์ของวิชา (จุดประสงค์ใหญ่ที่ระบุไว้ในหลักสูตร และจุดประสงค์ประจำรายวิชาที่กล่าวแทรกไว้ในคำอธิบายรายวิชา)

4.1.2 ควรสะท้อนคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของมนุษย์ที่จะเป็นผลมาจากการเรียนวิชานั้น โดยให้มีความรู้ ความคิด ส่วนความสามารถในการปฏิบัติการ และส่วนความรู้สึก เช่น เจตคติและค่านิยมต่าง ๆ

4.2 จุดประสงค์นำทาง เป็นจุดประสงค์เฉพาะการเรียนรู้เนื้อหาย่อยในคาบวิชานั้นหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากการเรียนเนื้อหาเรื่องนั้น ลักษณะการเขียนจะเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

5. สารการเรียนรู้ เป็นสาระความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษาในคาบเวลาเรียนนั้นในการเขียนอาจเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้น ไม่ต้องลงรายละเอียดทั้งหมด

6. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

7. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูและนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ อาจเป็นรูปภาพของจริง ของจำลอง แผนภูมิ เพลง หนังสือ นิทาน บัตรคำ สไลด์ แผ่นใส ครูควรหาให้สอดคล้องกับบทเรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นและสะดวกในการสอน โดยใช้หลักการใช้สื่อการเรียนการสอนคำนึงถึงเป้าหมาย ประโยชน์ ประสิทธิภาพปลอดภัยแปลกตาและประหยัด

8. การวัดผลประเมินผล เป็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลทุกครั้งที่สอนเพื่อทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ผู้สอนอาจวัดผลทั้งก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน ใช้การสังเกตการทำกิจกรรมของผู้เรียน การซักถาม การสัมภาษณ์ การทำแบบฝึกหัด

4. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปสอนจริงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด เผธิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี (2545, หน้า 44-46) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้พึงพอใจว่าหากแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วแผนการจัดการเรียนรู้จะมีค่าที่จะนำไปสอนผู้เรียนได้ต่อไป เกณฑ์การหาประสิทธิภาพเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรม

ทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน คือ E_1/E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากแผนการจัดการการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบทดสอบย่อย หรืองานได้เฉลี่ย 80% และทำการทดสอบหลังเรียนได้เฉลี่ย 80% การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความคาดหวังเองโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 เป็นต้น ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะปฏิบัติอาจตั้งไว้ต่ำกว่า เช่น 75/75 อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำเพราะตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใดมักจะได้ผลเท่านั้น

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้นเป็นต้นฉบับแล้วต้องนำไปหาประสิทธิภาพจึงนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้น 1 : 1 : 1 (แบบเดี่ยว) คือ นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับ ผู้เรียน 3 คน ซึ่งประกอบด้วยคนเรียนเก่ง คนเรียนปานกลาง คนเรียนอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้น 3 : 3 : 3 (แบบกลุ่ม) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับผู้เรียน 6-10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้น 1 : 100 (ภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 30-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

จากเกณฑ์การหาประสิทธิภาพที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาความเหมาะสมของประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาไว้ 80/80

5. ดัชนีประสิทธิผล

จากการศึกษาดัชนีประสิทธิผล ได้มีนักการศึกษากล่าวไว้ ดังนี้

ดวงมาลา จาริขานนท์ (2551, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนเปรียบเทียบกับคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

วิมล เหลาเคน (2552, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของ ดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง คะแนนที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนที่ได้จากผล การเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 58-159) กล่าวว่า ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness : E.I.) หมายถึง ค่าที่แสดงการเรียนรู้ที่ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ แล้วหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนจากสื่อวัตกรรมการเรียนรู้นั้น ๆ

ศราวุธ เปล่งชัย (2556, หน้า 40) กล่าวว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนหลังจากที่ได้ศึกษานวัตกรรมหรือสื่อต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล คือ ค่าความแตกต่างของตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนหลังจากการใช้นวัตกรรมหรือสื่อการเรียนการสอนจากการนำไปใช้ทดลองกับผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

6. ขั้นตอนการหาประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2551, หน้า 102) กล่าวว่า เมื่อมีการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมาเรามักจะดูถึงประสิทธิผลทางการสอนและการวัดการประเมินผลทางสื่อนั้น โดยดัชนีประสิทธิผลการใช้สื่อจะให้ความสนใจค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน ซึ่งเรียกว่าวิธีการ (Conventional) โดยคำนวณจากการนำร้อยละของกลุ่มควบคุมลบออกจากคะแนนร้อยละของกลุ่มทดลองแล้วจึงหารด้วยคะแนนร้อยละของกลุ่มควบคุมผลที่ได้จะแสดงถึงร้อยละที่เพิ่มขึ้น (หรือลดลง) ดัชนีประสิทธิผล มีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประเมินผลสื่อ โดยเริ่มจากการทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดด้านความเชื่อเจตคติและความตั้งใจของผู้เรียนนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผล โดยนำผลเรียนของคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากผลรวมของคะแนนหลังเรียนได้เท่าใดนำมาหารด้วยค่าที่ได้จากค่าคะแนนเต็มของแบบทดสอบคูณด้วยจำนวนผู้เรียนแล้วลบด้วยผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน ดัชนีประสิทธิผล มีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ค่าดัชนีประสิทธิผลเป็น 0 แต่ถ้าคะแนนคนเรียนเท่ากับ 0 และนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงสุด คือ เท่ากับคะแนนเต็ม ค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าเท่ากับ 1 ในทางกลับกัน ถ้าคะแนนก่อนเรียนได้สูงสุดคือเท่ากับคะแนน แต่คะแนนหลังเรียนรวมเป็น 0 ค่าดัชนีประสิทธิผลจะติดลบเท่ากับ -1

บุญชม ศรีสะอาด (2553, หน้า 58-159) กล่าวถึง การหาค่าดัชนีประสิทธิผลกรณีรายบุคคล ตามแนวคิดของ Hofland จะใช้สูตรดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{คะแนนหลังเรียน} - \text{คะแนนก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อนเรียน}}$$

โดยทั่วไปการหาดัชนีประสิทธิผลมักหาโดยใช้คะแนนของกลุ่ม ซึ่งทำให้มีสูตรเปลี่ยนไป ดังนี้

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)} = \frac{\text{ผลคะแนนรวมหลังเรียนของทุกคน} - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนก่อนเรียนของทุกคน}}$$

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่า เพิ่มขึ้นเท่าไรไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นอย่างน่าเชื่อถือได้หรือไม่มีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับค่าดัชนีประสิทธิผล ดังนี้

ค่าดัชนีประสิทธิผล เป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่างจะมีค่าสูงสุดเป็น 100 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้ เพราะมีค่าต่ำกว่า - 1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นค่าลบ แสดงว่าคะแนนสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งมีความหมายว่า ระบบการเรียนการสอนหรือสื่อไม่มีคุณภาพ

1. ถ้าผลสอบก่อนเรียนของนักเรียนทุกคนได้คะแนนรวมเท่าไรก็ได้ (ยกเว้นได้คะแนนเต็มทุกคน) และถ้าผลการสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนทำได้ถูกต้องทุกข้อ (ได้คะแนนเต็มทุกคน) ค่าดัชนีประสิทธิผลจะเป็น 1.00

2. ถ้าผลการสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้

3. การแปลความหมายของค่าดัชนีประสิทธิผลไม่น่าจะแปลความหมายเฉพาะค่าที่คำนวณได้นักเรียนมีพัฒนาการขึ้นเท่าใด คิดเป็นร้อยละเท่าไร แต่ควรจะต้องดูข้อมูลเดิมประกอบด้วยว่าหลังจากนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่าไร ในบางครั้งคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นเพราะว่ากลุ่มนั้นมีความรู้เดิมในเรื่องนั้นมากอยู่แล้วซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าขั้นตอนในการหาค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นขั้นตอนที่หาตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนโดยการเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนที่เพิ่มจากคะแนนสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้น-หลังจากที่ได้ทดลองใช้สื่อหรือนวัตกรรมที่เราสร้างขึ้นมา โดยหาได้จากสูตรคะแนนรวมจากแบบทดสอบหลังเรียนลบด้วยคะแนนรวมจากแบบทดสอบก่อนเรียนหารด้วยผลคูณของคะแนนเต็มกับจำนวนคนลบด้วยคะแนนรวมจากแบบทดสอบ

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ปราณี กองจินดา (2549, หน้า 42) กล่าวว่า ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน iva เป็นความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

นันทวัน คำสียา (2551, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน iva หมายถึง ความสำเร็จของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนต่อการเรียนรู้

ไกรฤกษ์ พลพา (2551, หน้า 59) ได้ให้ความหมายว่า เป็นผลการเรียน ที่แสดงถึงความสามารถหรือความสำเร็จรวมถึงประสิทธิภาพที่ได้จากการเรียนรู้ที่ได้รับจากการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ทักษะในด้านแก้ปัญหาความสามารถ ในการนำไปใช้และการวิเคราะห์ เป็นต้น

รุจิเรขราณี กุลสุวรรณ (2550, หน้า 29) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระทำที่อาศัยความสามารถในด้านความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากการกระทำที่อาศัยความสามารถในด้านความรู้ และทักษะทางคณิตศาสตร์ที่ได้จากการเรียนรู้

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หลังจากทีนักเรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ครูจัดให้

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 89) ได้กล่าวว่า วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้านปฏิบัติเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือทักษะของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปของการกระทำจริง ให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ” (Performance Test)

2. การวัดด้านเนื้อหาเป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์” (Achievement Test) จากที่กล่าวมาสรุปว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชานั้นสามารถวัดได้ 2 แบบ คือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหา ตามความมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543, หน้า 31-32) การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การทดสอบแบบอิงกลุ่ม หรือการวัดผลแบบอิงกลุ่ม เป็นการทดสอบ หรือการสอบวัด ที่เกิดจากแนวความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ว่า ความสามารถ ของบุคคลใด ๆ ในเรื่องใดนั้น มีไม่เท่ากันการทดสอบแบบนี้จะยึดคนส่วนกลุ่มคะแนน จะมีความหมายก็ต่อเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนของบุคคลอื่นที่สอบด้วยข้อสอบฉบับเดียวกัน จุดมุ่งหมายของการสอบแบบนี้ก็เพื่อกระจายบุคคลทั้งกลุ่มไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล

2. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ยึดความเชื่อใน เรื่องการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ กล่าวคือ ยึดหลักในการเรียนการสอนนั้นจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดประสบความสำเร็จในการเรียน แม้ว่าผู้เรียนจะมีลักษณะต่างกันไปก็ตาม การทดสอบแบบอิงเกณฑ์จึงมีกากำหนดเกณฑ์ขึ้นแล้วนำผลการสอบวัดของแต่ละบุคคลเทียบเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ ไม่ได้มีการนำผลไปเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มความสำคัญของการทดสอบแบบนี้ จึงอยู่ที่การกำหนดเกณฑ์เป็นสำคัญ จุดมุ่งหมายของการทดสอบแบบนี้จึงเป็นการตรวจสอบดูว่า ใครเรียนได้ถึงเกณฑ์และใครยังเรียนไม่ถึงเกณฑ์ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขต่อไป เช่น อาจให้มีการเรียนซ่อมเสริม

3. ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2553, หน้า 96) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เฉพาะกลุ่มที่ครูสอน เป็นแบบทดสอบที่ครูใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (Paper and Pencil Test) แบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบอัตนัย (Subjective or Essay Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้วให้ผู้ตอบเขียนหรือแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัยหรือแบบให้ตอบสั้น ๆ (Objective Test or Short Answer) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้สอนเขียนตอบแบบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกตอบแบบจำกัดคำตอบ (Restricted Response Type) ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ความคิดได้อย่างกว้างขวางเหมือนแบบทดสอบอัตนัย แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบแบบเติมคำและแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์และมีการปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพ มีมาตรฐาน กล่าวคือ มีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ มีการให้คะแนนและแปลความหมายของคะแนน

ปรวี อ่อนสะอาด (2556, หน้า 59) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หมายถึง ชุดคำถามที่ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างขึ้นเอง เพื่อวัดความรู้ที่เรียนหรือดูความพร้อมในการเรียนบทเรียนใหม่ในปัจจุบันใช้แบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและแบบอัตนัย

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือครูผู้สอนและได้ผ่านการทดลองหาคุณภาพของแบบทดสอบ สามารถนำมาใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนได้ในปัจจุบันนิยมใช้แบบทดสอบทั้งที่เป็นแบบปรนัยและแบบอัตนัย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกเป็นหลายประเภทขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ในการในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีผู้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543, หน้า 171-172) กล่าวถึง ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะต้องเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษ และดินสอกับให้นักเรียนปฏิบัติจริง ซึ่งแบ่งแบบทดสอบประเภทนี้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน หากพร้อมในส่วนใดจะได้สอนซ่อมเสริมหรือเป็นการวัดเพื่อดูความพร้อมที่จะเรียนในเนื้อหาใหม่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้งจนมีคุณภาพที่ดีจึงสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้นสามารถใช้หลัก และเปรียบเทียบผล เพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใด ๆ ก็ได้ข้อสอบมาตรฐานนอกจากจะมีคุณภาพของแบบทดสอบสูงแล้วยังมีมาตรฐานในการดำเนินการสอบ คือ ไม่ว่าโรงเรียนใดหรือส่วนราชการใดจะนำไปใช้ต้องดำเนินการสอบแบบเดียวกัน แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบว่าทำอะไร และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วยทั้งแบบทดสอบของครูและแบบทดสอบมาตรฐานจะมีวิธีการ ในการสร้างข้อคำถามที่เหมือนกัน คือ จะเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ได้สอนนักเรียนไปแล้ว สำหรับพฤติกรรมที่วัดจะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ มักนิยมใช้ตามหลักที่ได้จากผลการประชุมนักวัดผลที่ Bloom ได้เขียนไว้ในหนังสือ Taxonomy of Educational Objective สรุปได้ว่า การวัดผลด้านสติปัญญาควรวัดพฤติกรรม ดังนี้

2.1 วัดด้านความรู้ ความจำ (Knowledge)

2.2 วัดด้านความเข้าใจ (Comprehension)

2.3 วัดด้านการนำไปใช้ (Application)

2.4 วัดด้านการวิเคราะห์ (Analysis)

2.5 วัดด้านการสังเคราะห์ (Synthesis)

2.6 วัดด้านการประเมินค่า (Evaluation)

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2548, หน้า 28) ได้กล่าวถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ว่าเป็นแบบทดสอบความรู้เชิงวิชาการ มักใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เน้นการวัดความรู้ความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

สมนึก ภัททิยธนี (2551, หน้า 73-82) ได้กล่าวถึง ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง แบบทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างกับแบบทดสอบมาตรฐาน แต่เนื่องจากครูต้องทำหน้าที่วัดผลนักเรียน คือเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ตนได้สอน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับแบบทดสอบ ที่ครูสร้างและมีหลายแบบแต่ที่นิยมใช้ 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test)

ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่มีเฉพาะคำถาม แล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเห็นของแต่ละคน

2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-false Test) ลักษณะทั่วไปถือได้ว่า

ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด คือ ข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ตัวเลือกดังกล่าว เป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด ใช่-ไม่ใช่ จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย ประโยคหรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยคหรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้นั้นเพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไปข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามสมบูรณ์ (ข้อสอบแบบเติมคำเป็นประโยคที่ยังไม่สมบูรณ์) แล้วให้ผู้ตอบ เป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการจะสั้นและกะทัดรัดได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็น การบรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด แล้วให้ผู้ตอบเลือกจับคู่ว่าแต่ละข้อความในชุดหนึ่ง (ตัวย่น) จะคู่กับคำหรือข้อความใดในอีกชุดหนึ่ง (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ถูกออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไปคำถามแบบเลือกตอบโดยทั่วไป จะประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก (Choice) ในตอนเลือกนี้จะประกอบด้วยตัวเลือกที่เป็นคำตอบถูกและตัวเลือก ที่เป็นตัวลวงปกติจะมีคำถามที่กำหนดให้นักเรียนพิจารณาแล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเดียวจากตัวลวงอื่น ๆ และคำถามแบบเลือกตอบที่ดี นิยมใช้ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกันดูเผิน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้น ต้องพิจารณาข้อดี ข้อจำกัดความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนความรู้ความสามารถ และทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวก การลบ การคูณ และการหารเศษส่วนตามเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งวัดได้จากการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ มี 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

5. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544, หน้า 99-101) และพร้อมพรรณ อุดมสิน (2545, หน้า 29-33) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกันว่า

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ซึ่งเป็นการระบุจำนวนข้อสอบและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ครูมุ่งหวังให้เกิดกับนักเรียนซึ่งครูจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง

โดยศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตร และจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้ว่าจะใช้แบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษาแนวทางจากข้อ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์แบบทดสอบทั้งหมดจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบและจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริงโดยนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสอนจริงแล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียน มักไม่ค่อยมีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อ ๆ ไป

8. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีอาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้นแล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2549, หน้า 75) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมตามต้องการ
2. เลือกชนิดและแบบของแบบทดสอบ
3. เขียน (ร่าง) ข้อคำถาม
4. จัดเรียงและทำรูปเล่ม
5. ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข
6. ตรวจสอบคุณภาพ

บุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 68-73) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์อิงเกณฑ์สรุปได้ ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา ขั้นแรกจะต้องวิเคราะห์ดูว่ามีหัวข้อเนื้อหาใดบ้าง ที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะต้องวัด แต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม หรือสมรรถภาพอะไร กำหนดออกมาให้ชัดเจน

2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่จะออกข้อสอบ จากขั้นแรกพิจารณาต่อไปว่า จะวัดพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อ พฤติกรรมย่อยดังกล่าว คือ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้ว ต่อมาพิจารณาว่าจะต้องออกข้อสอบเกินไว้กี่ข้อ ควรออกเกินไม่ต่ำกว่า 25% ทั้งนี้เนื่องจากหลังจากที่นำไปทดลองใช้และวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบรายข้อแล้ว จะตัดข้อสอบที่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออกข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อสอบที่จะใช้จริง

3. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ขั้นตอนนี้ จะเป็นการตัดสินใจว่า จะใช้คำถามรูปแบบใด และศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ เช่น ศึกษาหลัก ในการเขียนข้อคำถามแบบนั้น ๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อจุดประสงค์ประเภทต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีการเขียนข้อสอบ เพื่อที่จะได้นำมาใช้ในการเขียนข้อสอบของตน

4. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตามตารางที่ได้กำหนดจำนวนข้อของแต่ละจุดประสงค์ของพฤติกรรมไว้ และใช้รูปแบบเทคนิคการเขียนข้อสอบตามที่ได้ศึกษาในขั้นตอนที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นตอนที่ 4 มาพิจารณา ทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาตามความถูกต้องตามหลักวิชาแต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อย หรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความชัดเจนเข้าใจง่ายหรือไม่ ตัวถูก ตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอบวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้นั้นหรือไม่ โดยใช้วิธีของ โรวินेलลี (Rovinelli) และแฮม เบิล ตัน (Hambleton) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้ วัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วเขียนผลการพิจารณาของท่านโดย กา $\checkmark$ ลงในช่อง “คะแนนการพิจารณา” ตามความเห็นของท่าน ดังนี้

กา $\checkmark$ ในช่อง +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

กา $\checkmark$ ในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

กา $\checkmark$ ในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

ตาราง 2 ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ข้อสอบ	คะแนนการพิจารณา		
		+1	0	-1
1. เมื่อกำหนดชื่อเรื่องของการวิจัยให้สามารถจำแนกประเภทตัวแปรได้	“การเปรียบเทียบผลการสอนเรื่องเครื่องมือและเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสอนแบบบรรยายกับการสอนแบบร่วมมือ STAD” 1. ตัวแปรอิสระ คือข้อใด ก. วิธีสอน ข. เจตคติ ค. ผลสัมฤทธิ์ ง. นักเรียน			
	2. ตัวแปรตาม คือข้อใด ก. เพศ ข. วิธีสอน ค. ผลสัมฤทธิ์ ง. แรงจูงใจ			

หลังจากที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเสร็จแล้ว นำมาหาค่าเฉลี่ยแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5	เป็นข้อสอบที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เพราะวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการจริง
น้อยกว่า 0.5	เป็นข้อสอบที่ต้องตัดทิ้งหรือแก้ไขเพราะไม่ได้วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการ

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ในขั้นตอนที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบมีคำชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบวิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

8. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงนำแบบทดสอบไปทดลองสอบกับกลุ่มที่คล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยสอบในช่วงแรกของการเรียนวิชานั้นเรียกว่า การสอบก่อนเรียน และนำแบบทดสอบเดิม มาสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิมอีกครั้งหนึ่งหลังจากเรียนวิชานั้นจบไปแล้ว เรียกว่า การสอบหลังเรียนนำเอาผลการสอบสองครั้งมาวิเคราะห์ตามแบบอิงเกณฑ์ คัดเลือกข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการหาค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2554, หน้า 178-179) กล่าวถึง กรรมวิธีในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า แบ่งได้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดประสงค์ทั่วไปของการสอบให้อยู่ในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุเป็นข้อ ๆ และให้จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับเนื้อหาสาระทั้งหมดที่จะทำการทดสอบด้วย

ขั้นที่ 2 กำหนดโครงร่างของเนื้อหาสาระที่จะทำการทดสอบให้ครบถ้วน

ขั้นที่ 3 เตรียมตารางวิเคราะห์ หรือผังของแบบทดสอบ เพื่อแสดงถึงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาแต่ละส่วน และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทดสอบให้เด่นชัด สั้นกะทัดรัด และมีความชัดเจน

ขั้นที่ 4 สร้างข้อคำถามทั้งหมดที่ต้องการจะทดสอบให้เป็นไปตามสัดส่วนของน้ำหนักที่ระบุไว้ในตารางเฉพาะ

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่าการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์
3. กำหนดเนื้อหาสาระที่จะออกสอบ
4. กำหนดชนิดของข้อสอบ
5. สร้างตารางแสดงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาแต่ละส่วน และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทดสอบ

6. เขียนข้อสอบตามตารางที่สร้างขึ้น

7. ตรวจสอบข้อสอบ

8. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของข้อสอบ

9. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

10. พิมพ์ข้อสอบฉบับจริง

สำหรับผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาใช้เป็นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยวัดขั้นความรู้ความจำ ความเข้าใจและการนำไปใช้ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตร
2. กำหนดจุดประสงค์
3. กำหนดเนื้อหาสาระที่จะออกข้อสอบ
4. กำหนดชนิดของข้อสอบ
5. สร้างตารางแสดงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาแต่ละส่วน และพฤติกรรมต่าง ๆ

ที่ต้องการสอบ

6. เขียนข้อสอบตามตารางที่สร้างขึ้น
7. ตรวจทานข้อสอบ
8. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของข้อสอบ
9. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
10. พิมพ์ข้อสอบฉบับจริง

ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

1. ความหมายและความสำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นการส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของการอ่านเพื่อความเข้าใจจะส่งผลให้ผู้อ่านได้ฝึกกระบวนการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา รวมถึงการวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ผ่านการอ่านได้อย่างมีหลักการ และเหตุผล โดยในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมาย การอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

ประเทิน มหาพันธ์ (2530, หน้า 45) ได้กล่าวว่า ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจ แนวคิดหลักของเรื่องที่ต้องการจะสื่อสาร โดยมีการบันทึกข้อมูลโดยการเรียบเรียงภาษาของตนเอง โดยหากผู้อ่านมีความเข้าใจและเชื่อมโยงข้อมูลจากบทอ่านได้จะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหา ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

นุชน้อย สติธรังกูร (2533, หน้า 56) ได้เพิ่มเติมว่าเป็นการศึกษาข้อมูลที่ น่าสนใจ ตลอดจนศึกษาแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียนซึ่งอาจเป็นการแปลความจากสิ่งที่ผู้เขียน ต้องการจะสื่อสารให้กับผู้อ่านได้

ในขณะเดียวกัน การอ่านเพื่อความเข้าใจอาจไม่ใช่เพียงการอ่านเพียงแค่บทความ หรือเรื่องเพียงหนึ่งเรื่อง แต่อาจหมายถึงการอ่านหนังสือได้ด้วยเช่นกัน โดย แวมมยุรา เหมือนนิล (2541, หน้า 46) ได้กล่าวว่า เป็นการอ่านที่มุ่งหาสาระของหนังสือแต่ละเล่มสอดคล้องกับข้อมูล จาก กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 33) คือ เป็นการอ่านที่มุ่งหาสาระของหนังสือแต่ละเล่ม ที่เป็นส่วนใจความสำคัญและส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องโดยใจความของเรื่อง คือ ข้อความ หรือเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมประเด็นอื่น ๆ ในเรื่องหรือในย่อหน้าส่วนข้อความอื่น ๆ จะเป็นเพียง ส่วนขยายใจความสำคัญหรือใจความรอง

ชนัญพร ฌรงค์ทิพย์ และพรทิพย์ แซ่ซัน (2557, หน้า 44) กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการรับข้อมูลที่เป็นคำ ประโยคหรือข้อความที่ผู้เขียนต้องการจะส่งสารมายังผู้อ่าน โดยผู้อ่านต้องใช้ความสามารถทางการอ่านหลายระดับพร้อมกัน เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่องและหาแนวคิดที่สอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสาร รวมถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ และจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารและสรุปความเข้าใจใหม่ด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลใหม่เชื่อมโยงเข้ากับความรู้เดิมของผู้อ่าน

Miller (1990, pp. 63-67) และ Robert (2002, p. 45) ได้กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านได้เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้าสู่เรื่องที่อ่าน

ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะความสำคัญของการอ่าน เพราะเป็นทักษะเบื้องต้นที่สามารถนำมาปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2536, หน้า 44) ได้เสนอไว้ว่า ผู้ที่มีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจะสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็วและสามารถจับใจความสำคัญจากข้อความหรือประเด็นที่อ่านได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับการต้องสืบค้นและหาข้อมูลในเวลาจำกัด ซึ่งบุคคลที่อยู่ในวัยเรียนนั้นมีความจำเป็นจะต้องใช้ทักษะนี้ในการอ่านในรายวิชาต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะนี้เป็นพิเศษ

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, หน้า 56) ได้กล่าวว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นส่วนที่ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการเสนอ โดยลำดับแรกควรเริ่มต้นค้นหาข้อคิดสำคัญของเรื่อง จากนั้นนำข้อคิดที่ได้มาประมวลความรู้เข้าด้วยกันเพื่อให้ได้ใจความสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ดังนั้น นักเรียนจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดทั้งความหมายของคำ ประโยคและเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งในการอ่านบางครั้งอาจพบคำที่นักเรียนยังไม่รู้จักความหมาย ดังนั้นนักเรียนต้องทำความเข้าใจบริบทของเนื้อหาด้วย

ซึ่งในการค้นหาความรู้ นั้น ไม่เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนแต่ยังใช้ในการเข้าถึงข่าวสารต่าง ๆ รอบโลก ซึ่งหากนักเรียนสามารถอ่านได้อย่างเข้าใจก็จะสามารถเข้าใจข่าวสารต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปใช้ต่อยอดในการแสวงหาความรู้ได้รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในการอ่านป้ายต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งนักเรียนจะสามารถนำความรู้ไปใช้ได้โดยง่ายและสามารถใช้ในการอ่านเพื่อสร้างความรู้ควบคู่ไปกับความเพลิดเพลิน (Wallace, 1992, p. 38) กล่าวได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านนั้นเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียน การดำรงชีวิตในสังคม ตลอดจนการทำงานในอนาคต

จากความหมายและความสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการอ่านที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างความหมายจากข้อความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมทักษะย่อย ได้แก่ การจับใจความสำคัญ การลำดับเหตุการณ์ การตีความและการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. องค์ประกอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเพื่อความเข้าใจไม่เพียงแต่เป็นการอ่านตามตัวอักษรเท่านั้น แต่มีองค์ประกอบอื่น ๆ ร่วมเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านให้เกิดความเข้าใจต่อนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะเป็นผู้สื่อความด้วยตนเองออกมาได้อย่างลึกซึ้งขึ้น โดยได้มีการสรุปองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันไว้ดังนี้

วาสนา บุญสม (2541, หน้า 55) ได้จำแนกองค์ประกอบไว้ ดังนี้

1. ผู้อ่านเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการอ่าน
2. ความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านที่สัมพันธ์กับเรื่อง
3. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่อ่าน
4. การเลือกความหมาย โดยเป็นการเลือกความหมายที่ปรากฏ

จากหลากหลายบริบทซึ่งต้องใช้การพิจารณาอย่างเหมาะสม

5. การนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม

Harris (1956, p. 68) ได้จำแนกองค์ประกอบของผู้อ่านไว้ ดังนี้

1. ความสามารถทางด้านภาษา คือ ความสามารถในการเขียน การเข้าใจความหมายของตัวอักษรคำใหม่ ๆ ประโยค หรือสัญลักษณ์ในบริบทต่าง ๆ รวมถึงการสะกดคำ และการออกเสียงคำได้อย่างถูกต้อง
2. ความสามารถในการคิด คือ ความสามารถในการตีความเพื่อให้ทราบความหมายแฝง แนวคิดหรือจุดประสงค์ของผู้เขียน รู้วิธีการเรียบเรียงประโยคและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค
3. ความรู้รอบตัวผู้อ่าน คือ ความสามารถในการนำความรู้รอบตัว ได้แก่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น มาช่วยในการประกอบความเข้าใจในเนื้อหา และเชื่อมโยงบทอ่านเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น
4. ประสบการณ์เดิมในเรื่องที่อ่าน คือ ความสามารถในการรวมสิ่งที่ได้จากเรื่องที่อ่านร่วมกับความรู้เดิมของตนเอง
5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน คือ ทักษะที่ผู้อ่านมีต่อเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านแต่ละคนจะมีเหตุผลและความต้องการในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกใช้วิธีอ่าน ดังนั้น เมื่อต้องการอ่านผู้อ่านควรทราบถึงสิ่งที่อ่านจุดมุ่งหมายในการอ่านและวิธีอ่านที่เหมาะสมกับตนเอง

Miller (1990, pp. 63-67) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านผู้อ่าน ซึ่งเกี่ยวกับความรู้เดิมของผู้อ่านความสนใจในการอ่าน จุดประสงค์ในการอ่านและความสามารถในการสะกดคำ
2. ด้านสิ่งที่อ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับความยากของคำที่ใช้ลำดับคำหรือประโยคที่ใช้ความยาวของบทอ่านและรูปแบบของบทอ่าน เมื่อกล่าวถึงองค์ประกอบของผู้อ่าน

ในขณะเดียวกัน Donnell, & Wood (2004, p. 49) ได้สรุปองค์ประกอบไว้เป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ความรู้เดิม ซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน
2. การเชื่อมโยงความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการที่ผู้อ่านเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม โดยจะส่งผลต่อการรับรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การจัดระบบความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นการที่ผู้อ่านสามารถจัดระบบความรู้ที่มีอยู่เข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้ ซึ่งจะส่งผลต่อความรู้สึกของผู้อ่านอย่างแท้จริงและสามารถจดจำความรู้ใหม่ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำและเป็นความรู้ที่คงทน

สรุปได้ว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจประกอบไปด้วยองค์ประกอบทางด้านภาษา อีกทั้งในตัวผู้อ่านจะต้องมีพื้นฐานความรู้เดิม ความสามารถในการเชื่อมโยงและจัดระบบความรู้ใหม่ เพื่อที่จะสามารถนำไปถ่ายทอดและใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

3. ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นเครื่องมือที่ช่วยสะท้อนให้เห็นระดับพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่าน ว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านระดับพื้นฐานหรือในระดับสูง โดยนักการศึกษาแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ ดังนี้

จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล (2555, หน้า 69) ได้แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้ 4 ระดับ ได้แก่

1. ระดับข้อเท็จจริง หมายถึง ความสามารถในการรู้ความหมายของการจับใจความสำคัญและหาความจริงของเรื่อง
2. ระดับตีความ หมายถึง ความสามารถในการสรุปเรื่องราวที่อ่านเป็นข้อคิด คติสอนใจการคาดเดาอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าบอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องและบอกวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง
3. ระดับการประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อการพิจารณาความเหมาะสมคุณค่าและการยอมรับสิ่งที่อ่าน
4. ระดับสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการนำสิ่งที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาการนำกิจกรรมจากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้

Miller (1990, pp. 63-67) ได้แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ได้ 4 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal/Factual Comprehension) ประกอบไปด้วย ทักษะย่อย คือ สามารถบอกใจความสำคัญบอกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญเรียงลำดับเหตุการณ์และปฏิบัติตามคำแนะนำได้
2. ความเข้าใจระดับตีความหรือสรุปความคิดเห็น (Interpretation or Inferential Comprehension) ประกอบไปด้วย ทักษะย่อย คือ ความสามารถในการตอบคำถามจากการตีความหรือสรุปความเข้าใจเป็นเหตุเป็นผลและเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน

3. การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) ประกอบไปด้วยทักษะย่อย คือ ประเมินค่าและจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้

4. การอ่านอย่างสร้างสรรค์ (Creative Reading) ประกอบไปด้วยทักษะย่อย คือ การนำความรู้ที่อ่านมาใช้ประโยชน์และนำมาเขียนอย่างสร้างสรรค์

Bromley (1992, p. 78) ได้แบ่งความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal Comprehension) หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของข้อความตามคำที่ปรากฏ ซึ่งผู้อ่านเคยจำได้ระลึกได้

2. ความเข้าใจระดับตีความ (Interpretation Comprehension) หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่านได้ โดยอาศัยประสบการณ์ในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่าน

3. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluative Comprehension) หมายถึงความสามารถของผู้อ่านในการวิเคราะห์ข้อความที่ได้อ่านว่าสิ่งที่อ่านนั้นถูกต้องหรือไม่ควรเชื่อหรือไม่

จากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจสังเคราะห์เนื้อหาโดยผู้วิจัย

Bromley (1992)	Miller (1990)	จิรพรรณ อิสระพงศ์ไพศาล (2555)	ผลการสังเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
1. ความเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal Comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจความหมายของข้อความตามคำที่ปรากฏ ซึ่งผู้อ่านเคยจำได้ระลึกได้	1. ความเข้าใจระดับตัวอักษรหรือข้อเท็จจริง (Literal or Factual Comprehension)	1. ระดับข้อเท็จจริง หมายถึง ความสามารถในการรู้ ความหมายของคำ จับใจความสำคัญและหาความจริงของเรื่อง	1. ระดับการอ่านตามตัวอักษร (Literal Reading) เป็นการอ่านขั้นพื้นฐานตามตัวอักษรคำ หรือข้อความที่ปรากฏ

ตาราง 3 (ต่อ)

Bromley (1992)	Miller (1990)	จิรวรรณ อิศระพงศ์ไพศาล (2555)	ผลการสังเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. ความเข้าใจระดับตีความ (Interpretation Comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการสรุปความหมายจากเรื่องที่อ่านได้โดยอาศัย	2. ความเข้าใจระดับตีความหรือสรุปความคิดเห็น (Interpretation or Inferential Comprehension) ประกอบไปด้วยทักษะย่อย คือ ความสามารถในการตอบคำถามจากการตีความหรือสรุปความเข้าใจเป็นเหตุเป็นผลและเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน	2. ระดับตีความ หมายถึง ความสามารถในการสรุปเรื่องราวที่อ่านเป็นข้อคิด คติสอนใจ การคาดเดาอารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน คาดคะเนเหตุการณ์ ล่วงหน้าบอกลักษณะนิสัยของตัวละครในเรื่องและบอกวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง	2. ระดับการอ่านตีความ (Interpretive Reading) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดในการอ่านเนื้อหาสาระแล้วหาความหมายโดยนัยที่ซ่อนอยู่ในข้อความที่ปรากฏ
3. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (Evaluative Comprehension) หมายถึง ความสามารถของผู้อ่านในการวิเคราะห์ข้อความที่ได้อ่านว่าสิ่งที่อ่านนั้น ถูกต้องหรือไม่ ควรเชื่อหรือไม่	3. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) ประกอบไปด้วยทักษะย่อย คือ ประเมินค่าและจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ 4. การอ่านอย่างสร้างสรรค์ (Creative Reading) ประกอบไปด้วยทักษะย่อย คือ การนำความรู้ที่อ่านมาใช้ประโยชน์และนำมาเขียนอย่างสร้างสรรค์	3. ระดับการประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาเหตุผลที่ทำให้ชวนเชื่อการพิจารณาความเหมาะสมคุณค่าและการยอมรับสิ่งที่อ่าน 4. ระดับสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์	3. ระดับวิจารณ์ญาณ (Critical Reading) เป็นการที่ผู้อ่านด้วยการพิจารณาตัดสิน ประเมินค่าสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อ และจำแนกข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็น 4. ระดับการนำไปใช้หรือการประยุกต์ใช้ (Application Level) การที่ผู้อ่านใช้ความสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้จากการอ่านไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมของตนและนำมาเขียนได้อย่างสร้างสรรค์

จากตาราง 3 สังเคราะห์เนื้อหาการจัดแบ่งระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จะประกอบด้วย ความเข้าใจในการอ่านจากง่ายไปยาก เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะพื้นฐานก่อนอ่านในระดับที่สูงขึ้น โดยผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับอ่านตามตัวอักษร ระดับการอ่านตีความ ระดับวิจารณ์ญาณและระดับการนำไปประยุกต์ใช้

4. แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้

การสอนทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจต้องคำนึงถึงหลักสำคัญในการปฏิบัติและใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การอ่านเพื่อความเข้าใจจึงจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 57) ได้เสนอแนะการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยมีขั้นตอนในการสอนอ่าน ดังนี้

1. เตรียมการอ่าน เป็นการวางพื้นฐานในการอ่านโดยใช้กิจกรรม เช่น การสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน รู้จักตั้งจุดประสงค์การอ่าน

2. อ่านในใจ เป็นขั้นตอนของการอ่านเพื่อความเข้าใจนักเรียนจะอ่านในใจโดยมีกิจกรรม ดังนี้

2.1 อ่านสำรวจและตั้งคำถาม ผู้อ่านจะอ่านบทอ่านคร่าว ๆ ใช้ทักษะการอ่านข้าม (Skimming) และการกวาดสายตาเฉพาะตอนที่สำคัญ (Scanning) เป็นการอ่านเร็ว ๆ แล้วตั้งคำถาม ช่วยกับบอกคำถามที่นักเรียนตั้งคำถาม ครูเขียนบนกระดานดำ

2.2 อ่านพินิจพิเคราะห์และตอบคำถาม ผู้อ่านจะอ่านบทอ่านอีกครั้งอย่างพินิจพิเคราะห์ อ่านเพื่อตอบคำถาม อาจเป็นคำถามที่จับประเด็นสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุผลของเหตุการณ์ ลำดับการณื ตอบคำถามปากเปล่าแล้วอภิปรายตอนใดตอนหนึ่งที่สำคัญ

2.3 ตอบคำถามและทบทวนกิจกรรม โดยผู้อ่านตอบคำถามลงสมุดและทบทวน ตรวจสอบคำตอบจากบทอ่านแล้วแก้ไขคำตอบให้ถูกต้อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการอ่านนั้น ได้แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะ 1) Pre-reading Activities เป็นการสร้างความสนใจให้แก่เด็กนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านปูพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องและคำศัพท์

2. Whilereading Activities เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะที่อ่านเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น เรียงลำดับจากเนื้อเรื่องที่อ่าน เกมตัดข้อความ เป็นต้น 3) Post-reading Activities เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ เช่น นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องสรุป เล่าเรื่องบอกประโยชน์จากเรื่องที่อ่าน แสดงบทบาทสมมติ เขียนบทสนทนาจากเรื่อง เป็นต้น

นิวัติ จรัสดี และสุมาลี พงศ์ติยะไพบูลย์ (2557, หน้า 78) ได้การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการฝึกกลวิธีการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบโฟร์บล็อก

1. ชั้นเลือกอ่านเอง (Self-Selected Reading) หมายถึง ชั้นที่ผู้อ่านเลือกอ่านบทอ่านที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับการอ่านและตรงตามความสนใจของตนเอง

2. ชั้นเรียนรู้คำ เนื้อเรื่อง (Guided Reading) หมายถึง ชั้นที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงความรู้เดิมก่อนอ่านและแนะกลวิธีอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

3. **ชั้นเรียนรู้คำ (Working with Words)** หมายถึง ชั้นที่ผู้อ่านเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ และความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น

4. **ชั้นการเขียน (Writing)** หมายถึง ชั้นที่ผู้อ่านเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยตนเองหลังจากการอ่านเสร็จแล้ว จากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

Tankersley (2005, p. 45) ได้กล่าวถึงแนวทางใหม่ในการสอนการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่มีการนำเอาคำถามให้ผู้เรียนได้คิดขั้นสูงมาใช้ในการสอนโดยกล่าวว่าทฤษฎีการสอนอ่านในรูปแบบเดิมเริ่มจากครูให้นักเรียนเริ่มบทเรียนโดยการอ่านหนังสือ หลังจากการอ่านครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาเพื่อดูว่านักเรียนเรียนรู้เนื้อหาอะไรจากการอ่านหนังสือนั้น จากนั้นทำการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้และให้นักเรียนอ่านเรื่องอื่น ๆ ต่อไปเป็นวงจรในลักษณะเช่นนี้ แต่สำหรับการสอนอ่านจับใจความรูปแบบใหม่พบว่าส่งผลดีที่แตกต่างกับการใช้รูปแบบเดิมซึ่งในการสอนรูปแบบใหม่มีลักษณะ ดังนี้

1. การออกแบบกิจกรรมก่อนการอ่านเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิม สร้างวัตถุประสงค์ของการอ่านและสร้างคำถามกระตุ้นความสนใจนักเรียน
 2. ให้นักเรียนได้ใช้หลักวิธีการอ่าน ซึ่งอาจจะหมายถึงการอภิปรายระหว่างนักเรียนด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้สิ่งที่อาจารย์ร่วมกัน
 3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองจากการอ่านในรูปแบบของตนเอง
 4. ออกแบบกิจกรรมให้นักเรียนได้จัดการข้อมูลที่ได้รับจากการอ่าน ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูง
- ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้นักเรียนดังตาราง

ตาราง 4 สังเคราะห์แนวทางการนำการอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้นักเรียน

Tankersley (2005)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	นิธิวัติ จรัสดี และสุมาลี พงศ์ติยะไพบุลย์ (2557)	ผลการสังเคราะห์แนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษา
1. การออกแบบกิจกรรมก่อนการอ่านเพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมสร้างวัตถุประสงค์ของการอ่านและสร้างคำถามกระตุ้นความสนใจนักเรียน	1. เตรียมการอ่านวางพื้นฐานในการอ่านโดยใช้กิจกรรม	1. ขั้นเลือกอ่านเอง (Self-Selected Reading) หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเลือกอ่านบทอ่านที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับระดับ การอ่านและตรงตามความสนใจของตนเอง	1. ขั้นก่อนอ่านเป็นการสร้างความสนใจ ให้แก่นักเรียนหรือเป็นการเรียนรู้ คำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน
2. ให้นักเรียนได้ใช้หลักวิธีการอ่านซึ่งอาจจะหมายถึงการอภิปรายระหว่างนักเรียนด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ สิ่งที่น่าสนใจ	2.1 อ่านสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับการอ่าน 2.2 อ่านพินิจพิเคราะห์และตอบคำถาม ผู้อ่านจะอ่านบทอ่านอีกครั้งอย่างพินิจพิเคราะห์ 2.3 ตอบคำถามและทบทวนกิจกรรมโดยแบ่งการอ่านเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะ 1 Pre-Reading Activities เป็นการสร้างความสนใจให้แก่นักเรียน ระยะ 2 While-Reading Activities เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะที่อ่านเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น เรียงลำดับจากเนื้อเรื่องที่อ่าน เกมตัดข้อความ เป็นต้น	2. ขั้นเรียนรู้คำเนื้อเรื่อง (Guided Reading) หมายถึง ขั้นที่ครูกระตุ้นให้นักเรียนระลึกถึงความรู้เดิมก่อนอ่านและแนะกลวิธีอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ	2. ขั้นอ่าน กิจกรรมที่ผู้สอนนำมาใช้ฝึกทักษะที่อ่านเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจก็ได้ ซึ่งนักเรียนจะอ่านคร่าว ๆ จากนั้นจะอ่านอย่างละเอียด

ตาราง 4 (ต่อ)

Tankersley (2005)	กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	นิธิตี จรัสดี และสุมาลี พงศ์ติยะไพบุลย์ (2557)	ผลการสังเคราะห์แนวทางการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจมาใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษา
	ระยะ 3 Postreading Activities เป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้		
3. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นของตนเองจากการอ่านในรูปแบบของตนเอง		3. ขั้นเรียนรู้คำ (Working With Words) หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเรียนรู้คำศัพท์ต่าง ๆ และของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่านเพิ่มมากขึ้น 4. ขั้นการเขียน (Writing) หมายถึง ขั้นที่ผู้อ่านเขียนบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยตนเองหลังจากการอ่านเสร็จแล้ว	3. ขั้นหลังอ่านเป็นกิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหรือแสดงความสามารถเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ทั้งในรูปแบบการพูดอภิปรายหรือการเขียนผ่าน

จากตาราง 4 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เนื้อหาหลักในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ประกอบด้วย กระบวนการพัฒนาวิธีการอ่านและได้ฝึกฝนการอ่านด้วยตนเอง การนำเสนอบทอ่านที่มีความหมายสำหรับนักเรียนประกอบการใช้สื่อการสอนช่วยในการอ่านให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ตลอดจนการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ขั้นตอนในการสอนแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนอ่าน ขั้นอ่านและขั้นหลังอ่าน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนครูสามารถเลือกใช้กิจกรรมได้ตามความเหมาะสมในการเขียน

ความสามารถในการเขียน

1. ความหมายของการเขียน

ชนิกานต์ กุ้เกียรติ (2552, หน้า 2) อธิบายว่า การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดสาร ได้แก่ ความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่าน โดยใช้ลายลักษณ์อักษรเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร

สุนิธี ภูจิราพันธุ์ (2554, หน้า 150) กล่าวว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดเรื่องราวความรู้ ความคิด ตลอดจนความต้องการของบุคคล ผ่านการเรียบเรียงถ้อยคำหรือข้อความให้ปรากฏเป็นสัญลักษณ์ทางภาษา เพื่อใช้สื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ

โสภณ สาทิสัมฤทธิ์ผล (2555, หน้า 77) ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก หรือข้อมูลต่าง ๆ ออกมาในรูปแบบลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

จิรวุฒน์ เพชรรัตน์ (2556, หน้า 50) อธิบายว่า การเขียนเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการถ่ายทอดแนวคิด ข้อมูล หรือจินตนาการต่าง ๆ ซึ่งสามารถส่งสารไปยังผู้อ่านได้อย่างกว้างขวาง หากผู้เขียนมีทักษะในการเขียนที่ดี ผู้อ่านย่อมได้รับประโยชน์ทั้งด้านความรู้ ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 203) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เขียน” ว่า หมายถึง การขีดหรือบันทึกลงเป็นตัวอักษร ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสื่อความหมาย

สถาบันภาษาไทย (2557, หน้า 89) กล่าวว่า การเขียนเป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสารของมนุษย์ที่ถ่ายทอดภาษาออกมาในลักษณะลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความรู้ ความคิด รวมถึงความรู้สึกของผู้เขียนให้ผู้อื่นได้รับรู้และเกิดความเข้าใจ

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากเป็นกระบวนการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก รวมถึงประสบการณ์ออกมาในรูปแบบลายลักษณ์อักษรอย่างมีความหมาย การเขียนที่ดีควรมีการวางแผนลำดับความคิดอย่างเป็นระบบเนื้อหามีความต่อเนื่อง อีกทั้งใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม ทั้งในด้านการเลือกใช้คำ การสะกดคำและโครงสร้างประโยค ดังนั้นการส่งเสริมทักษะการเขียนจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด ฝึกเรียบเรียงความคิด รวมถึงฝึกใช้ภาษาเขียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความสามารถในการสื่อสารผ่านการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งในการสื่อสารและแสดงความรู้ ความคิด จึงมีความสำคัญ คือเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจระหว่างคนในสังคม รวมทั้งช่วยเสริมสร้างและพัฒนาสติปัญญาและอารมณ์ของผู้เขียนและผู้อ่าน อีกทั้งยังเป็นวิธีการสำคัญในการถ่ายทอดและบันทึกข้อมูลความรู้เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

นิจพงศ์ ศรีวรรณ (2542, หน้า 81) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ได้ ดังนี้

1. เนื่องจากภาษาเขียนเป็นภาษาสัญลักษณ์แทนภาษาพูด การเขียนจึงเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงความเจริญทางภาษาไทยที่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง
2. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความต้องการของมนุษย์ทำให้เกิดผลตามความต้องการให้ผู้อื่นรักใคร่และทำด้วยกัน
3. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของคนบางประเภท เช่น นักประพันธ์ นักข่าว
4. เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์ในอดีตมาสู่ปัจจุบัน เช่น ศิลจารึกหรือตำราความรู้ในสมัยโบราณ ตำราไวยากรณ์ภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส

สนธิ์ ฐิติฐานพันธ์ (2554, หน้า 150) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันในงานอาชีพและการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษย์สามารถเรียนรู้ความเป็นมาของสิ่งต่าง ๆ เพราะเรามีการเขียนบันทึกไว้ ดังนั้น การเขียนจึงมีความสำคัญดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ มนุษย์ใช้ในการเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ และประสบการณ์หรือจินตนาการในเรื่องต่าง ๆ ต่อกันและกัน
2. เป็นเครื่องมือบันทึกและถ่ายทอดวัฒนธรรมและมรดกทางปัญญาของคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง
3. เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวจิตใจมนุษย์ใช้การเขียนในการชักจูง เชิญชวน หรือโน้มน้าวจิตใจให้ผู้รับสารยอมรับหรือปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การเขียนบทความให้รักชาติ การเขียนคำขวัญให้รักสิ่งแวดล้อม
4. เป็นเครื่องมือในการให้ความบันเทิงความเพลิดเพลิน ในปัจจุบันเราสามารถหาความเพลิดเพลินจากงานเขียนต่าง ๆ เช่น นวนิยายเรื่องสั้น เรื่องขำขัน
5. เป็นเครื่องมือที่ช่วยแพร่กระจายความรู้ความคิด ฯลฯ ไปสู่ผู้รับสารได้อย่างกว้างไกลและรวดเร็วที่สำคัญยังคงหลักฐานไว้ให้อ้างอิงได้
6. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพที่มีเกียรติและมีชื่อเสียง เช่น นักเขียนบทละคร บทภาพยนตร์นักเขียนเพลง นักเขียนนวนิยาย นักเขียนบทความ นักเขียนข่าว ฯลฯ
7. เป็นเครื่องมือพัฒนาสติปัญญา การเขียนต้องอาศัยทักษะทางด้าน การฟังการอ่าน การคิดวิเคราะห์ซึ่งทำให้ผู้เขียนได้ใช้สติปัญญาในการประมวลความรู้พินิจพิจารณา ไตร่ตรองประมวลความคิดการเลือกไขภาษานำมาถ่ายทอดในรูปแบบของงานเขียนชนิดต่าง ๆ เป็นการแสดงออกถึงภูมิปัญญาความสามารถของผู้เขียน ดังนั้น การเขียนจึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสติปัญญา

สนธิ์ ตั้งทวี (2531, อ้างถึงใน โสภณ สาทรสัมฤทธิ์ผล, 2555, หน้า 77) ได้แสดงความสำคัญของการเขียนไว้ ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือแสดงออกถึงความรู้ ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์
2. เป็นเครื่องมือสำคัญที่แสดงถึงอารยธรรมของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย
3. เป็นเครื่องมือสำหรับสื่อสารของมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ
4. เป็นเครื่องถ่ายทอดวัฒนธรรมที่สำคัญอันเป็นมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์ เช่น วรรณกรรม วรรณคดี ตำนาน ฯลฯ
5. เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนองต่อความต้องการของมนุษย์ เช่น ความรัก ความเข้าใจ ความเห็นอกเห็นใจ ฯลฯ
6. เป็นบันทึกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สามารถสืบค้นเพื่อการเรียนรู้ของคนรุ่นหลังได้

7. เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพของคนบางอาชีพ เช่น นักเขียนข่าว นักประพันธ์ นักวิชาการ ฯลฯ

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ (2556, หน้า 51) กล่าวว่า การเขียนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ความคิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ แสดงภูมิปัญญาของมนุษย์ออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ตนต้องการซึ่งการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสลับซับซ้อนผู้ที่จะสามารถเขียนได้ดีและสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้นั้นจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับทักษะการเขียนเพื่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันภาษาไทย (2557, หน้า 91) ได้สรุปความสำคัญและประโยชน์ของการเขียนไว้ว่า

1. เป็นเครื่องมือแสดงออกของความรู้ ความคิดและความรู้สึกของมนุษย์
 2. เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดความเจริญหรืออารยธรรมของมนุษย์
- ในแต่ละยุคสมัย
3. เป็นเครื่องมือใช้สำหรับการสื่อสารทั้งเรื่องในอดีต ปัจจุบันและอนาคต
 4. เป็นเครื่องมือที่ใช้สนองความต้องการของมนุษย์ เช่น ความรัก

ความเข้าใจ เป็นต้น

5. เป็นเครื่องมือสำคัญทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมรดกทางสติปัญญาของมนุษย์
6. เป็นสื่อที่ช่วยเผยแพร่กระจายความรู้ความคิด ให้กว้างไกลและได้รวดเร็ว
7. เป็นสื่อกลางที่ให้ความรู้ ความคิดและความเพลิดเพลินแก่คนทุกเพศ

ทุกวัย

8. เป็นบันทึกทางสังคมที่ให้คุณประโยชน์แก่คนรุ่นปัจจุบันและอนาคต
 9. เป็นงานอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งในปัจจุบัน
- ประดับ จันทรสุนทร (2558, หน้า 3) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญที่สุดทักษะหนึ่งในบรรดาทักษะต่าง ๆ ซึ่งความสำคัญของการเขียนสามารถสรุปได้ ดังนี้
1. เป็นเครื่องมือใช้สื่อสารถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้ระหว่างบุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ

2. เป็นเครื่องมือใช้บันทึกหลักฐานทางธุรกิจการค้ากฎหมายและมรดกทรัพย์สินได้อย่างถูกต้องตามกติกาของแต่ละสังคม

3. เป็นเครื่องมือใช้ประกอบอาชีพ เช่น การเป็นนักเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย สารคดีและการเขียนงานทางวิชาการ

4. เป็นการสืบทอดมรดกทางปัญญาของมนุษย์จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนรุ่นต่อ ๆ ไป

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารแสดงออกถึงความรู้ ความคิด ความรู้สึกของมนุษย์เป็นเครื่องมือในการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์เพื่อสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและสติปัญญาของมนุษย์และเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพของบุคคลบางกลุ่ม

3. จุดมุ่งหมายของการเขียน

การเขียนแต่ละชนิดมีจุดมุ่งหมายเฉพาะของแต่ละอย่างที่แตกต่างกันออกไปตามเนื้อหาสาระของเรื่องที่เขียนแต่อย่างไรก็ดีในการเขียนทุกครั้งก็ควรมีจุดมุ่งหมายทั่วไปว่าต้องการสื่อความเข้าใจในเรื่องใด

กองทัพ เคลือบพนิชยกุล (2542, หน้า 125-126) และทวีศักดิ์ ปิ่นทอง (2550, หน้า 2-3) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่องคือการนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่ผู้เขียนประสบกับตนเองหรือบุคคลอื่นมาถ่ายทอดให้ผู้อื่นทราบ เช่น การเขียนเล่าชีวประวัติ อัตชีวประวัติ การเขียนสารคดีต่าง ๆ การเขียนเรียงความ บันทึกความทรงจำ เป็นต้น วิธีเขียนเพื่อเล่าเรื่องผู้เขียนต้องเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์และให้ข้อมูลถูกต้องตามความเป็นจริง
2. การเขียนเพื่ออธิบายคือการเขียนเพื่ออธิบายหรือชี้แจงเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การอธิบายหรือให้ความรู้ทางวิชาการการอธิบายขั้นตอนการทำงาน การอธิบายขั้นตอนการประดิษฐ์หรือสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การอธิบายการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น วิธีการเขียนเพื่ออธิบายนั้นต้องประกอบด้วยข้อมูลที่แท้จริงและผู้อธิบายจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ตนจะอธิบายทั้งใช้ภาษากระชับชัดเจน สื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ ตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนอธิบายวิธีวิจัย วิธีประดิษฐ์เครื่องมือคู่มือการใช้อุปกรณ์วิธีการถนอมอาหาร เป็นต้น
3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น คือ การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องต่าง ๆ อาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจประกอบด้วยคำแนะนำ ข้อคิด ข้อเตือนใจหรือวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งการเขียนแสดงความคิดเห็นที่ดีจะต้องประกอบด้วยเหตุผลไม่ลำเอียงหรือมีอคติส่วนตัวพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขในประเด็นที่นำมาพิจารณาวิจารณ์ด้วยตัวอย่างงานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนบทความในหนังสือพิมพ์รายวัน การเขียนบทวิจารณ์บทวิเคราะห์ เป็นต้น
4. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ คือ การเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการโน้มน้าวหรือชักจูงใจให้ผู้อ่านเปลี่ยนความเชื่อทัศนคติหรือเปลี่ยนท่าทีของผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ยอมรับและยอมเปลี่ยนตามกับผู้โน้มน้าวใจประสงค์ภาษาที่ใช้จึงมีลักษณะเด่นสะดุดตาผู้อ่านใช้ถ้อยคำสำนวนจูงใจให้ผู้อ่านจดจำง่ายข้อความที่ใช้โน้มน้าวใจนั้นไม่จำเป็นต้องยืดยาวเสมอไป ถ้อยคำสั้น ๆ เพียงไม่กี่คำ แต่ถูกแต่งขึ้นอย่างกระชับและชัดเจนก็มีอำนาจในการเข้าใจมนุษย์ได้ งานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนคำขวัญ คำเชิญชวน การเขียนโฆษณา เป็นต้น
5. การเขียนเชิงกิจธุระ คือ การเขียนที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อกิจธุระอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งในภาครัฐหรือเอกชน ซึ่งการเขียนประเภทนี้จะมีรูปแบบการเขียนที่ชัดเจนใช้ภาษาที่เป็นทางการ เช่น การเขียนประกาศหรือแจ้งความของทางราชการ การกรอกแบบฟอร์มชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

6. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ คือ การเขียนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามและจินตนาการที่ผู้เขียนต้องการสื่อไปยังผู้อ่านทำให้เกิดความรู้สึกเห็นภาพลักษณ์ตามผู้เขียน งานเขียนประเภทนี้จึงมีลักษณะประณีตงดงามก่อให้เกิดจินตภาพ ตัวอย่างงานเขียนประเภทบันเทิงคดี เช่น การเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย บทร้อยกรอง บทละคร บทภาพยนตร์ ซึ่งเป็นลักษณะบันเทิงคดีเชิงสร้างสรรค์

7. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่มีจุดประสงค์ในการดำเนินเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งการดำเนินเรื่องจะมีลักษณะนี้มาลงบ้างบางครั้งอาจแทรกอารมณ์ขันไว้ในงานเขียนด้วย ตัวอย่าง งานเขียนประเภทนี้ เช่น การเขียนเรื่องราวสมมติเพื่อโยงไปสู่เรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคม การเขียนข้อความในการล้อเลียนการเมืองการเขียนเสียดสีบุคคลในแวดวงบันเทิงหรือการเมือง เป็นต้น

สถาบันภาษาไทย (2558, หน้า 89) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนไว้ ดังนี้

1. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ การนำเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นลำดับอยู่แล้วมาถ่ายทอดเป็นข้อเขียนสิ่งสำคัญสำหรับการเขียนเพื่อเล่าเรื่อง คือ จะต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามความเป็นจริง และต้องเล่าเรื่องเป็นตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. การเขียนเพื่ออธิบาย คือ การเขียนเพื่อชี้แจงอธิบาย เช่น อธิบายวิธีใช้วิธีทำ ขั้นตอนการทำ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ การเขียนเพื่ออธิบายต้องระมัดระวังเรื่องการใช้ภาษาต้องใช้ภาษาที่สั้นกระชับเข้าใจง่ายและเป็นไปตามลำดับขั้นตอน

3. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นการเขียนเพื่อวิเคราะห์ วิจารณ์ แนะนำหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างเดียวหรืออาจมีข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย โดยต้องคำนึงถึงพื้นฐานของข้อเท็จจริงอีกทั้งต้องมีหลักเกณฑ์และมีเหตุผล

4. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการเป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้อ่านมีอารมณ์คล้อยตามเกิดจินตนาการเห็นภาพตามที่ผู้เขียนต้องการ การใช้ถ้อยคำภาษาในงานเขียนลักษณะนี้ต้องใช้ถ้อยคำภาษาอย่างประณีตงดงาม สามารถสื่อสารอารมณ์ความรู้สึกให้เกิดแก่ผู้อ่านได้ในบางครั้งก็ต้องใช้ถ้อยคำที่มีความหมายแฝงมีความหมายเชิงสัญลักษณ์หรือมีความหมายเชิงเปรียบเทียบเพื่อสร้างจินตนาการให้เกิดแก่ผู้อ่าน

5. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะชักจูงโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านยอมรับในสิ่งที่ผู้เขียนเสนองานเขียนประเภทนี้ต้องใช้ภาษาที่สั้นกระชับรัดกุม สะดุดตาสะดุดใจผู้อ่านอาจเล่นคำ เล่นสำนวนเพื่อให้เกิดความคล่องจองทำให้ผู้อ่านจดจำได้ในเวลาอันรวดเร็ว

6. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี เป็นการเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์ที่จะดำเนินสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจเป็นบุคคลเหตุการณ์หรือสถานการณ์แต่เป็นการดำเนินอย่างนุมนวลทำนองดี เพื่อก่อนการเขียนลักษณะนี้ต้องไม่มีลักษณะการกล่าวร้ายหรือมุ่งทำลายการใช้ภาษาในงานเขียน ประเภทนี้ต้องสุภาพนุมนวลอาจแทรกอารมณ์ขัน ทำนองยั่ว ล้อด้วยถ้อยคำหรือเรื่องราว

7. การเขียนเพื่อกิจธุระ คือ การเขียนที่ผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง การเขียนชนิดนี้จะมีรูปแบบการเขียนและลักษณะการใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปตามประเภทของงานเขียน เช่น การเขียนหนังสือราชการ การเขียนจดหมายธุรกิจ การเขียนโทรเลข และการเขียนประกาศแจ้งความ เป็นต้น

ระดับ จันทรสุขศรี (2558, หน้า 102) สรุปว่า การเขียนมีจุดประสงค์โดยทั่วไปดังต่อไปนี้

1. การเขียนเพื่ออธิบายเป็นการเขียนเพื่อให้อ่านเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจนว่าสิ่งที่จะอธิบายนั้นคืออะไรเป็นอย่างไร เช่น การอธิบาย การตอกลงไม้
 2. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง เป็นการเขียนเล่าบอกเรื่องราวต่าง ๆ ให้ทราบ เช่น การเขียนเล่าประวัติ การเขียนเล่าเหตุการณ์ การเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ชีวิต
 3. การเขียนเพื่อประกาศแจ้งความ เชิญชวน เช่น การเขียนประกาศของทางราชการ การเขียนบัตรเชิญเนื่องในโอกาสต่าง ๆ
 4. การเขียนเพื่อชักจูงใจ เช่น การเขียนโฆษณาหาเสียงการเขียนเพื่อโฆษณาสินค้า
 5. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็นและแนะนำ เช่น การเขียนเพื่อแนะนำแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ การเขียนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง
 6. การเขียนเพื่อการวิเคราะห์ เช่น การเขียนวิเคราะห์ข่าว
 7. การเขียนเพื่อการวิจารณ์ เช่น การวิจารณ์บทความ บทละคร
- กล่าวโดยสรุป การเขียนมีจุดมุ่งหมายหลายประการที่แตกต่างกันไปตามประเภทของการเขียนและวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งสรุปได้ว่า การเขียนมีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายเพื่อเล่าเรื่องเพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อโนมน้าวใจ เพื่อสร้างจินตนาการ ฯลฯ

4. ลักษณะของการเขียนที่ดี

การเขียนที่ดี คือ การเขียนที่มีคุณภาพมีประโยชน์และคุณค่าในด้านใดด้านหนึ่งเหมาะแก่การอ่าน

สุนิธี ภูจิราพันธุ์ (2554, หน้า 161) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเขียนที่ดีไว้ดังนี้

1. ความมีเอกภาพ คือ เขียนใหม่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเนื้อหาตั้งแต่ต้นจนจบ การเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งจะต้องมีใจความสำคัญและจุดมุ่งหมายสำคัญเพียงอย่างเดียว ผู้เขียนจะต้องเขียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ หากจะอธิบายขยายความในใจก็ต้องเป็นไปเพื่อขยายใจความสำคัญนั้นให้กระจ่างขึ้น
2. มีสารัตถภาพ คือ เขียนให้มีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่ามีประโยชน์ในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งการเขียนใด ๆ ต้องมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งและเขียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นให้ได้เนื้อหาสาระมีความหนักแน่นมีความสมเหตุสมผล
3. มีสัมพันธ์ภาพ คือ เขียนใหม่ความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันไม่ว่า การเขียนนั้นจะเขียนกี่ย่อหน้าแต่ละย่อหน้าต้องมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกันข้อความและเนื้อเรื่องแต่ละตอนต้องสอดคล้องกันไปตามลำดับเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ

4. มีความกระจ่างแจ้ง คือ เขียนให้กระจ่างแจ้งชัดเจนไม่คลุมเครืออ่านเข้าใจง่าย ความกระจ่างแจ้งเกิดจากเนื้อหาที่มีเอกภาพ การเรียงลำดับเนื้อหาดีและการใช้ภาษาที่ชัดเจนกระชับรัดกุมและมีความหมายตรงประเด็น

5. มีความคงที่ คือ การเขียนที่แสดงแนวคิดที่คงที่ไม่หลากหลายแนวคิด ผู้เขียนจะเสนอแนวคิดสำคัญในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งเพียงแนวคิดเดียวและรักษาแนวคิดให้คงที่ไม่เปลี่ยนแปลง

6. มีความน่าสนใจชวนติดตาม คือ เขียนให้น่าสนใจทำให้มีผู้อ่านติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ อ่านแล้วคิดวิพากษ์วิจารณ์และอยากจะได้งานเขียนในเรื่องอื่น ๆ ของผู้เขียนอีก ความน่าสนใจให้ชวนติดตามนั้นอยู่ที่การนำเสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ รวมทั้งมีกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำภาษาที่ดีและเหมาะสมกับเนื้อหานั้น

7. มีความถูกต้อง คือ ถูกต้องทั้งในด้านข้อมูลเนื้อหาและการใช้ภาษา การเขียนเรื่องใด ๆ ด้วยจุดประสงค์อะไรก็ตามสิ่งที่สำคัญ คือ ความถูกต้องของข้อมูลเนื้อหา จะต้องไม่บิดเบือนข้อมูลเนื้อหา หรือให้เนื้อหาที่ไม่ถูกต้องทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ อีกทั้งต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมตามลักษณะของเนื้อหา

8. มีประโยชน์ คือ เขียนด้วยจุดมุ่งหมายที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยปราศจากอคติเนื้อหาและภาษาที่ใช้ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์

สรุปว่า การเขียนที่ดีจะต้องเขียนอย่างมีเอกภาพ มีสารัตถภาพ มีสัมพันธภาพ มีความชัดเจนเขียนไม่คลุมเครือ มีแนวคิดที่คงที่ถูกต้องทั้งเนื้อหาข้อมูลและการใช้ภาษาและเป็นการเขียนที่มีประโยชน์ต่อผู้อ่าน

5. หลักการและขั้นตอนในการเขียน

ดวงใจ ไทยอุบล (2552, หน้า 32-33) กล่าวว่า การรวบรวมข้อมูลในการเขียนนั้นได้มาจากการฟังมาก การได้อ่านมาก การได้เห็นมาก การได้ใช้ความคิดอย่างสม่ำเสมอและควรเป็นผู้ใฝ่รู้แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ซึ่งการรวบรวมข้อมูลสามารถทำได้ ดังนี้

1. การค้นคว้าจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ จุลสาร หนังสืออ้างอิง ฯลฯ ซึ่งสามารถค้นคว้าได้จากหอสมุดแห่งชาติ หอสมุดสถาบันต่าง ๆ หรือแหล่งบริการความรู้ทั้งของภาครัฐและเอกชน
2. รวบรวมจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียงวิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ ไมโครฟิล์ม เทปบันทึกเสียง ซีดีรอมหรือสื่อสมัยใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
3. การสัมภาษณ์ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องการสัมภาษณ์นับเป็นวิธีที่รวดเร็วและได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการนับเป็นวิธีหาข้อมูลที่นิยมใช้กันมาก ซึ่งอาจจะสัมภาษณ์โดยการพูดคุยซักถามตัวต่อตัวหรือสัมภาษณ์ผ่านเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรืออาจใช้วิธีให้ตอบแบบสอบถาม
4. การสนทนากับบุคคลทั่วไปเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นการได้สนทนากับบุคคลต่าง ๆ ที่หลากหลาย จะช่วยเปิดวิสัยทัศน์ของผู้เขียนให้กว้างไกลยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาเป็นข้อมูลประกอบการเขียน

5. รวบรวมจากบันทึกเหตุการณ์และเรื่องราวต่าง ๆ ที่พบเห็นผู้เขียนสามารถนำประสบการณ์ตามที่พบเห็นเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนมาประกอบการเขียน ซึ่งหาข้อมูลจากประสบการณ์ตรงจะทำให้ผู้เขียน เขียนได้อย่างกระจ่างชัด หรือถ้าจะเขียนเรื่องอะไรแล้วสามารถไปเก็บข้อมูลจากสถานที่จริงก็จะสามารถเขียนได้ถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น

6. การเขียนหรือการเรียบเรียงเรื่อง เมื่อได้โครงเรื่องที่แน่นอนและค้นคว้าหาข้อมูลพอเพียงแล้ว ผู้เขียนก็ลงมือเรียบเรียงเนื้อหาตามโครงเรื่อง สิ่งสำคัญในการเขียนหรือเรียบเรียงเรื่องนั้น ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

6.1 เขียนตามรูปแบบที่ถูกต้องของงานเขียนประเภทนั้น ๆ เช่น รูปแบบของการเขียนเรียงความ รูปแบบของการเขียนบทความ รูปแบบของการเขียนเรื่องสั้น

6.2 เลือกใช้ถ้อยคำภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง เหมาะสมกับรูปแบบลักษณะของงานเขียน ใช้คำให้ถูกต้องตามความหมายที่ต้องการจะสื่อสาร

นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงระดับภาษาที่ใช้ในการเขียนด้วยว่าเรื่องประเภทใดควรใช้ภาษาระดับใด และควรระมัดระวังเรื่องการเขียนสะกดคำและการเรียบเรียงประโยคให้ถูกต้องสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ

6.3 พิจารณาเลือกใช้โวหารในการเขียนให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ซึ่งการเขียนแต่ละเรื่องนั้นผู้เขียนอาจใช้โวหารได้มากกว่าหนึ่งประเภทตามความเหมาะสม

7. การตรวจทานและแก้ไขผู้เขียนที่ดีไม่ควรละเลยขั้นตอนนี้แม้ว่าจะเขียนเรื่องราวตามขั้นตอนอย่างดีแล้วก็ตาม ผู้เขียนควรทบทวนอีกครั้งว่าเรื่องทั้งเรื่องสมบูรณ์กลมกลืนต่อเนื่องกันดีหรือไม่เหมาะสมกับชื่อเรื่องหรือไม่ ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการใช้ถ้อยคำ ภาษา สำนวน โวหาร การเขียนสะกดคำหรือความสมบูรณ์ของรูปแบบการเขียนนั้น ๆ เช่น การเขียนรายงานวิชาการต้องตรวจทานว่าเขียนและจัดเรียงถูกต้องตามส่วนประกอบของรายงานวิชาการหรือไม่ ถ้าหากพบข้อบกพร่องก็ควรแก้ไขเพื่อให้งานเขียนสมบูรณ์ที่สุด

เมื่อผู้เขียนต้องการจะเขียนงานประเภทใดควรมีหลักในการดำเนินการตามขั้นตอนในการเขียน (สถาบันภาษาไทย, 2558, หน้า 90) ดังนี้

1. การกำหนดเรื่องและรูปแบบของงานเขียนสิ่งที่ต้องทำเป็นประการแรกในการเขียน คือ กำหนดเรื่องว่าจะเขียนเรื่องอะไรและจะเขียนในรูปแบบใด การกำหนดเรื่องนั้นควรคำนึงถึงหลักการเลือกเรื่อง ดังนี้

1.1 เลือกเรื่องที่คุณเขียนมีความรู้ ความชำนาญ มีประสบการณ์หรือเรื่องที่ถนัดและสนใจที่สุดแนวทางในการเลือกเรื่องดังกล่าวจะเป็นแรงบันดาลใจและกำลังใจในการเขียนส่งผลให้ผู้เขียนมีความสุขที่จะเขียนถ่ายทอดเรื่องราวนั้น ๆ อย่างแท้จริง

1.2 เลือกเรื่องที่มีหัวข้อไม่กว้างหรือแคบเกินไปและควรพิจารณาให้พอเหมาะกับความยาวของงานที่จะเขียนและสามารถเขียนได้ทันตามกำหนด

1.3 เลือกเรื่องที่น่าสนใจแปลกใหม่และยังไม่มีผู้ใดเขียนกันมากนัก โดยต้องคำนึงถึงแหล่งอ้างอิงทั้งประเภทหนังสือและบุคคลว่ามีเพียงพอหรือไม่

1.4 เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับผู้อ่าน ทั้งนี้ผู้เขียนต้องวิเคราะห์ผู้อ่านเกี่ยวกับ เพศวัย ความรู้ความสนใจเพื่อจะได้เลือกเรื่องให้เหมาะสมกับผู้อ่าน

2. การกำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ในการเขียน หลังจากที่คุณเขียนได้เลือกเรื่องแล้วว่าจะเขียนเรื่องอะไรโดยใช้รูปแบบการเขียนประเภทใด ผู้เขียนควรกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะเขียนให้เหมาะสมกับเวลาจำนวนหน้าผู้อ่าน ถ้าหากมีเวลาเขียนน้อยหรือมีจำนวนหน้าจำกัด ก็ควรกำหนดขอบเขตของเรื่องให้แคบ ถ้าไม่จำกัดจำนวนหน้าหรือมีเวลาเขียนที่มากพอก็อาจกำหนดขอบเขตของเรื่องให้กว้างได้

เมื่อกำหนดขอบเขตของเรื่องแล้วก็ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนว่ามีวัตถุประสงค์ในการเขียนอย่างไร เช่น เขียนเพื่อให้ความรู้เพื่อเล่าเรื่องถ่ายทอดประสบการณ์เขียนเพื่ออธิบายวิธีทำหรือนำการปฏิบัติสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อให้ความบันเทิงเพื่อแสดงทรรศนะหรือเขียนเพื่อแสดงจินตนาการ

3. การเขียนโครงเรื่อง การเขียนโครงเรื่องเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง เพราะถึงแม้ว่าเรื่องที่เขียนจะแปลกใหม่แต่ถ้าเนื้อหาไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ลำดับความไม่ต่อเนื่องกันหรือเนื้อความไม่ครบถ้วน สิ่งเหล่านี้ก็อาจทำให้เรื่องลดความน่าสนใจได้ การเขียนโครงเรื่องจึงเป็นขั้นตอนที่คุณเขียนจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ขั้นตอนการเขียนโครงเรื่องควรมีลำดับวิธีการที่เหมาะสม ดังนี้

3.1 ขั้นรวบรวมความคิด เป็นขั้นตอนที่คุณเขียนต้องคิดพิจารณาว่าเรื่องที่เขียนควรมีเนื้อหาอะไรบ้างและรวบรวมความรู้ความคิดทั้งหมดที่มีอยู่หรือแสวงหาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนเพื่อนำมาประมวลไว้ด้วยกัน ความรู้ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนอาจได้จากความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เขียน หรือจากการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมก็ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากผู้เขียนมีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่จะเขียนก็จะทำให้งานเขียนน่าสนใจขึ้น

3.2 ขั้นจัดกลุ่มความคิด เมื่อรวบรวมความคิดได้แล้วก็คัดเลือกเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนส่วนเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องก็ตัดทิ้งไปแล้วจึงนำประเด็นที่เกี่ยวข้องมาจัดกลุ่มโดยรวมประเด็นที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันไว้ในกลุ่มเดียวกันและจัดเป็นหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยให้สอดคล้องกัน

3.3 ขั้นจัดลำดับความคิด ได้แก่ การนำความรู้ความคิดที่จัดหมวดหมู่ไว้แล้วมาลำดับให้เป็นระเบียบเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ง่ายและแจ่มแจ้งลักษณะการเรียงลำดับความคิด อาจลำดับตามเวลาหรือตามเหตุการณ์ก่อนหลัง ลำดับตามเหตุผลลำดับตามความเข้าใจ ลำดับตามทิศทางหรือสภาพภูมิศาสตร์ หรือลำดับตามหลักฐานหรือสถิติแล้วแต่ลักษณะของเนื้อเรื่องที่จะเขียน

3.4 ขั้นทบทวนความคิดและปรับปรุงโครงเรื่องให้สมบูรณ์เมื่อผู้เขียนลำดับความคิดแล้วก็ควรพิจารณาทบทวนว่าโครงเรื่องที่เขียนไว้มีประเด็นความคิดครบถ้วนเพียงพอหรือไม่ถ้ายังไม่เพียงพอก็หาข้อมูลเพิ่มเติมหรือเสริมความคิดให้ครบถ้วน

4. การรวบรวมข้อมูลการเขียนเรื่องต่าง ๆ ผู้เขียนควรมีความรู้และความคิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนอย่างกว้างขวาง ดังนั้น เมื่อผู้เขียนเขียนโครงเรื่องเรียบร้อยแล้ว ก็ควรค้นคว้าหาความรู้หรือข้อมูลมาประกอบการเขียนเพื่อจะได้เขียนเนื้อเรื่องได้ถูกต้องสมบูรณ์

6. ปัจจัยที่ควรคำนึงในการเขียน

ปัจจัยสำคัญที่ผู้เขียนควรคำนึงถึง มีดังนี้ (ประดับ จันทรสุนทร, 2558, หน้า 4)

1. ผู้รับสาร คือ ผู้เขียนต้องคำนึงว่าจะเขียนให้ใครอ่าน โอกาสใด เมื่อใด
อย่างไร
2. จุดประสงค์ คือ ต้องวางจุดประสงค์ก่อนลงมือเขียนทุกครั้งจะทำให้ไม่เขียน
หลงทาง
3. เนื้อหาสาระ คือ ต้องพิจารณาข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่จะนำมาเขียน
อย่างถี่ถ้วน เพื่อให้ผู้อ่านได้ความรู้ความคิดอย่างเข้าใจง่ายและชัดเจน

7. การวัดและการประเมินความสามารถทางการเขียน

ทิตินา แคมมณี และคณะ (2544, หน้า 40) ได้เสนอแนวคิดว่าการประเมินทักษะการเขียนนั้นพิจารณาที่ผลงานโดยพิจารณาจาก

1. ด้านเนื้อหา คือ การบอกให้ชัดเจนแน่นอนว่าจะเขียนเพื่ออะไรการใช้
สำนวนภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่เขียน
2. ด้านลำดับเรื่อง คือ โครงสร้างของเรื่องมีการจัดลำดับความคิดของเรื่องที่
เขียนได้ต่อเนื่องและสอดคล้องกันครอบคลุมประเด็นที่สำคัญและมีรายละเอียดครบถ้วน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 6) การวัดและการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ช่วยผู้สอนได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จของผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพวิธีการวัดและประเมินผลต้องใช้วิธีที่หลากหลายสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัดทั้งที่เป็นความรู้ ความคิดและการปฏิบัติและจะดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน การวัดใช้การทดสอบซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบหรือแบบทดสอบอัตนัยโดยให้ผู้เรียนเขียนคำตอบเอง การวัดผลที่เน้นการเขียนตอบและการนำเสนอคำตอบด้วยตัวผู้เรียนเองจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดและการเขียนไปพร้อม ๆ กัน ได้ดีกว่าเครื่องมือชนิดอื่น ๆ นอกจากนี้ก็อาจใช้แฟ้มสะสมงาน การสังเกต การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการวัดและประเมินความดีงามและการปฏิบัติ

สถาบันภาษาไทย (2557, หน้า 107) กล่าวว่า ในการพิจารณาทักษะการเขียนนั้นต้องพิจารณาที่ผลงานโดยมีสิ่งต้องคำนึงถึง คือ

1. ด้านเนื้อเรื่อง คือ มีความสัมพันธ์กับหัวเรื่องและมีการบูรณาการตามความคิด
ของตน
2. การจัดระบบของข้อเขียน เช่น มีความต่อเนื่องทางความคิด

3. รูปแบบของภาษาและการใช้ เช่น ระดับของน้ำเสียงที่แสดงออกในข้อเขียน คำศัพท์ที่ถูกต้องเหมาะสม

ในการประเมินทักษะการเขียนนั้น พิจารณาที่ผลงานเขียนโดยพิจารณาจาก

1. ด้านเนื้อหา พิจารณาจากความชัดเจน คือ มีการสะกตคำที่ถูกต้องมีความชัดเจนในด้านการใช้ถ้อยคำจะช่วยให้การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านได้ตรงกัน ได้แก่ การใช้คำที่มีความสมบูรณ์เป็นการง่ายต่อการอ่าน ความกระชับในเนื้อเรื่อง คือ การใช้ถ้อยคำแต่ให้ ได้ความหมายที่ชัดเจนและมีน้ำหนัก ความประทับใจ คือ ความรู้สึกที่เกิดจากการที่ผู้เขียนใช้ ถ้อยคำเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน ความไพเราะ คือ การเลือกใช้ถ้อยคำที่มีเสียงไพเราะรื่นหู การสร้างภาพ คือ การใช้ถ้อยคำที่ทำให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์โดยใช้คำที่แสดงออก เป็นรูปธรรมได้

2. ด้านลำดับเรื่อง คือ การลำดับเรื่องมีความราบรื่นไม่สะดุด

3. ด้านโครงสร้างของประโยค คือ การพิจารณาถึงไวยากรณ์ที่ใช้ในงานเขียน มีการลำดับวลีและอนุประโยคที่ถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557, หน้า 89) ได้กำหนดเกณฑ์ การประเมินตามจุดเน้นคุณภาพ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้ จุดเน้นการเขียนคล่อง คือ เขียนย่อความอย่างคล่องแคล่ว และมีมารยาทในการเขียน ประเด็นการประเมิน

1. รูปแบบ

2. การใช้ภาษา

3. เขียนคำถูกต้อง

4. มีมารยาทในการเขียน (เขียนอ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า)

เกณฑ์ของระดับคะแนนและการแปลผลการประเมิน

ร้อยละ 75 ขึ้นไป ระดับดีมาก

ร้อยละ 50-74 ขึ้นไป ระดับดี

ร้อยละ 25-49 ขึ้นไป ระดับพอใช้

ร้อยละ 0-24 ขึ้นไป ระดับปรับปรุง

สรุปได้ว่า การประเมินความสามารถด้านการเขียนเป็นการประเมินความสามารถ ในการใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ การใช้ถ้อยคำสื่อความหมายโดยแสดง ออกมาในงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผลจะพิจารณาเนื้อหาสาระการใช้ภาษา การเขียนสะกตคำและมารยาทในการเขียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวัดและประเมินผลความสามารถ ในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ คือ ให้นิพนธ์นักเรียนสร้างสรรค์เรื่องราวจากจินตนาการและแบบฝึกหัดนักเรียน เรียนรู้ด้วยภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของข้อสอบแต่ละข้อตามระดับคะแนน (Rubric Score) ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องจากภาพตามระดับคะแนน รายละเอียด
เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (Rubric) เกณฑ์การประเมินฉบับนี้
ใช้สำหรับวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเน้นกระบวนการวางแผนด้วย
แผนภาพความคิดและการสื่อสารผ่านบทสนทนาตัวละคร มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น
4 ด้าน ด้านละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ ดังตาราง 5

ตาราง 5 รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (5)	พอใช้ (3)	ปรับปรุง (1)
1. การวางแผนด้วย แผนภาพความคิด	แสดงรายละเอียดใน แผนภาพความคิด (Story Map) ครบถ้วน ลำดับ เหตุการณ์ก่อน-หลังได้ ชัดเจน	ใช้แผนภาพความคิดใน การวางแผน แต่อาจขาด รายละเอียดบางประเด็น หรือลำดับเหตุการณ์ สลับกันบ้าง	ไม่มีการวางแผน ในแผนภาพความคิด หรือข้อมูลไม่สัมพันธ์ กับเรื่องที่เขียน
2. ความคิดสร้างสรรค์ และเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง มีจินตนาการที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และตั้งชื่อเรื่องได้ สอดคล้อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง ตามลำดับ แต่ดำเนินเรื่อง ตามแบบเดิม ขาดความ แปลกใหม่	เนื้อเรื่องขาดความต่อเนื่อง สั้นเกินไป หรือไม่สื่อ ความหมายตามจินตนาการ
3. การใช้บทสนทนา (Dialogue)	มีการเขียนบทสนทนา ของตัวละครที่สอดคล้อง กับเหตุการณ์ ช่วยให้ เรื่องราวดูมีชีวิตชีวา	มีบทสนทนาตัวละครบ้าง แต่ยังไม่สะท้อนถึงบุคลิก หรืออารมณ์ของตัวละคร ได้ชัดเจน	ไม่มีบทสนทนาตัวละคร ในเนื้อเรื่องเลย หรือบท สนทนาไม่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง
4. การใช้ภาษาและ สะกดคำ	เรียบเรียงประโยคถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน และสะกดคำถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ทั้งหมด	เรียบเรียงประโยคได้ดี สื่อความหมายได้ แต่มี คำสะกดผิดบ้างเล็กน้อย (ไม่เกิน 5 แห่ง)	ใช้คำไม่เหมาะสม เรียบเรียงประโยคสับสน และสะกดคำผิด เป็นจำนวนมาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
15-20	ดีมาก
10-14	พอใช้
ต่ำกว่า 10 คะแนน	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
โดยเน้นกระบวนการวางแผนด้วยแผนภาพความคิดและการสื่อสารผ่านบทสนทนาตัวละคร
มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ
ดังตาราง 6

ตาราง 6 รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (5)	พอใช้ (3)	ปรับปรุง (1)
1. การวางแผนด้วย แผนภาพความคิด	แสดงรายละเอียดใน แผนภาพความคิด (Story Map) ครบถ้วน ลำดับ เหตุการณ์ก่อน-หลังได้ ชัดเจน	ใช้แผนภาพความคิด ในการวางแผน แต่อาจ ขาดรายละเอียดบาง ประเด็น หรือลำดับ เหตุการณ์สลับกันบ้าง	ไม่มีการวางแผน ในแผนภาพความคิด หรือข้อมูลไม่สัมพันธ์ กับเรื่องที่เขียน
2. ความคิดสร้างสรรค์ และเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง มีจินตนาการที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และตั้งชื่อเรื่องได้ สอดคล้อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง ตามลำดับ แต่ดำเนินเรื่อง ตามแบบเดิม ขาดความ แปลกใหม่	เนื้อเรื่องขาดความต่อเนื่อง สั้นเกินไป หรือไม่สื่อ ความหมายตามจินตนาการ
3. การใช้บทสนทนา (Dialogue)	มีการเขียนบทสนทนา ของตัวละคร ที่สอดคล้อง กับเหตุการณ์ ช่วยให้ เรื่องราวดูมีชีวิตชีวา	มีบทสนทนาตัวละครบ้าง แต่ยังไม่สะท้อนถึงบุคลิก หรืออารมณ์ของตัวละครได้ ชัดเจน	ไม่มีบทสนทนาตัวละครใน เนื้อเรื่องเลย หรือบท สนทนาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
4. การใช้ภาษาและ สะกดคำ	เรียบเรียงประโยคถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน และ สะกดคำถูกต้องตาม หลักเกณฑ์ทั้งหมด	เรียบเรียงประโยคได้ดี สื่อ ความหมายได้ แต่มี คำสะกดผิดบ้างเล็กน้อย (ไม่เกิน 5 แห่ง)	ใช้คำไม่เหมาะสม เรียบ เรียงประโยคสับสน และ สะกดคำผิดเป็นจำนวนมาก

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

ระดับคุณภาพ

15-20

ดีมาก

10-14

พอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน

ปรับปรุง

ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

1. ความหมายของจินตนาการ

การเขียนเป็นส่วนหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้ ความรู้สึกเรื่องราวตลอดจน
ประสบการณ์จินตนาการต่าง ๆ จากผู้ที่ต้องการส่งสารไปยังผู้ที่ต้องการรับสาร โดยใช้ตัวอักษร
เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดโดยการเขียนจะสามารถถ่ายทอดออกมาได้หลากหลายรูปแบบและ
ทักษะการเขียนนั้นจะต้องมีความคิดพื้นฐานทางที่จะสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ผ่านประสบการณ์
หรือจินตนาการของผู้เขียน ซึ่งมีนักวิชาการที่ให้ความหมายของคำว่าจินตนาการไว้ ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ (2540, หน้า 155) ได้ให้ความหมายของจินตนาการว่า จินตนาการเป็นความสามารถของความคิดคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความคิดเป็นผลผลิตของจิตใจ ทั้งยังเป็นแหล่งประดิษฐ์สิ่งที่แปลกและใหม่อันเป็นผลจากการรับรู้และจากประสบการณ์ที่ได้เคยเรียนรู้มา

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, หน้า 27) ได้กล่าวคำว่าจินตนาการไว้ว่า จินตนาการ หรือภาพในความคิดเป็นสิ่งที่สมองของมนุษย์สร้างขึ้น โดยเกิดจากประสาทสัมผัส การรับข้อมูลได้ส่งสัญญาณยังสมอง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับความทรงจำเดิม และเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ประสบการณ์ในอดีตแล้วจึงแปรข้อมูลเป็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามที่ตนเองเข้าใจได้

นอกจากนี้ พรณรงค์ ขาญรุ่งโรจน์ (2557, หน้า 12) กล่าวว่า จินตนาการ เป็นกระบวนการสร้างมโนภาพทางจิต เพื่อให้เกิดเป็นภาพตามความต้องการ ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นภาพเหตุการณ์ ภาพวัตถุ สิ่งของ ภาพสถานที่หรือภาพรูปร่างหน้าตาต่าง ๆ โดยแต่ละคน จะมีประสบการณ์ที่สะสมมาจากในอดีตสมองจะจดจำหรือบันทึกผ่านจิตใต้สำนึกทำให้มนุษย์ สามารถสร้างจินตนาการได้

Block (2004, p. 45) ได้กล่าวถึงคำว่า จินตนาการ ไว้ว่า เป็นการนึกภาพ สร้างภาพเคลื่อนไหวในจิตใจทำให้มองเห็นถึงเหตุการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการสร้าง ประสบการณ์การรับรู้ขึ้นมาใหม่เพื่อเก็บไว้ในความทรงจำ

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปความหมายของคำว่า จินตนาการ ได้ว่า จินตนาการเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านประสาทสัมผัสการรับข้อมูลเพื่อให้เกิดเป็นภาพเหตุการณ์ ภาพสถานที่ ภาพวัตถุสิ่งของและลักษณะรูปร่างหน้าตา โดยผ่านกระบวนการ สร้างมโนภาพทางจิตใจเพื่อให้เกิดเป็นภาพต่าง ๆ

2. ความหมายของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

ถวัลย์ มาศจรัส (2550, หน้า 4) การเขียนตามจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่บ่งบอกถึงความคิดสร้างสรรค์ที่เขียนด้วยสำนวนของผู้เขียนเองอาจมีความทันสมัย ให้คุณค่าด้านต่าง ๆ และได้รับการยอมรับจากผู้อ่าน

เกศินี จุฑาวิจิตร (2552, หน้า 7) อธิบายไว้ว่า การเขียนตามจินตนาการ คือ การเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอถึงความแปลกใหม่ทั้งในด้านเนื้อหาหรือรูปแบบ การเขียนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความแตกต่างไปจากสิ่งที่มีอยู่เดิม

สุทธิวรรณ อินทะกนก (2559, หน้า 25) ได้กล่าวถึง การเขียนจินตนาการเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนถ่ายทอดความรู้สึกความคิดประสบการณ์จินตนาการผ่าน ตัวอักษรให้มีความแปลกใหม่ทั้งในเรื่องเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ โดยจะอาศัยกลวิธีการถ่ายทอด ทางภาษา สำนวนโวหาร ตลอดจนการสร้างงานเขียนให้เกิดคุณค่าและประโยชน์แก่ผู้อ่าน

ด้วยเหตุนี้ อาจกล่าวได้ว่าการเขียนเรื่องตามจินตนาการในการวิจัยครั้งนี้ จึงหมายถึง การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นทักษะการเขียนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์และถ่ายทอด ความคิด จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองจากเรื่องที่อ่านหรือสถานการณ์ที่กำหนดออกมา

เป็นงานเขียน โดยผู้เรียนต้องสามารถเรียบเรียงเรื่องราวอย่างมีลำดับเหตุการณ์ มีความต่อเนื่องของเนื้อเรื่อง และเลือกใช้ภาษาเขียนได้เหมาะสมกับวัย ทั้งในด้านคำศัพท์ การสะกดคำ และโครงสร้างประโยค เพื่อให้สามารถสื่อสารความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน ดังนั้น การส่งเสริมการเขียนเรื่องตามจินตนาการจึงควรเน้นกระบวนการคิดสร้างสรรค์ การจัดลำดับความคิด และการฝึกใช้ภาษาเขียนอย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. แนวทางการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นความสามารถหนึ่งในการพัฒนาทักษะในการเขียนสร้างสรรค์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการกล่าวถึงแนวทางการเขียนสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559, หน้า 59) กล่าวถึงการเขียนแนวจินตนาการ ไว้ดังนี้ การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นการใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เขียน นำมารวบรวมและผสมกับความคิดใหม่ โดยความคิดใหม่นี้ควรเป็นแนวคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์ หรือเขียนถึงสิ่งที่เป็นไปได้และเกิดประโยชน์โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเรื่องเริ่มวางจุดมุ่งหมาย วางโครงเรื่องโดยใช้แผนภาพความคิดเป็นหลัก
 2. นำความคิดใหม่มาเชื่อมโยงกับความคิดที่มีอยู่เพิ่มเติมในแผนภาพให้กลมกลืนที่สุด
 3. ลำดับความคิดและเรียบเรียงความคิด จากนั้นถ่ายทอดโดยเขียนออกมาเป็นเรื่องที่ตรงตามรูปแบบที่ต้องการมีคำนำ เนื้อเรื่องและการสรุปข้อคิดในเชิงบวก
- เกศินี จุฑาวิจิตร (2557, หน้า 61-70) ได้กล่าวถึงแนวทางการเขียนสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนสร้างสรรค์จะเริ่มจากการพัฒนาจินตนาการและแนวคิด ประกอบด้วย การศึกษา สังคม การเรียงร้อย ปะติดปะต่อ เพื่อจินตนาการให้กับส่วนที่ขาดหายไป การสังเกต การติดตาม นวัตกรรม การลอกเลียน การดัดแปลงและอ้างอิงเรื่องเล่าเดิมต่าง ๆ ที่ซับซ้อนให้เป็นเรื่องที่เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น การแสวงหาแง่มุมสร้างสรรค์จากประสบการณ์ชีวิตแล้วนำมาเรียบเรียงด้วยวิธีที่สร้างความน่าสนใจ

1. การเขียนสร้างสรรค์เชิงแนวคิดต้องเริ่มจากการมีมโนทัศน์ที่ชัดเจนว่าต้องการนำเสนออะไร ในแง่มุมใด ซึ่งจะสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างหลากหลาย ดังนี้
 - 1.1 การสะท้อนภาพด้วยแง่มุมที่แตกต่าง
 - 1.2 การสร้างสรรค์ “เรื่องย่อย” ให้เกิดความโดดเด่น
 - 1.3 การเล่าเรื่องไม่เป็นเรื่อง
2. การเขียนสร้างสรรค์รูปแบบสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างหลากหลาย ดังนี้
 - 2.1 การแปรเปลี่ยนความซับซ้อนให้เป็นความเรียบง่าย
 - 2.2 การใช้ส่วนขยายในเครื่องหมายวงเล็บเพื่อการเล่าเรื่อง
 - 2.3 การใช้เชิงอรรถเพื่อขยายความในการเล่าเรื่อง
 - 2.4 การหักมุมในตอนจบ

2.5 การเลือกเฟ้นถ้อยคำที่แสดงอารมณ์ การใช้คำแสดงฐานะของบุคคล การเลียนแบบเสียงต่าง ๆ

2.6 การใช้ศิลปะทางภาษาในการเรียบเรียงถ้อยคำ ทั้งการลำดับความ การสรุปความและหลักความสมดุล

2.7 การใช้ศิลปะการปลูกความรู้สึกร่วมด้วยการใช้ถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายขัดแย้ง การใช้สัญลักษณ์และการใช้คำเปรียบเทียบ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเขียนสร้างสรรค์มีแนวทางในการเขียนและพัฒนา การเขียนที่เกิดขึ้นได้จากปัจจัยและหลากหลายด้านทั้งในด้านบริบททางสังคมด้านประสบการณ์ของผู้เขียน รวมไปถึงด้านการแสวงหาแง่มุมต่าง ๆ ของผู้เขียนซึ่งผู้เขียนสามารถเลือกวิธีการถ่ายทอดที่แตกต่างกันออกไป

4. แนวทางการสอนเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นทักษะกระบวนการที่ผู้เรียนต้องอาศัยความคิด และจินตนาการต่าง ๆ มาใช้ในการถ่ายทอดผลงานการเขียนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและน่าติดตาม

ฉะนั้นในการสอนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ควรมียุทธศาสตร์ที่กระตุ้นให้นักเรียน มีความคิดและวิธีการเขียนที่น่าสนใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการสอนเขียนสร้างสรรค์จากนักวิชาการ หลายท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะ ของการเขียนอย่างสร้างสรรค์ ดังนี้

ณภัทร สระประเทศ (2544, หน้า 22-24) ได้กล่าวว่า การสอนเขียนเรื่องตาม จินตนาการ ครูควรจะต้องสร้างบรรยากาศให้เป็นกันเองสนุกสนาน มีสื่อเร้าใจและครูต้องเอาใจ ใส่ให้นักเรียนให้มาก โดยมีหลักการสอน ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้แสดงแนวความคิดใหม่ถือเป็นการกระทำที่จะทำให้เกิด ความสร้างสรรค์
2. การเขียนสร้างสรรค์ควรมีหลายแบบตามความต้องการของผู้เรียน
3. การสร้างบรรยากาศให้อบอุ่น การสนับสนุนให้เกิดความคิดในการเขียน อย่างอิสระ

4. การกระตุ้นให้นักเรียนนำประสบการณ์เดิมมาเขียนเป็นเรื่องราว

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2550, หน้า 11) ได้นำเสนอหลักการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนโดย จะต้องคำนึงถึงหลักสูตรระดับชั้นว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร กิจกรรมใดตอบสนองวัตถุประสงค์
2. การจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรได้มีการบูรณาการกับ กลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
3. การจัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน

4. การเลือกสื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์และปลูกฝังให้รักในการเขียน

5. การให้ผู้เขียนได้สร้างสรรค์จินตนาการได้อย่างมีอิสระ

สำลี รักสุทธี (2553, หน้า 134-148) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเขียนไว้ ดังนี้ การเขียนเป็นการสื่อสารที่ต้องใช้ความรู้ ความคิด ข้อมูล ตลอดจนจินตนาการในการเขียนโดยเริ่มจากการเขียนง่าย ๆ ที่นักเรียนปฏิบัติได้

1. การเขียนคำ กลุ่มคำและประโยคจากภาพ เป็นการฝึกให้เขียนตามความรู้หรือข้อมูลเป็นการเขียนจากรูปธรรม ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการเขียนจากสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือการเขียนจากความคิดและจินตนาการ

2. การเขียนคำหรือบทสนทนาจากภาพ การให้นักเรียนเขียนคำสนทนาของคนหรือสัตว์สัน ๆ จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาการเขียนสื่อความเพื่อก้าวสู่การเขียนเรื่องได้ดีขึ้น

3. การเขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง นักเรียนจะได้ฝึกใช้ความคิดหรือแปลความคิดจากภาพ เหตุการณ์ ที่เห็นว่าควรเขียนสื่อความคตินั้นให้คนอื่นรู้ได้อย่างไรซึ่งจะนำนักเรียนสู่การพัฒนาการเขียนต่อไป

4. การให้นักเรียนฝึกเขียนข้อคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร เพราะอะไร

5. การให้นักเรียนฝึกเขียนอย่างหลากหลาย โดยนำเรื่องใกล้ตัวที่นักเรียนประสบพบเจอจากสถานการณ์ในชีวิตจริง เพราะนักเรียนจะพบเห็น สัมผัส รับรู้กับสิ่งใกล้ตัว

6. การเขียนความคิดออกมาเป็นประโยคหรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนฝึกเขียนความคิดของตนเองให้ผู้อื่นรู้ การเขียนในขั้นนี้เป็นการเขียนในเชิงนามธรรมหรือเขียนความคิดจินตนาการของตน เพื่อให้คนอื่นรับรู้เป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร

Smith (1973, p. 9 อ้างถึงใน ชโลบล ทศวิล, 2542, หน้า 66) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ในการสอนเขียนสร้างสรรค์จะมีหลักเกณฑ์ในการเขียน ดังนี้

1. การเขียนสร้างสรรค์จะต้องเป็นสิ่งที่มีความเฉพาะตัวและแปลกใหม่

2. มีความเป็นอนันตัย (Divergent Thinking) คือ การรวบรวมความรู้ ความคิด ความจริง ความเข้าใจและทักษะต่าง ๆ ที่เรียนรู้มาสร้างสิ่งใหม่ ๆ ไม่ใช่คำตอบเพียงคำตอบเดียว

3. ครูต้องใช้กลวิธีที่จะกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความคิดมีอิสระที่จะแสดงความคิดได้อย่างเต็มที่ ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือสร้างสถานการณ์และในขณะเดียวกันควรมีการผ่อนคลายความตึงเครียดบ้าง

4. ก่อนลงมือเขียนแต่ละครั้งผู้สอนควรให้นักเรียนได้ตั้งจุดมุ่งหมายและสำรวจความคิดของตนเอง จากนั้นผู้สอนควรมีบทบาทในการเพื่อช่วยเหลือชี้แนะให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด

5. ผู้สอนควรกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเองและทำการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับแนวคิดใหม่ โดยครูจะต้องสนับสนุนให้นำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่เรียนมาใช้ในการแก้ปัญหา

6. ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์กระบวนการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงาน

7. ควรจัดบรรยากาศห้องเรียนให้สะดวกสบายมีอุปกรณ์สำคัญต่อการเรียนรู้สร้างบรรยากาศให้เกิดอิสระในการคิด

8. ควรฝึกอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์หลาย ๆ แนวจะช่วยให้เด็กเรียนรู้จักแนวทางในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น

9. การวัดประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรชมเชยเรื่องความแปลกใหม่มีความคิดริเริ่มและความเป็นตัวของตัวเอง

10. ครูจะต้องอาศัยกระบวนการประชาธิปไตยได้มีการเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน ครูและนักเรียนมีโอกาสสร้างกฎร่วมกัน

จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสอนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หรือการเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีได้นั้น ควรต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด ประสบการณ์และจินตนาการได้อย่างเต็มรูปแบบโดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะหรือสร้างสถานการณ์ประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดองค์ความรู้ใหม่อย่างสร้างสรรค์

5. การวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

การเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นการเขียนที่ผู้เขียนได้เขียนจากความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์และจินตนาการของตัวเอง โดยสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งหลังจากการสร้างสรรคผลงาน คือ การวัดและการประเมินผลงานเขียนดังกล่าว การกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเขียน เรื่องตามจินตนาการและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักเกณฑ์จากนักวิชาการไว้ ดังนี้

นอกจากนี้ วรรณา เครือเนียม (2531, หน้า 38) ได้กล่าวถึง การประเมินผล การเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่เกิดจากการถ่ายทอดจินตนาการ ความรู้สึกนึกคิดแปลกแตกต่างจากสิ่งเดิม ดังนั้น ในการวัดและประเมินผลงานการเขียนของนักเรียน ครูควรจะต้องให้ความสำคัญอย่างมาก ครูควรพิจารณาความคิด ความสามารถในการลำดับเรื่องราว การถ่ายทอด การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษาที่ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมกับเรื่องราว ทั้งนี้ ครูจึงต้องมีเกณฑ์การพิจารณาที่แน่นอน ดังนั้น การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงควรมีเกณฑ์ที่แน่นอนคำนึงถึงไว้และครอบคลุมความสามารถทุกด้านของนักเรียนแต่ละคน

กรมวิชาการ (2545, หน้า 25) ได้กล่าวถึงลักษณะการพิจารณาการเขียนตามจินตนาการ เชิงสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ คือ

1. ให้ความคิดแปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำแบบหรือไม่ได้ลอกเลียนผู้อื่นมาเป็นความคิดที่ผู้เขียนคิดขึ้นเองหรือดัดแปลงอย่างแยกคางด้วยการมีปัญญาของตนเอง

2. ใช้ภาษาคมคาย กะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็นภาษาที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษาที่เป็นที่ยอมรับกัน

3. สามารถเร้าความรู้สึกของผู้รับสาร อาจจะเป็นความขบขัน ความเศร้า ความพิศมัย ความพิศวงความซาบซึ้งความอาลัย ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันได้

4. เป็นประโยชน์ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ได้แก่ ให้ข้อคิดในการดำรงชีวิตชี้ให้เห็นคุณหรือโทษของการกระทำบางอย่าง

ถวัลย์ มาสจรัส (2546, หน้า 171-172) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตัดสินการเขียนสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. ความชัดเจน ได้แก่ ความแจ่มชัดทางภาษาเขียนที่กระชับไม่คลุมเครือ

2. ความกระชับของถ้อยคำ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่ตรงความหมาย

3. คำมีอำนาจสามารถสะกดให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมไปกับลีลาการเขียน

ในแต่ละบท

4. มีแนวคิดใหม่ในท่วงทำนองการเขียนแต่ละครั้งมีการถ่ายทอดความคิดแปลกใหม่ที่มีคุณค่าอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกลึกซึ้งที่ไม่จำเจ

5. มีความงดงามและสละสลวย คือ การเลือกใช้คำ การใช้ประโยคที่เป็นเอกภาพเดียวกันอ่านแล้วไม่สะดุดถ้อยคำสละสลวย

วนิดา กุลภัทร์แสงทอง (2554, หน้า 106-107) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง

1.1 ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับภาพหรือเรื่องกระชับน่าสนใจ

1.2 ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะสมกับภาพหรือเรื่องกระชับแต่ไม่น่าสนใจ

2. การใช้ภาษาใช้สื่อความได้ชัดเจน เห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม

2.1 ใช้คำถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพทำให้เกิดความรู้สึก

คล้อยตาม

2.2 ใช้คำถูกต้อง สื่อความได้ชัดเจนแต่ไม่เห็นภาพไม่เกิดความรู้สึก

คล้อยตาม

2.3 ใช้ไม่คำถูกต้อง สื่อความได้ไม่ชัดเจนแต่ไม่เห็นภาพไม่เกิดความรู้สึก

คล้อยตาม

3. เนื้อเรื่อง

- 3.1 เนื้อหาถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นและครบถ้วน
- 3.2 เนื้อหาถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นแต่ไม่ครบถ้วน
- 3.3 เนื้อหาไม่ถูกต้องสอดคล้องกับข้อมูลท้องถิ่นแต่ไม่ครบถ้วน

4. ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง

- 4.1 ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง
- 4.2 ลำดับเนื้อหาได้ต่อเนื่องแต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน

5. การคิดริเริ่ม

- 5.1 มีความคิดในการเขียนแปลกใหม่ไม่ซ้ำหรือเลียนแบบ
- 5.2 มีความคิดในการเขียนแปลกใหม่แต่ดัดแปลงมาจากของผู้อื่น

6. การสะกดยคำ

- 6.1 เขียนหนังสือไม่ตกล่นทุกคำ
- 6.2 เขียนหนังสือตกล่นเขียนผิด 1-5 คำ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2559, หน้า 3) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 5 รายการประเมิน ประกอบด้วย 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ 3) การใช้ภาษา 4) การเขียนสะกดยคำ และ 5) ความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง ประกอบด้วย การประเมิน 3 รายการ ได้แก่

- 1.1 ชื่อเรื่องมีคำที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับภาพ
- 1.2 สื่อความหมายได้ตรงหรือสอดคล้องกับภาพ
- 1.3 ข้อความ/ประโยค/วลีถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 3 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ครบ 3 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง ตั้งชื่อเรื่องได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

2. สาระสำคัญของเรื่องที่เขียนตามจินตนาการ ประกอบด้วย การประเมิน

5 รายการ ได้แก่

- 2.1 ได้สาระ
- 2.2 มีความต่อเนื่อง
- 2.3 มีความสอดคล้องกับภาพ
- 2.4 ความเป็นเหตุเป็นผล
- 2.5 มีความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 5 ข้อ
- 4 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 4 ข้อ
- 3 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 3 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง เขียนเรื่องได้สาระสำคัญตามเกณฑ์ 1 ข้อ

3. การใช้ภาษา ประกอบด้วย การประเมิน 5 รายการ ได้แก่

- 3.1 การเลือกใช้คำได้ถูกต้องตามกาลเทศะ
- 3.2 เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง
- 3.3 เขียนเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง
- 3.4 ใช้คำสุภาพ
- 3.5 ประโยคถูกต้องตามหลักภาษา

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 5 ข้อ
- 4 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 4 ข้อ
- 3 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง ใช้ภาษาได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

4. การเขียนสะกดคำ

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 5 คะแนน หมายถึง เขียนถูกต้องทุกคำ
- 4 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 3 คำ
- 3 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 5 คำ
- 2 คะแนน หมายถึง เขียนผิดไม่เกิน 7 คำ
- 1 คะแนน หมายถึง เขียนผิดตั้งแต่ 8 คำขึ้นไป

5. ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประกอบด้วย การประเมิน 2 รายการ ได้แก่

- 5.1 เขียนตัวอักษรอ่านง่าย
- 5.2 สะอาดเรียบร้อย

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

- 2 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง เขียนได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

จกกล วชนะเสถียร (2559, หน้า 78-79) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง ได้แก่
 - 1.1 ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่องกระชับน่าสนใจ
 - 1.2 ชื่อเรื่อง สื่อความได้เหมาะสมกับเรื่องแต่ไม่กระชับไม่น่าสนใจ
 - 1.3 ชื่อเรื่องสื่อความไม่เหมาะสมกับเรื่องไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ
 2. เนื้อเรื่อง และการเรียงลำดับเหตุการณ์ ได้แก่
 - 2.1 เนื้อหามีสาระถูกต้องชัดเจน มีประเด็นครบถ้วนเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องสอดคล้องกันตลอดทั้งเรื่อง
 - 2.2 เนื้อเรื่องมีสาระถูกต้องแต่มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องแต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน
 - 2.3 เนื้อหามีสาระไม่ถูกต้องชัดเจนมีประเด็นไม่ครบถ้วนเรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่องใจความววน
 3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แก่
 - 3.1 ใช้คำถูกต้องหลากหลายมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพเกิดความรู้สึกคล้อยตาม
 - 3.2 ใช้คำถูกต้องหลากหลายมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อความได้ไม่ค่อยชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม
 - 3.3 ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย สร้างสรรค์ แต่สื่อความได้ไม่ชัดเจน ไม่เห็นภาพไม่เกิดความรู้สึก
 4. การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค ได้แก่
 - 4.1 ใช้คำเชื่อมโยงประโยคเหมาะสม สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง
 - 4.2 ใช้คำเชื่อมโยงประโยคเหมาะสม ไม่สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง
 - 4.3 ใช้คำเชื่อมโยงประโยคไม่เหมาะสม ไม่สละสลวย อ่านแล้วไม่สัมพันธ์ต่อเนื่อง
 5. การเขียนสะกดคำ ได้แก่
 - 5.1 เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ
 - 5.2 เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง 1-5 คำ
 - 5.3 เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องมากกว่า 5 คำ
- โดยในแต่ละข้อจะมีเกณฑ์การให้คะแนน 3, 2 และ 1 ตามลำดับ แต่จะมีน้ำหนักแตกต่างกันตามความยากง่ายของแต่ละประเด็นมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน คือ

1. การตั้งชื่อเรื่อง (มีน้ำหนักเท่ากับ 1) คะแนนเต็ม 3 คะแนน
2. เนื้อเรื่องและการเรียงลำดับเหตุการณ์ (มีน้ำหนักเท่ากับ 3)

คะแนนเต็ม 9 คะแนน

3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (มีน้ำหนักเท่ากับ 2) คะแนนเต็ม

9 คะแนน

4. การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค (มีน้ำหนักเท่ากับ 2)

คะแนนเต็ม 6 คะแนน

5. การเขียนสะกุดคำ (มีน้ำหนักเท่ากับ 1) คะแนนเต็ม

3 คะแนน รวม 5 ประเด็นการประเมินจะมีคะแนนเต็ม 30 คะแนนโดยมีการแปลความหมายแบบวัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

คะแนนระหว่าง 24-30 หมายถึง ดี

คะแนนระหว่าง 17-23 หมายถึง พอใช้

คะแนนระหว่าง 10-16 หมายถึง ต้องปรับปรุง

จากการศึกษาข้อมูลกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลจากตำราเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ จึงทำให้ทราบว่า การประเมินผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการนั้น จำเป็นจะต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์รายละเอียดต่าง ๆ อย่างชัดเจนเพื่อประกอบการพิจารณาเกณฑ์การให้คะแนนที่เที่ยงตรงเหมาะสมและครอบคลุมความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการเขียนทุกด้าน เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการเป็นไปอย่างเที่ยงตรงและครอบคลุม โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการครั้งนี้มาจากการสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานและนักการศึกษาหลากหลายท่าน เพื่อกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลความสามารถที่วัดได้จากการทำแบบสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยมีประเด็นการประเมินผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ดังนี้ 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) สาระสำคัญของเรื่อง 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การใช้ภาษา 5) การเขียนสะกุดคำ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการแบบ Scoring Rubric เพื่อกำหนดแนวทางในการตัดสินอย่างยุติธรรมและเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาปรับปรุงผลงานให้ดียิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่ามีผู้ที่ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจอยู่หลากหลาย ความหมายด้วยกัน แต่ละความหมายมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ชูศรี การเกษ (2546, หน้า 60) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้นจนบรรลุผลสำเร็จ

สมิทธชัย กันหาคุณ (2551, หน้า 71) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวกความรู้สึกพอใจชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรม

Morse (1955, p. 27) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถถ่ายทอดความเครียดของพนักงานให้ลดลงได้ ถ้าเกิดความเครียดมากจะทำให้ไม่พอใจในการทำงานนั้นมาก

Good (1973, p. 161) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบอันเป็นผลมาจากความสนใจของบุคคลต่องาน

จากความหมายของความพึงพอใจข้างต้นนี้ กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชอบใจในเชิงบวกอันเป็นผลมาจากสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มาตอบสนองความต้องการของบุคคลนั้นและทำให้เกิดความรู้สึกดีต่อสิ่งต่าง ๆ ที่กำลังปฏิบัติอยู่

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับประสบการณ์และมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามแรงจูงใจที่มากกระตุ้น ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์ มีดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2556, หน้า 139-141) ได้นำเสนอ ทฤษฎีการจูงใจของนักศึกษาดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎี การจูงใจ ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต (Existence Needs) หรือ E เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Related Needs) หรือ R เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัวเพื่อนร่วมงาน

1.3 ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

2. ทฤษฎีการจูงใจของแมคเคลแลนด์ (Macleand) เชื่อว่าความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และแรงจูงใจสู่เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการ ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นความต้องการที่กระทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จเป็นแรงขับที่จะนำไปสู่ความเป็นเลิศ

2.2 ความต้องการความสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.3 ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น

Maslow (1970, pp. 68-69 อ้างถึงใน พัทธินทร์ วิญญูสาสุข, 2554, หน้า 59) ได้เสนอทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierarchy of Needs) ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Need) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เน้นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Need) เป็นความต้องการความมั่นคงในชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ความเจริญก้าวหน้า ความอบอุ่นใจ

3. ความต้องการทางสังคม (Social Need) เป็นสิ่งจูงใจที่มีความสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมต้องการให้สังคมยอมรับเข้าเป็นสมาชิกต้องการความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4. ความต้องการมีฐานะ (Esteem Need) มีความอยากเด่นในสังคม มีชื่อเสียงต้องการการยกย่องสรรเสริญอยากมีความเป็นอิสระมีเสรีภาพ

5. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Need) เป็นความต้องการระดับสูงสุดอยากให้ตนประสบความสำเร็จทุกอย่างในชีวิต

จากทฤษฎีพื้นฐานดังกล่าว มนุษย์มีความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิตอยู่ 3 ปัจจัย ได้แก่ ความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการด้านความสัมพันธ์และความต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิต เมื่อนำปัจจัยดังกล่าว มาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน ความต้องการด้านร่างกาย คือ ความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อรายวิชานั้น ๆ ความไวใจในตัวครูผู้สอน และบริบทของห้องเรียน ความต้องการด้านความสัมพันธ์ คือ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครูและความต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิต คือ ความสำเร็จในการเรียน ความภาคภูมิใจตลอดจนการเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม

3. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจต่อการเรียนจะเกิดต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างมากระตุ้นบุคคลให้เกิดความพึงพอใจได้นั้นจะต้องมีการจูงใจให้เกิดขึ้นแรงจูงใจหรือการจูงใจ หมายถึง การชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความพอใจ ซึ่งมีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้กล่าวถึงการสร้างความพึงพอใจไว้ ดังนี้

ประสาธ อิศรปริดา (2547, หน้า 331-334) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนไว้อย่างสรุปไว้ ดังนี้

1. การสร้างเสริมความเชื่อมั่นและการคาดหวังเชิงบวกในการเรียน
แก่เด็ก

1.1 ให้เด็กเริ่มเรียนในสิ่งที่มีความยากในระดับที่เขาสามารถทำได้
แล้วจึงค่อย ๆ เลื่อนไปเรียนในสิ่งที่มีความยากมากขึ้นเป็นลำดับ

1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของบทเรียนให้แจ่มชัดและแน่ใจว่าสามารถ
สอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายนั้นได้

1.3 เน้นการเปรียบเทียบกับตนเองมากกว่าการเปรียบเทียบกับผู้อื่น

1.4 สื่อบำบัดให้เด็กทราบว่าความสามารถในการเรียนเป็นสิ่งที่จะพัฒนาปรับปรุงได้

1.5 เสนอแม่แบบ (Model) หรือแบบฉบับที่ดีแก่เด็ก

2. การให้เด็กเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน

2.1 ครูควรเตรียมกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก

2.2 การกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น

2.3 การทำบทเรียนให้สนุก

2.4 การสอนเนื้อหาที่แปลกใหม่และใช้วิธีการที่หลากหลาย

2.5 การเน้นให้เด็กเห็นว่าเนื้อหาที่เรียนในปัจจุบันมีความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตในอนาคตอย่างไร

2.6 การเตรียมรางวัลสำหรับผู้เรียน

3. การช่วยให้เด็กเกิดความมุ่งมั่นและใส่ใจในสิ่งที่เรียน

3.1 เปิดโอกาสให้เด็กได้ตอบสนองให้มาก

3.2 เปิดโอกาสให้เด็กทำจนสำเร็จ

3.3 หลีกเลี่ยงการให้ความสำคัญของคะแนน และไม่เน้นการแข่งขัน

3.4 สำหรับงานที่ยาก ๆ ครูควรใช้เวลาในการทำงานเพิ่มขึ้นมากกว่าใช้วิธีลดความยากของงานให้ง่ายลง

3.5 เสนอแม่แบบ (Model) ที่ดีแก่เด็ก

3.6 สอนกลเม็ดในการเรียนแก่เด็ก

Bloom (1967, pp. 72-74) มีความเห็นว่าถ้าสามารถจัดให้นักเรียนได้ทำพฤติกรรมตามที่ตนเองต้องการก็น่าจะคาดหวังได้แน่นอนว่านักเรียนทุกคนได้เตรียมใจสำหรับกิจกรรมที่ตนเองเลือกนั้นด้วยความกระตือรือร้นพร้อมทั้งความมั่นใจเราสามารถเห็นความแตกต่างของความพร้อมด้านจิตใจได้ชัดเจนจากการปฏิบัติของนักเรียนต่องานที่เป็นวิชาบังคับกับวิชาเลือกหรือจากสิ่งนอกโรงเรียนที่นักเรียนอยากเรียน เช่น การขับ รถมอเตอร์ ดนตรีบางชนิด เกมหรืออะไรบางอย่างที่นักเรียนอาสาสมัครและตัดสินใจได้โดยเสรีในการเรียน การมีความกระตือรือร้น มีความพึงพอใจและมีความสนใจเมื่อเริ่มเรียนจะทำให้นักเรียนเรียนได้เร็วและมีความสำเร็จสูง

Rogers (2017, p. 57) นักจิตวิทยามนุษย์ศาสตร์ผู้ริเริ่มบำบัดคนไข้ทางจิตแบบยัตคนไข้ เป็นศูนย์กลางและใช้วิธีบำบัดบนรากฐานการสร้างบรรยากาศทางอารมณ์ ทำให้คนไข้รู้สึกสบายใจและเป็นอิสระพอที่จะเข้าใจพื้นฐานแบบแผนชีวิตของตนเองและสามารถค้นหาทางเลือกของการคิดรู้สึก และกระทำสิ่งที่ตนปรารถนาหรือความสุขแก่ตัวเองได้มากที่สุด หลักการนี้เข้ามาสู่แนวปฏิบัติทางการศึกษารูปแบบการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของเขา ต้องการสามารถนำนักเรียนไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีสัจการแห่งตนสามารถทำให้บุคคลมีความอยากรู้อยากเห็นด้วยจิตใจที่เป็นอิสระได้เลือกทางเดินใหม่ตามความสนใจของตนเองได้ รูปแบบการศึกษาที่เอื้อต่อเป้าหมาย ดังกล่าว เรียกว่าเรียนรู้แบบประสบการณ์การเรียนรู้แบบประสบการณ์ของ โรเจอร์ มีความเชื่อพื้นฐาน 5 ประการ คือ

1. มนุษย์มีศักยภาพตามธรรมชาติสำหรับการเรียนรู้เว้นแต่จะมีภาวะบางอย่างมายับยั้งความต้องการของเขา
2. การบีบบังคับและการยึดเยียดสารพัดสิ่งให้แก่เด็ก ในที่สุดเด็กแต่ละคนจะเหลือแต่สิ่งที่เกี่ยวข้องกับตนเองเท่านั้น
3. การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในบุคลิกลักษณะของบุคคลจะเกิดขึ้นจากบรรยากาศที่สนับสนุนทางด้านอารมณ์มากกว่าการบังคับจากภายนอก
4. การเรียนรู้ กระบวนการของการเรียนเป็นสิ่งที่มีความหมายกว่า เพราะเป็นการเปิดรับประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา
5. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ นั้นนักเรียนต้องมีบทบาทสำคัญในการร่วมตัดสินใจตลอดกระบวนการของการศึกษา

ทัศนะของโรเจอร์เกี่ยวกับการศึกษาในการนำไปปฏิบัติตามแนวทางที่เขาให้ไว้ มีลักษณะเป็นการจัดแบบห้องเรียนเปิดหรือเป็นการศึกษาเป็นรายบุคคล อย่างไรก็ตามสิ่งที่พยายามจะสื่อกับครู คือ การให้เสรีภาพในการเรียนจะเป็นพื้นฐานทางด้านอารมณ์ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะสำรวจสิ่งที่มีความหมายและใช้ความพยายามต่อสิ่งนั้นมากกว่าปกติ

อาจกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจของนักเรียนในการศึกษาเล่าเรียนจะเกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้ คือ คุณสมบัติของครู เนื้อหา วิธีสอนกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้การวัดและประเมินผลของครูจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่จะสรรค์สร้างความสุขในการเรียนให้กับนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจมีความรักและความกระตือรือร้นในการเล่าเรียน โดยการปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ของครูมีการยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนที่กระทำความดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้า การสร้างสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่เหมาะสมน่าอยู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นรวมทั้งรับฟัง และให้ความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาทุกข์ร้อน ปัจจัยความพึงพอใจนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน

สรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การมีเสรีภาพในการเรียนการสอนที่กำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้นักเรียนมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเองอย่างอิสระในกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่จะทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนได้นั้นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่ง คือ การมีเสรีภาพในการเรียนการสอนที่กำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้นักเรียนมีโอกาสเลือกตัดสินใจด้วยตนเองและเพื่อตนเองอย่างอิสระ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2547, หน้า 63-71) ได้นำเสนอเครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจ เช่น แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. โครงสร้างแบบสอบถามมีส่วนประกอบโครงสร้างแบบสอบถาม 3 ส่วน คือ

1.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามเป็นส่วนแรกของการสอบถาม โดยระบุจุดมุ่งหมายและความสำคัญที่ให้อธิบายของแบบสอบถามและวิธีตอบพร้อมยกตัวอย่างประกอบและตอนสุดท้ายกล่าวขอบคุณล่วงหน้าแล้วระบุชื่อเจ้าของแบบสอบถาม

1.2 สถานภาพทั่วไปเป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบคำถาม เช่น อายุ เพศ การศึกษา

1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งอาจแยกเป็นพฤติกรรมย่อย ๆ แล้วสร้างคำถามพฤติกรรมย่อย ๆ นั้น

2. รูปแบบของแบบสอบถาม ข้อคำถามในแบบสอบถามอาจมีลักษณะเป็นปลายเปิดหรือปลายปิด แบบสอบถามฉบับหนึ่งอาจจะเป็นแบบปลายเปิดทั้งหมดหรือแบบผสมก็ได้ ดังนี้

2.1 ข้อคำถามแบบปลายเปิด เป็นคำถามที่ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้ให้เลือกตอบ แต่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบโดยใช้คำพูดของตนเอง

2.2 ข้อคำถามปลายปิด เป็นคำถามที่มีคำตอบให้ผู้ตอบเขียนเครื่องหมายลงหน้าข้อความหรือตรงกับช่องที่เป็นความจริงหรือความเห็นของตนเองมีหลายแบบ ได้แก่

2.2.1 แบบให้เลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเองเพียงคำตอบเดียวจาก 2 คำตอบ

2.2.2 แบบให้เลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเองเพียงคำตอบเดียวจากหลายคำตอบ

2.2.3 แบบให้เลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเองได้หลายคำตอบ

2.2.4 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบตอบตามระดับความคิดเห็นของตนเองอาจจัดในรูปของตาราง

2.2.5 แบบผสมหมายถึง มีหลายแบบอยู่ด้วยกัน

2.2.6 แบบให้เรียงลำดับความสำคัญโดยเขียนเรียงลำดับความชอบต่อสิ่งนั้น

2.2.7 แบบเติมคำสั้น ๆ ลงในช่องว่างสิ่งที่เติมมีความเฉพาะเจาะจง

3. หลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถามมี ดังนี้

3.1 กำหนดจุดหมายให้แน่นอนว่าต้องการถามอะไร

3.2 สร้างคำถามให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3.3 เรียงข้อคำถามตามลำดับให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตรงหัวข้อที่ได้วางโครงสร้างไว้

3.4 ไม่ควรให้ผู้ตอบตอบมากเกินไปเพราะทำให้เบื่อหน่าย ไม่ให้ความร่วมมือ หรือตอบโดยไม่ตั้งใจ

3.5 ให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความลำบากน้อยที่สุดในการตอบ ดังนั้นควรใช้ข้อคำถามแบบปลายปิดผู้ตอบแบบสอบถามเพียงแต่กาตอบในแบบสอบถาม

3.6 สร้างข้อคำถามให้มีลักษณะที่ดีคือมีลักษณะ ดังนี้

3.6.1 ใช้ภาษาที่ชัดเจนเข้าใจง่ายไม่กำกวม

3.6.2 ใช้ข้อความที่สั้นกะทัดรัดไม่มีส่วนฟุ่มเฟือย

3.6.3 เป็นข้อคำถามที่เหมาะสมกับผู้ตอบโดยคำนึงถึงสติปัญญา

ระดับการศึกษาความสนใจของผู้ตอบ

3.6.4 แต่ละข้อควรถามเพียงปัญหาเดียว

3.6.5 หลีกเลี่ยงคำถามที่จะตอบได้หลายทาง

3.6.6 หลีกเลี่ยงคำถามที่จะทำให้ผู้ตอบเบื่อหน่ายไม่รู้เรื่องหรือไม่

สามารถตอบได้

3.6.7 หลีกเลี่ยงคำถามที่ผู้ตอบตีความแตกต่าง เช่น บ่อย ๆ เสมอ ๆ

รวบ ไร่ ฉลาด

3.6.8 ไม่ใช่คำถามที่เป็นคำถามนำผู้ตอบให้ตอบตามแนวหนึ่งแนวใด

3.6.9 ไม่เป็นคำถามที่ทำให้ผู้ตอบอึดอัดลำบากใจที่จะตอบ

3.6.10 ไม่ถามในสิ่งที่รู้แล้วหรือวัดด้วยวิธีอื่นที่ดีกว่า

3.6.11 ไม่ถามในเรื่องที่เป็นความลับ

3.6.12 คำตอบที่ให้เลือกในข้อคำถามควรมีให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง

ทุกคนสามารถเลือกตอบได้ตรงกับความจริงตามความคิดเห็นของเขา

4. มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นมาตรวัดชนิดหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถาม แบบวัดด้านจิตพิสัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

4.1 มีระดับความเข้มข้นให้ผู้ตอบเลือกตอบความตามความคิดเห็น เหตุผลสภาพความเป็นจริงตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป

4.2 ระดับที่เลือกอาจเป็นชนิดที่มีด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกัน หรือมีเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง โดยที่อีกด้านหนึ่งจะเป็นศูนย์หรือระดับน้อยกว่า

4.3 บางข้อมีลักษณะเชิงนิมาน (Positive Scale) บางข้อมีลักษณะเชิงนิเสธ (Negative Scale)

4.4 สามารถแปลงผลตอบเป็นคะแนนได้จึงสามารถวัดความคิดเห็น คุณลักษณะด้านจิตพิสัยออกมาโดยใช้เกณฑ์ ดังตาราง 7

ตาราง 7 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามวัดความพึงพอใจ

ข้อความที่กล่าวในเชิงนิมิต	ข้อความที่กล่าวในเชิงนิเสธ
มากที่สุด 5 คะแนน	มากที่สุด 1 คะแนน
มาก 4 คะแนน	มาก 2 คะแนน
ปานกลาง 3 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน
น้อย 2 คะแนน	น้อย 4 คะแนน
น้อยที่สุด 1 คะแนน	น้อยที่สุด 5 คะแนน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การจัดเรียนการสอนของครูผู้สอน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามวัดความพึงพอใจ ชนิดปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อวัดความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้าง ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

รัตติยากร บุญช่วย (2554, หน้า 63) ได้ศึกษาการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม แนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมุ่งพัฒนาชุดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 พร้อมทั้งเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 76.22/75.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านรวมทั้งความสามารถ ในการเขียนภาษาไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งผู้เรียนมีความคิดเห็น ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับดีมาก

ศิริจันทร์ ไชยเดช (2556, หน้า 96) ได้ทำการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ที่มีต่อความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เนื่องจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงเวลาดังกล่าว พบว่าความสามารถด้านการเขียนของผู้เรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ จึงมีการนำเทคนิค CIRC มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียน มีความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทยสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สายใจ ภูสีเขียว (2556, หน้า 67) มุ่งพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมทั้งตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อและศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนโรงเรียนหนองกุงศรีวิทยาคม จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 คน ผลการศึกษาปรากฏว่าสื่อประสมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.90/83.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด อีกทั้งค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7711 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนเพิ่มขึ้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญปารณา มาลาทอง (2562, หน้า 78) ได้ศึกษาความสามารถด้านการอ่าน และการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 75 และศึกษาทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านคิดเป็นร้อยละ 82.60 และด้านการเขียนคิดเป็นร้อยละ 82.32 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ผู้เรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม

วรรณพอล สันภิบาล (2564, หน้า 85) ได้ดำเนินการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนก่อนและหลังการเรียน รวมทั้งศึกษาทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียน และความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงทักษะการทำงานร่วมกันในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Tierney & Pearson (1983, p. 568) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน และการเขียน โดยเสนอว่ากระบวนการอ่านและการเขียนมีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ผู้เรียนที่มีโอกาสอ่าน วิเคราะห์ และตีความเนื้อหา จะสามารถนำความเข้าใจดังกล่าวมาใช้ในการสร้างสรรค์งานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Hillocks (1986, p. 96) ได้ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนเขียนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบวิธีการสอนเขียนหลายรูปแบบ ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในระหว่างกระบวนการเขียน สามารถช่วยพัฒนาคุณภาพของงานเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

Bereiter & Scardamalia (1987, p. 142) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียน โดยอธิบายว่าการเขียนเป็นกระบวนการทางความคิดที่ต้องอาศัยการวางแผน การจัดลำดับความคิด และการถ่ายทอดแนวคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดและจัดระบบความคิดก่อนการเขียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างงานเขียนที่มีความสมบูรณ์และสื่อความหมายได้ชัดเจนมากขึ้น

Graham & Perin (2007, p. 449) ได้ศึกษาวิธีการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์งานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และถ่ายทอดความคิดผ่านการเขียนอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันพัฒนางานเขียนยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

Applebee & Langer (2011, p. 17) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านและการเขียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยสำรวจรูปแบบการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงการอ่านกับการเขียนช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งมากขึ้น และสามารถถ่ายทอดแนวคิดของตนเองผ่านการเขียนได้อย่างเป็นระบบ

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่าน วิเคราะห์ และถ่ายทอดความคิดผ่านการเขียน เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 โรงเรียน ได้แก่ บ้านคันชา บ้านหนองหอย บ้านม้า บ้านถ่อน บ้านธาตุ บ้านโคกหลวง บ้านเตาไห สว่างแก้ว บ้านหนองหอยคัน บ้านหินโงมโนนสร้างไฟ บ้านหนองหว้า บ้านคำตানা (อรัญวาส วิทยา) บ้านโมน (เกาะแก้ววิทยา) บ้านพันนา บ้านคำเม็ก (พัฒนะบำรุง) ทรายมูลหนองกุ้งทรายศรีพิทยา บ้านดอนยานาง

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 1 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 10 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละโรงเรียนอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันใช้หลักสูตรสถานศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดชั้นเรียนแต่ละโรงเรียนมีบริบทเหมือนกันการจัดชั้นเรียนละความสามารถกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 5 แผน

1.1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดปรนัย เลือตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบแบบอัตนัยชนิดแบบตอบสั้น จำนวน 2 ข้อ 20 คะแนน

1.1.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน

1.1.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 20 ข้อ

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

2.1.1 ศึกษาข้อมูลจากหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผลและสื่อการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านคำตานา (อรัญวาสีวิทยา) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1.2 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

2.1.3 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.4 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลองเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด มีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด จำนวน 5 แผน รวม 15 ชั่วโมง การทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียน 2 ชั่วโมง ดังรายละเอียดของเนื้อหาและระยะเวลาในการวิจัย ดังตาราง 8

ตาราง 8 กำหนดเนื้อหาและระยะเวลาในการทดลองเพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด	เวลา (ชั่วโมง)
ทดสอบก่อนเรียน			1
แผนที่ 1 อ่านออกเสียง เขียนเรียงภาษา	1.สามารถอ่านนิทานเรื่องกระต่ายตื่นตูมจากบทร้อยกรองได้ 2. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องได้	1. แบบประเมินแบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 2. แบบประเมินการอ่านบัตรคำศัพท์เพื่อความเข้าใจ 10 คะแนน (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 3. แบบประเมินการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 20 คะแนน (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 4. แบบประเมินการอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน 10 คะแนน (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3
แผนที่ 2 อ่านคิดเขียนความ	1. สามารถอ่านสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ 2. สามารถเขียนบทความได้ 3. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านนิทานได้ 4. สามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากการอ่านเรื่องสั้นได้	1. แบบประเมินใบงานที่ 2.1 ความรู้เบื้องต้น (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 5 คะแนน) 2. แบบประเมินใบงานที่ 2.2 เรื่องค้นหาใจความจากเรื่องที่ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 5 คะแนน) 3. แบบประเมินใบงานที่ 2.3 เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 4. แบบประเมินใบงานที่ 2.4 เรื่องแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 5. แบบประเมินใบงานที่ 2.4 เรื่องแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 20 คะแนน) 6. แบบประเมินใบงานที่ 2.4 เรื่องแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 20 คะแนน) 7. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3

ตาราง 8 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนที่ 3 อ่านคล่อง เขียนเป็นนิทาน	1. สามารถอ่านคำที่กำหนดให้ได้ 2. สามารถแต่งประโยคจากภาพได้ 3. สามารถนำคำที่กำหนดให้ไป แต่งเป็นนิทาน 4. สามารถนำไปพัฒนางานเขียนได้	1. อ่านเพื่อความเข้าใจ (ด้านความรู้ คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 2. แบบประเมินใบงานที่ 3.2 เรื่อง การเรียบเรียงประโยคให้เป็นคำศัพท์ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 3. แบบประเมินใบงานที่ 3.3 เรื่องการ แต่งเรื่องจากคำ (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 20 คะแนน) 4. แบบประเมินใบงานที่ 3.4 เรื่องการ เขียนเรื่องตามจินตนาการจากแผนภาพ ความคิด (ด้านทักษะคะแนนเต็ม = 20 คะแนน) 5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3
แผนที่ 4 อ่านและ เขียนตามที่เหมาะสม	1. สามารถอ่านคำที่กำหนดให้ได้ 2. สามารถแต่งประโยคจากภาพได้ 3. สามารถนำคำที่กำหนดให้ไป แต่งเป็นนิทาน	1. แบบประเมินใบงานที่ 4.1 เรื่องบัตร รูปภาพ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 2. แบบประเมินใบงานที่ 4.2 เรื่องการ ประโยคจากภาพ (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 3. แบบประเมินใบงานที่ 4.3 เรื่องการ เขียนแผนภาพความคิดจากการเขียน เรื่องตามจินตนาการ (ด้านทักษะคะแนน เต็ม = 10 คะแนน) 4. แบบประเมินใบงานที่ 4.4 เรื่องการ เขียนเรื่องจากภาพ (ด้านทักษะคะแนน เต็ม = 20 คะแนน) 5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	3

ตาราง 8 (ต่อ)

แผนการจัดการเรียนรู้/เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือวัด	เวลา (ชั่วโมง)
แผนที่ 5 อ่านเขียน ชวนคิดเกิด จินตนาการ	1. สามารถบอกความหมายของภาพได้ 2. สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกออกมาเขียนเป็นเรื่องราวได้ 3. สามารถนำไปพัฒนางานเขียนได้	1. แบบประเมินใบงานที่ 5.1 เรื่องการเขียนแผนภาพโครงเรื่องสั้น ๆ เป็นแผนภาพความคิด (ด้านความรู้คะแนนเต็ม = 10 คะแนน) 2. แบบประเมินใบงานที่ 5.2 เรื่องการเขียนเรื่องจากแผนภาพความคิด (ด้านทักษะ = 10 คะแนน) 3. แบบประเมินใบงานที่ 5.3 เรื่องการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (ด้านทักษะ = 20 คะแนน)	3
ทดสอบหลังเรียน			2
รวมแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น			15

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผ่าน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ รวมเวลา 17 ชั่วโมง โดยมุ่งเน้นการบูรณาการเทคนิค CIRC และแผนภาพความคิด ซึ่งมีรายละเอียดการจัดกิจกรรมและการวัดผลแบ่งตามด้านความรู้และด้านทักษะ ดังนี้

ในระยะเริ่มต้น ผู้วิจัยมุ่งเน้นการวางพื้นฐานผ่าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านออกเสียงและการเขียนเรียงภาษา กิจกรรมเน้นการอ่านนิทานและการจับใจความสำคัญ โดยมีการวัดผลด้านความรู้ผ่านแบบประเมินคะแนนเต็ม 10 คะแนน และด้านทักษะผ่านการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 10 คะแนน รวมถึงการอ่านจับใจความอีก 10 คะแนน ต่อมาในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องการอ่านคิดและเขียนความ นักเรียนจะได้ฝึกทักษะที่ซับซ้อนขึ้นผ่านการจับใจความสำคัญจากบทความและนิทาน โดยวัดผลด้านความรู้จากใบงานคะแนนเต็ม 5 และ 10 คะแนน ตามลำดับ ส่วนด้านทักษะเน้นการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งมีคะแนนเต็มสูงถึงชุดละ 20 คะแนน สำหรับการพัฒนาทักษะการสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านคล่องและการเขียนเป็นนิทาน ได้นำกิจกรรมการแต่งประโยคจากภาพและการแต่งเรื่องจากคำมาใช้วัดผลด้านความรู้ผ่านใบงาน 10 คะแนน และเน้นหนักในด้านทักษะการแต่งเรื่องจากคำซึ่งมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการอ่านและการเขียนตามที่เหมาะสม ที่เริ่มนำแผนภาพความคิดมาช่วยในการแต่งนิทานอย่างเป็นระบบ โดยวัดผลด้านความรู้ผ่านใบงาน 10 คะแนน และวัดผลด้านทักษะการเขียนแผนภาพความคิด 10 คะแนน ควบคู่กับการเขียนเรื่องตามจินตนาการ 20 คะแนน ในขั้นตอนสุดท้าย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการอ่านเขียนชวนคิดเกิดจินตนาการ เป็นการสรุปยอดทักษะทั้งหมดผ่านการบอกความหมายของภาพและถ่ายทอดความรู้สึกเป็นเรื่องราว วัดผลด้านความรู้จากใบงานการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง 10 คะแนน และด้านทักษะผ่านการเขียนเรื่องจาก

แผนภาพความคิดอีก 10 คะแนน นอกจากนี้ในทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเพื่อประเมินกระบวนการทำงานแบบร่วมมือตามเทคนิค CIRC ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดังนี้

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 2) ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์บัณฑิตพิเศษ ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 3) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- 4) นางพิมพ์ภา จันทรฤชัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาถ่อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
- 5) นางศศิธร สังกฤษ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนขมิ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้ององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในแผนการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert (Likert Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสม มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสม มาก
- 3 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสม ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสม น้อย
- 1 หมายถึง มีความสอดคล้องเหมาะสม น้อยที่สุด

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2558, หน้า 8-11) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

ผลการประเมินการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 นั่นคือ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในเกณฑ์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด (ภาคผนวก ข หน้า 149-150)

2.1.6 ปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดสำหรับใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด ปรับปรุงแล้ว ไปทำการทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอน ดังนี้

1) นำแผนการจัดการเรียนรู้ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 2 แผน ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) ตำบลพินนา อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำมาปรับปรุงด้านเทคนิคการสอน เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการสอน

2.1.8 นำข้อบกพร่องที่ได้จากการทดลองหาแนวโน้มประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาความสำคัญของภาษาไทย

2.2.2 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน คำอธิบายรายวิชา และโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2.3 ศึกษาทฤษฎี เอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แผนภาพความคิด

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัยแบบตอบสั้น จำนวน 2 ข้อ 20 คะแนน

2.5 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบอัตนัยชนิดเขียนตอบ จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน

2.6 นำแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และพิจารณาความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะโดยปรับความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.7 นำแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีของ Royinew & Hambleton แนวคิดการประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 60-61)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบข้อนั้นวัดได้ตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบข้อนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบข้อนั้นวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

2.8 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบ กับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยคำนวณหาค่า IOC เป็นรายข้อพิจารณา ค่าดัชนีความสอดคล้อง และพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีคะแนนตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แบบทดสอบทั้งหมด 28 ข้อ ซึ่งใช้ได้ทุกข้อ ได้ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.60-1.00 (ภาคผนวก ค หน้า 157-158)

2.9 นำแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน ที่ได้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ไปแล้วและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

2.10 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.31-0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.25-0.50 โดยคัดเลือกไว้ จำนวน 40 ข้อ (ภาคผนวก ค หน้า 157-158)

.81-1.00 หมายถึง เป็นข้อสอบที่ง่ายมาก ไม่ควรใช้หรือปรับปรุง

.61-.80 หมายถึง เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่ายแต่ใช้ได้

.40-.60 หมายถึง เป็นข้อสอบที่มีความยากปานกลางเป็นข้อสอบที่ดีมาก

.21-.40 หมายถึง เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างยากแต่ใช้ได้

.00-.20 หมายถึง เป็นข้อสอบที่ยากมากไม่ควรใช้หรือปรับปรุง

2.11 นำแบบทดสอบหาค่าเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้สูตรของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ใช้สูตร KR-20 โดยใช้ดัชนีวัดค่าความเชื่อมั่น ดังนี้ (นัยทิพย์ ธีรภัค, 2555) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82 (ภาคผนวก ค หน้า 159-160)

- 0.00–0.20 ความเชื่อมั่นต่ำมาก
- 0.21–0.40 ความเชื่อมั่นต่ำ
- 0.41–0.70 ความเชื่อมั่นปานกลาง
- 0.71–1.00 ความเชื่อมั่นสูง

2.12 หากข้อใดค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกไม่อยู่ในเกณฑ์ที่จะปรับปรุงตัวเลือกใหม่ ๆ เฉพาะข้อนั้น

2.12.1 จัดพิมพ์แบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ฉบับจริงที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.13 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 2) กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัดในด้านความรู้สึกละดับกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
- 3) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก
- 3 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย
- 1 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ชูติเติมกับที่ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินแบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับข้อคำถามจุดประสงค์การวัดความพึงพอใจ เลือกค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจที่ค่าเฉลี่ย 0.80-1.00 คัดเลือกไว้ 40 ข้อ (ภาคผนวก ข หน้า 154)

6) นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ (Cronbach)

7) นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่ได้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) จำนวน 10 คน หลังจากได้รับการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

8) นำผลจากการตอบแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 (ภาคผนวก ค หน้า 163)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 แปลว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 แปลว่า มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 แปลว่า มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 แปลว่า มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 แปลว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำนวน 10 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินผลก่อนเรียน (Pre-test) รายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน แบบทดสอบวัดทักษะในการอ่านเพื่อความเข้าใจ จำนวน 2 ข้อ 20 คะแนน แบบทดสอบวัดทักษะในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน (Post-test)

2. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามแผนการจัดการเรียนรู้เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง โดยที่ระหว่างการทดลองได้ดำเนินการทดสอบย่อยระหว่างเรียน

3. หลังการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ

5. นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานและเพื่อสรุปผลการทดลองในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples)

3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลตามเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
1.00-1.50	น้อยที่สุด
1.51-2.50	น้อย
2.51-3.50	ปานกลาง
3.51-4.50	มาก
4.51-5.00	มากที่สุด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การถามตอบ และการบันทึกภาพขณะทำกิจกรรมแล้วนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่เพื่อสรุปผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ (Percentage) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551, หน้า 119)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 104)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นสูตรที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียน คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม
 $\sum$ แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของชุดกิจกรรม โดยใช้วิธี IOC โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum x}{N}$$

IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับวัตถุประสงค์
 X แทน ผลรวมคะแนนการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2541, หน้า 155)
 ค่าความยาก

$$p = \frac{R_H + R_L}{N_H + N_L}$$

p แทน ค่าดัชนีความยากรายข้อของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ
 R_H แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 R_L แทน จำนวนผู้สอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นถูก
 N_H แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มสูง
 N_L แทน จำนวนผู้สอบทั้งหมดในกลุ่มต่ำ และ $N_H = N_L$

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$r = \frac{R_H - R_L}{N_H} \text{ หรือ } r = \frac{R_H - R_L}{N_I}$$

r แทน ค่าดัชนีความยากรายข้อของข้อสอบข้อหนึ่ง ๆ

2.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน

เพื่อความเข้าใจ จากสูตรของ Kuder-Richardson สูตร KR-20

$$KR_{20} = \frac{k}{k-1} \left(\frac{S_t^2 - \sum p_i q_i}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ KR_{20} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

k แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมดของแบบทดสอบฉบับนั้น

p_i แทน ค่าดัชนีความยากของข้อสอบข้อที่ i

โดยที่ i = 1, 2, 3, ..., k

q_i แทน ค่าที่คำนวณได้จากสูตร $q_i = 1 - p_i$

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบทดสอบ

2.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ จากสูตรสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_t^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าความสอดคล้องภายใน

n แทน จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

S_t^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

$\sum S_t^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ E_1/E_2 ใช้สูตรดังนี้

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, หน้า 10)

3.1.1 การคำนวณหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X_1$ แทน คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรม
ในระหว่างเรียนของผู้เรียนทุกคน

N แทน จำนวนผู้เรียน

A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหรือกิจกรรม
ในระหว่างเรียน

3.2 สถิติที่ใช้หาค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$E.I. = \frac{P_1 - P_2}{Total - P_1}$$

เมื่อ P_1 แทน ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
 P_2 แทน ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
 Total แทน ผลรวมของจำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

3.2.1 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความสามารถการอ่านระหว่างก่อนเรียน
 และหลังเรียนใช้การทดสอบค่า t ใช้ (t-test Dependent Samples) คำนวณจากสูตร บุญชม
 ศรีสะอาด (2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{(N - 1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าวิกฤตใน t-distribution
 D แทน ค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน
 และหลังเรียน
 $\sum D$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน
 และหลังเรียน
 $\sum D^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน
 และหลังเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum D)^2$ แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียน
 และหลังเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ครึ่งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิผลของผลผลิต
D	แทน	ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
D^2	แทน	ผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียนยกกำลังสอง
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนยกกำลังสอง
$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งหมด

ยกกำลังสอง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตในการแจกแจงแบบ t-test เพื่อทราบความมีนัยสำคัญทางสถิติ (t-test Dependent Samples)

ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับชั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

1.2 วิเคราะห์ประสิทธิผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิผล ตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.50

1.3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ นักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด

1.4 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด

1.5 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับชั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
เชิงคุณภาพด้านความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้านความพึงพอใจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 9

ตาราง 9 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	280	246.62	3.70	88.08
ประสิทธิผลลัพธ์ (E_2)	100	35.70	4.31	89.25
E_1/E_2 เท่ากับ 88.08/89.25				

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยในกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 5 แผน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 246.62 คิดเป็นร้อยละ 88.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.70 และมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนเท่ากับ 35.70 คิดเป็นร้อยละ 89.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.31 ดังนั้น แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.08/89.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.2 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 0.50 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 10

ตาราง 10 ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 0.50

N	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	
10	40	320	386	0.82

จากตาราง 10 พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

มีค่าเท่ากับ 0.82 แสดงว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC คิดเป็นร้อยละ 82

1.3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อน และหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	20	10	15.60	1.43	5.12**	.00
หลังเรียน	20	10	17.90	1.20		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 15.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.43 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 17.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.20 แสดงให้เห็นว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	40	10	29.80	5.61	4.66**	.00
หลังเรียน	40	10	36.00	1.49		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนมีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 29.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.61 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 36.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.49

แสดงให้เห็นว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.5 ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏรายละเอียด ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการผ่อนคลายก่อนเข้าสู่บทเรียน	4.67	0.47	มากที่สุด
2	กิจกรรมที่ใช้เพื่อการผ่อนคลายมีความหลากหลาย	4.33	0.67	มาก
3	นักเรียนชอบเมื่อได้ทราบวัตถุประสงค์ก่อนเรียน	4.78	0.42	มากที่สุด
4	นักเรียนรู้สึกว่าการบรรยายกาเรียนรู้อบอุ่นและเป็นกันเอง	4.67	0.47	มากที่สุด
5	การทบทวนความรู้เดิมทำให้นักเรียนเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ได้ง่ายและชัดเจนขึ้น	4.56	0.50	มากที่สุด
6	นักเรียนชอบที่เพื่อน ๆ และผู้สอนช่วยเติมเต็มความรู้	4.78	0.42	มากที่สุด
7	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบโดยการสมมติให้เป็นสิ่งอื่น	4.22	0.63	มาก
8	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง	4.11	0.31	มาก
9	นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้รังสรรค์ชิ้นงาน	4.89	0.31	มากที่สุด
10	นักเรียนรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ผลงานเขียนง่ายขึ้น	4.78	0.42	มากที่สุด
11	นักเรียนชอบที่ได้มีโอกาสฝึกฝนการเขียนในรูปแบบร้อยแก้ว	4.44	0.50	มาก
12	นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน	4.67	0.47	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
13	นักเรียนดีใจที่เพื่อน ๆ และผู้สอนร่วมวิพากษ์ผลงานและแลกเปลี่ยน	4.44	0.50	มาก
14	นักเรียนชอบที่มีโอกาสนำเสนอผลงานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเป็นอิสระ	4.67	0.47	มากที่สุด
15	นักเรียนรู้สึกว่าการกระตุ้นและเสริมแรงผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.47	มากที่สุด
16	นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.67	0.47	มากที่สุด
17	การบันทึกการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำบทเรียนได้ดีขึ้น	4.67	0.47	มากที่สุด
18	นักเรียนชอบที่มีการประเมินที่หลากหลายและมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน	4.67	0.47	มากที่สุด
19	นักเรียนเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.44	0.50	มาก
20	โดยสรุปนักเรียนมีความรู้สึกสนุกและมีความสุขกับการเรียน	4.78	0.42	มากที่สุด
ความพึงพอใจโดยรวม		4.59	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในช่วงคะแนน 4.11-4.89 ซึ่งแปลค่าได้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ข้อที่ 9 นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้รังสรรค์ชิ้นงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.89$) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.31) นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 8 นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.11$) และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.31) ดังนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน การซักถามรายบุคคลและการพิจารณาผลงานของนักเรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผู้เรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด พบว่า นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนแสดงความสนใจและตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ทั้งในรูปแบบการอ่านเป็นกลุ่มและการอ่านรายบุคคล นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านดี ให้ความช่วยเหลือเพื่อนที่ยังอ่านไม่คล่อง ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านเพื่อความเข้าใจดีขึ้น เรียนรู้อย่างมีความสุขและเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถด้านการอ่านของตนเอง

ภาพประกอบ 2 การจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาพประกอบ 3 การจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC

ภาพประกอบ 4 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC

2.2 ด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

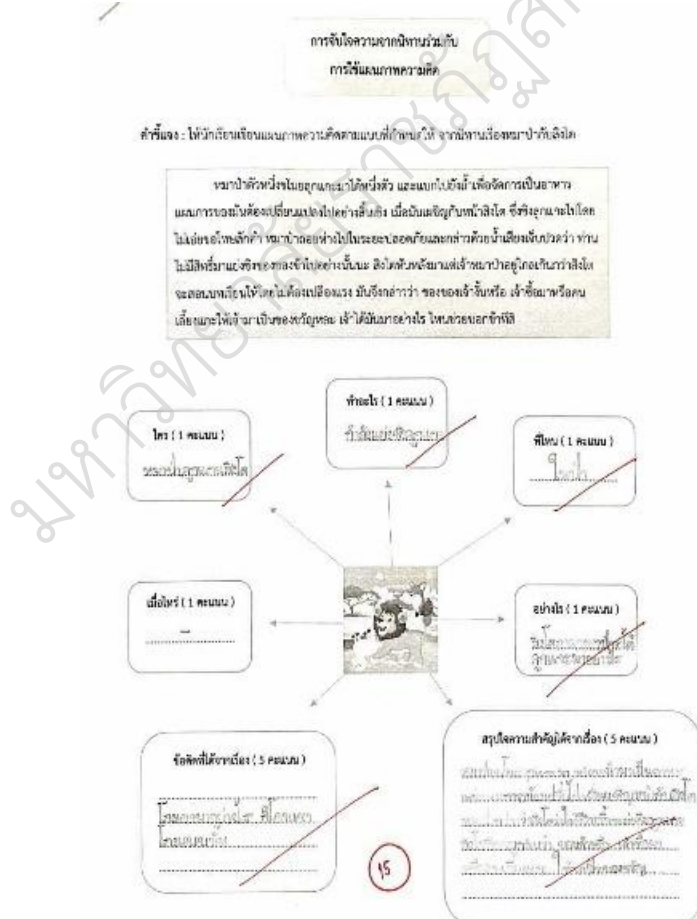
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า นักเรียนสามารถเขียนเรื่องตามจินตนาการได้สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน มีการถ่ายทอดความคิดและจินตนาการผ่านการเขียนได้ชัดเจนมากขึ้น การใช้แผนภาพความคิดช่วยให้นักเรียนสามารถวางโครงเรื่อง ลำดับเนื้อหา และเลือกใช้คำได้เหมาะสม นักเรียนมีความกล้าแสดงออกทางการเขียนมากขึ้น และแสดงความภาคภูมิใจในผลงานการเขียนของตนเอง

ภาพประกอบ 5 นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่ม

ภาพประกอบ 6 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการเขียนเรื่องตามจินตนาการและร่วมกัน
ตรวจสอบความถูกต้อง

ภาพประกอบ 7 ตัวอย่างผลงานจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้แผนภาพความคิดจากนิทาน

คำสั่ง : ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สั้นกระชับภาพ (5-7 บรรทัด)

เรื่อง ช้างป่าที่หิว

ในห้วงจันทร์ที่สาดส่องมาโผล่หลังกิ่งก้าน
ออกหาอาหารในป่าลึก รอบอบบิณฑล้วยอ้อย
และท่อน้ำในอาหาร ช้างเป็นสัตว์ที่สอปลั๊กษณ์
ประจำชาติไทยในปัจจุบันคนรอบข้างเพื่อนำ
ไปขายและนำไปตากแดดประดับบ้านเรือนเพื่อให้เกิด
ความสวยงามทำให้ช้างเริ่มสูญพันธุ์ พวกเราทุก
คนช่วยกันรักษาป่าไม้และไม่ทำร้ายสัตว์โลกของ
เราก็จะน่ารักและสัตว์ก็จะได้มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์

ชื่อ... อ. น. ป. ๖... เลขที่... วิชา... วันที่... เดือน...

ภาพประกอบ 8 ตัวอย่างผลงานนักเรียนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
เรื่อง หนูน้อยนักเขียน เรียนรู้ด้วยภาพ

ภาพประกอบ 9 การนำเสนอการจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อความเข้าใจแบบกลุ่มด้วยเทคนิค CIRC

ภาพประกอบ 10 นักเรียนร่วมกันนำเสนอและอภิปรายผลการเขียนเรื่องตามจินตนาการ CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีพัฒนาการทั้งด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แสดงความสนใจ และตั้งใจในการทำกิจกรรม สามารถจับใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น รวมทั้งสามารถถ่ายทอดความคิดและจินตนาการผ่านการเขียนได้อย่างเป็นลำดับ มีความเหมาะสมในการใช้ภาษานักเรียน มีความกล้าแสดงออก เกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและเรียนรู้อย่างมีความสุข

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยขอสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผลร้อยละ 50 ขึ้นไป
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มากกว่าร้อยละ 50
3. นักเรียนที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
5. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ศูนย์เครือข่ายที่ 16 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 16 โรงเรียน ได้แก่ 1) บ้านคันชา 2) บ้านหนองหอย 3) บ้านม้า 4) บ้านถ่อน 5) บ้านธาตุ 6) บ้านโคกหลวง 7) บ้านเตาไห สร้างแก้ว 8) บ้านหนองหอยคัน 9) บ้านหินโงมโนนสร้างไฟ 10) บ้านหนองหว้า 11) บ้านคำตানা (อรัญวาส วิทยา) 12) บ้านโพน (เกาะแก้ววิทยา) 13) บ้านพันนา 14) บ้านคำเม็ก (พัฒนะบำรุง) 15) ทรายมูลหนองกุ้งทรายศรีพิทยา และ 16) บ้านดอนยานาง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 1 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 10 คน ซึ่งได้มา

โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในแต่ละโรงเรียนอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกันใช้หลักสูตรสถานศึกษาลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดชั้นเรียนแต่ละโรงเรียน มีบริบทเหมือนกันการจัดชั้นเรียนคละความสามารถกัน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.2.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.2 ประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.2.3 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
- 2.2.4 ความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
- 2.2.5 ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1. แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีแผนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 5 แผน โดยได้รับการพิจารณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าความเหมาะสมเฉลี่ย เท่ากับ 4.80

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน มีค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.31-0.75 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25-0.50 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัยแบบตอบสั้น จำนวน 2 ข้อ 20 คะแนน มีค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.31-0.75 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25-0.50 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน มีค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.25-0.38 ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.38-0.75 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบ Likert เป็น 5 ระดับ มีจำนวน 20 ข้อ มีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร จำนวน 10 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประเมินผลก่อนเรียน (Pre-test) รายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 40 คะแนน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วบันทึกคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน (Post-test)

2. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง โดยที่ระหว่างการทดลองได้ดำเนินการทดสอบย่อยระหว่างเรียน

3. หลังการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ข้อสอบอัตนัยแบบตอบสั้น จำนวน 2 ข้อ 20 คะแนน และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ข้อสอบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ 40 คะแนน ชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อ

5. นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผล

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.08/89.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีประสิทธิผลร้อยละ 82 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

3. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51)

อภิปรายผล

จากการดำเนินการวิจัย การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ผลการวิจัยพร้อมอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการของนักเรียน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.08/89.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการจัดกิจกรรมดังกล่าวสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระหว่างการเรียนรู้และภายหลังการจัดกิจกรรม โดยคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกและแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.08 และคะแนนจากการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.25 ผลที่เกิดขึ้นอาจเป็นผลมาจากลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งผู้เรียนถูกจัดเป็นกลุ่มความสามารถ ทำให้เกิดการช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อภิปรายและร่วมกันแก้ปัญหา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ร่วมกันภายในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งกิจกรรมที่ผู้วิจัยออกแบบยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง ทั้งการอ่าน

วิเคราะห์เนื้อหาและนำความคิดที่ได้มาถ่ายทอดเป็นงานเขียนของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ การนำแผนภาพความคิดมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความคิดก่อนการเขียน ทำให้มองเห็นโครงสร้างของเรื่องราวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่งผลให้การเขียนมีความเป็นระบบและมีความต่อเนื่องมากขึ้น จึงช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดจากสิ่งที่อ่านไปสู่การเขียนเรื่องตามจินตนาการได้อย่างเหมาะสม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพลัดดา นิลผาย (2560, หน้า 91) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC สามารถช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ 86.51/83.83 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไฉไล เมืองพระผาง (2558, หน้า 107) ซึ่งรายงานว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC สามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 88.70/88.59 อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ญัฐกาญจน์ เลิศยะโส (2553, หน้า 94) ที่พบว่า การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้ดี โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีค่าประสิทธิภาพ 81.13/88.20 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากผลการวิจัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาทักษะในการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่าประสิทธิผลของการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.82 แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคิดเป็นร้อยละ 82.00 สะท้อนว่าการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ดังกล่าวอาจเกิดจากการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้จริง นอกจากนี้ยังมีการทดลองใช้ในระยะเบื้องต้น (Try-Out) เพื่อศึกษาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงกิจกรรมให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น กระบวนการพัฒนาดังกล่าวช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนสูงขึ้นหลังการเรียน นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มมีการตั้งเป้าหมาย

ร่วมกัน มีการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อกลุ่ม จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเสนอของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545, หน้า 134-135) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มากขึ้น และช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยของ ทรุณี อินทร์บัว (2549, หน้า 44-68) ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค CIRC ในการสอนอ่านจับใจความภาษาไทยสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 79.87 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พเยาว์ สิงวี (2551, หน้า 122-145) ที่รายงานว่าการใช้เทคนิค CIRC ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังช่วยพัฒนา ทักษะด้านการอ่าน การเขียน รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้ จากผลการวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจึงอาจสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

3. จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการ ใช้แผนภาพความคิด มีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวสามารถส่งเสริมความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะผ่านแบบฝึกภาษาไทย ควบคู่กับการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนได้ร่วมกันอ่าน วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายใน กลุ่ม ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสามารถพัฒนาทักษะด้านภาษาได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง แบบฝึกทักษะยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว และนำความรู้มาศึกษา เพิ่มเติมได้ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น แนวทางการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2553, หน้า 270) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนผ่านกิจกรรม การเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ไสว พักขาว (2542, หน้า 159-160) ที่กล่าวว่า CIRC เป็นแนวทางการสอนที่นำหลักการเรียนรู้ แบบร่วมมือมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนและการใช้ภาษา

4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก่อนและหลัง เรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตาม จินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากแบบฝึกทักษะด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการในรายวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ซึ่งมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนภายในกลุ่ม เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ อีกทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้มีความเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น จากการสังเกตพบว่า นักเรียนให้ความสนใจต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นในทุกครั้ง มีการตอบสนองต่อกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ส่งผลให้สามารถทำแบบฝึกทักษะได้ดีขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้การฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอยังช่วยให้นักเรียนได้ทบทวนความรู้เดิมและเกิดความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น เนื่องจากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่จำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจึงจะเกิดความชำนาญ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มโดยละความสามารถกลุ่มละ 4-6 คน การจัดกลุ่มในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างทั่วถึง สมาชิกในกลุ่มสามารถร่วมกันวางแผนแก้ไขปัญห และช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรม เพื่อนที่มีความสามารถมากกว่าสามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนที่เรียนรู้ได้ช้ากว่า ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนจึงมีความกระตือรือร้นในการทำงานและการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ Joyce & Showers (1996, pp. 12-16) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพทางสติปัญญาของผู้เรียน โดยสมาชิกในกลุ่มสามารถให้ความช่วยเหลือแนะนำ และสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาความรับผิดชอบ ทักษะทางสังคม และทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ในระหว่างที่นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้ ครูมีบทบาทในการอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติม พร้อมทั้งตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดอย่างต่อเนื่อง การตั้งคำถามดังกล่าวช่วยทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่กำลังศึกษาอยู่ผ่านการอ่านใบความรู้ ทั้งนี้ ภาวดี จิตมัย (2548, หน้า 65) ได้กล่าวว่า การนำเทคนิค CIRC มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูควรอธิบายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับลักษณะของการอ่านประเภทต่าง ๆ และรูปแบบการเขียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ในระหว่างการจัดกิจกรรมครูจะคอยสังเกตการทำงานของนักเรียนและให้คำแนะนำเมื่อพบปัญหา ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถจับประเด็นสำคัญและเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูยังนำตัวอย่างบทอ่านจากหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน หรือหนังสือที่ได้รับรางวัลมาให้นักเรียนศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกตรูปแบบการใช้ภาษาและโวหารในการเขียน ก่อนนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการของตนเอง ดังที่ วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2531, หน้า 7) กล่าวว่า ผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะการเขียนควรอ่านผลงานของนักเขียนที่มีชื่อเสียงอย่างสม่ำเสมอ เพื่อศึกษารูปแบบและสำนวนการเขียนที่ดี ซึ่งจะช่วยให้สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่มโดยใช้แผนภาพความคิด ในขั้นตอนนี้ นักเรียนร่วมกันศึกษาบทอ่านตัวอย่าง จากนั้นสรุปเนื้อหาเป็นแผนภาพความคิด และนำแผนภาพดังกล่าวมาใช้ในการวางโครงเรื่องก่อนเขียนเรื่องตามจินตนาการ การใช้แผนภาพความคิดช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบ ทำให้เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องและไม่เกิดความสับสน ดังที่ Buzan (1997, p. 96) กล่าวว่า แผนภาพความคิดเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการสรุปสาระสำคัญของบทเรียน ทำให้เกิดการจดจำได้ง่าย และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคิดสร้างสรรค์เรื่องใหม่ ๆ ได้อย่างหลากหลาย นอกจากนี้ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544, หน้า 21) ยังกล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดว่า สามารถนำมาใช้ในการจดบันทึก สรุปความรู้ อภิปราย และทบทวนบทเรียน รวมทั้งช่วยจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ตลอดจนใช้ในการวางแผนการทำงานและการนำเสนอผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นตอนนี้ นักเรียนภายในกลุ่มมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระ กล่าวแสดงความคิดเห็น และเรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรีย์ บาวเออร์ (2535, หน้า 19–20) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยรูปแบบ CIRC ช่วยพัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาพร้อมกับสมาชิกในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ เป็นขั้นตอนที่ครูสุ่มผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการของแต่ละกลุ่มเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็นและวิจารณ์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนทุกกลุ่มสามารถเสนอความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนได้อย่างอิสระ และผู้ที่นำเสนอผลงานก็พร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอแนะจากเพื่อนร่วมชั้น ทั้งนี้ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555, หน้า 308) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการเขียนจำเป็นต้องใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาข้อเสนอแนะจากผู้อื่น การเปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้นและสามารถพัฒนางานเขียนของตนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ขั้นตอนนี้ดังกล่าวยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน วิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาเป็นแผนภาพความคิดด้วยตนเองก่อนนำไปเขียนเป็นเรื่องตามจินตนาการ หลังจากนั้นนักเรียนจะนำเสนอผลงานและร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน จากการสังเกต พบว่า นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าเสนอแนะ และสามารถวิจารณ์งานเขียนของเพื่อนได้อย่างเหมาะสม ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากเพื่อนช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงงานเขียนของตนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิณเพชร บุรณภิญโญ (2545, หน้า 32) ที่กล่าวว่า การนำผลงานมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันวิจารณ์ในชั้นเรียน จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ แนวคิด และรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย ส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะการเขียนได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและอภิปรายผลการทำงาน เป็นขั้นตอนที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญของบทเรียน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานการเขียนเรื่องสั้น หรือเรื่องเล่าตามจินตนาการโดยภาพรวม จากการสังเกตพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะทางสังคมดีขึ้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ

ชาติรี เกิดธรรม (2545, หน้า 8–10) ที่กล่าวว่า ทักษะทางสังคมเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจกัน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและนำเสนอแนวคิดของตนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วัชรรา เล่าเรียนดี (2548, หน้า 178) ที่กล่าวว่า เทคนิค CIRC ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และต่อกลุ่ม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น พร้อมทั้งช่วยพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนร่วมชั้นและเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง

5. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกันในการทำงาน และร่วมกันแก้ปัญหาในระหว่างการเรียนรู้ ส่งผลให้บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนานและไม่ก่อให้เกิดความตึงเครียด ผู้เรียนจึงเกิดความรู้สึที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้การได้รับคำชื่นชม การยอมรับ และรางวัลจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้น ยังเป็นแรงเสริมทางบวกที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเองและมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ วริษา จันทรลี (2560, หน้า 64–65) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาราณี โพธิ์ไทร (2552, หน้า 77) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อแบบฝึกทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ มากเอียด (2558, หน้า 78) ที่ศึกษาการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจหลักการ แนวคิด และขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC อย่างละเอียด โดยเฉพาะกระบวนการเชื่อมโยงทักษะการอ่าน เพื่อความเข้าใจกับทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญจากเนื้อเรื่องและนำมาจัดลำดับความคิดก่อนถ่ายทอดเป็นงานเขียนได้อย่างเป็นระบบ

1.2 การจัดกลุ่มผู้เรียนแบบคละความสามารถ เช่น นักเรียนที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และอ่อน ควรดำเนินการอย่างเหมาะสม โดยครูควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการยอมรับ และช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงได้พัฒนาทักษะการช่วยเหลือเพื่อนในลักษณะผู้ช่วยสอน (Peer Tutor) ขณะเดียวกันนักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่าสามารถสอบถามหรือขอคำแนะนำได้อย่างมั่นใจ ซึ่งจะช่วยให้ขั้นตอนการตรวจสอบงานร่วมกันระหว่างคู่เรียน (Partner Checking) ในเทคนิค CIRC ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ครูผู้สอนควรส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนผ่านการใช้แผนภาพความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถร่วมกันระดมความคิดและมองเห็นโครงสร้างของเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจนก่อนลงมือเขียน ทั้งนี้ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือผู้อำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษาเมื่อผู้เรียนเกิดความสับสนในการเชื่อมโยงประเด็นต่าง ๆ

1.4 ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรวางแผนและกำหนดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนให้เหมาะสม โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้างสรรคงานเขียนตามจินตนาการ ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิดและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน หากนักเรียนใช้เวลาในการจัดทำแผนภาพความคิดมากเกินไป อาจส่งผลให้มีเวลาในการเรียบเรียงเนื้อหาอันน้อยลง ดังนั้นครูจึงควรบริหารเวลาให้สมดุลระหว่างขั้นตอนการวิเคราะห์เนื้อเรื่องและการสร้างผลงานเขียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมหรือแบบฝึกทักษะในลักษณะอื่น ๆ เช่น การเขียนสรุปความจากบทความ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หรือการเขียนประเภทต่าง ๆ โดยนำแนวคิดการจัดระบบความคิดด้วยแผนภาพความคิดมาประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการรวบรวมสาระสำคัญและการจัดลำดับเนื้อหาของผู้เรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในลักษณะอื่นเพิ่มเติม เช่น เทคนิค STAD หรือ Learning Together (LT) เพื่อนำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียน และเพื่อพิจารณาว่ารูปแบบใดสามารถส่งเสริมทักษะทางสังคมและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.3 ควรมีการศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับสื่อเทคโนโลยีหรือสื่อประสม (Multimedia) เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นโครงสร้างของเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนให้สอดคล้องกับบริบทของการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งพิจารณากระบวนการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว

2.5 ควรขยายขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างไปยังโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน หรือศึกษากับผู้เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น เพื่อทดสอบความคงทนของการเรียนรู้ (Retention) และเพื่อยืนยันประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิดว่าสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่องในหลากหลายบริบททางการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2542). *การเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *การอ่านเพื่อความเข้าใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *ความคิดเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). ศักยภาพและความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ 2551. *วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 12(ฉบับพิเศษ 1), 33-42.
- _____. (2557). *การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ : Idea ดี ๆ ไม่มี วัน หมด* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ไกรฤกษ์ พลพา. (2551). *ชุดกิจกรรมแบบปฏิบัติการคณิตศาสตร์ เพื่อป้องกันความคิดรวบยอดที่ผิดพลาด เรื่องวิธีเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนประกาศนียบัตร ชั้นปีที่ 1*. ปริญญาโท ศึกษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จกมล วณะเสถียร. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรวรรณ อัสระพงศ์ไพศาล. (2555). *ผลของการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กลวิธีมัลติพาร์ท ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเรียงความเชิงวิชาการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์. (2556). *การอ่านและการเขียนทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ไฉไล เมืองพระฝาง. (2558). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง* กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชนัญพร ณรงค์ทิพย์ และพรทิพย์ แข็งขัน. (2557). *การอ่านเพื่อความเข้าใจ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2552). *การออกแบบการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชนิกานต์ กู้เกียรติ. (2552). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 228111 ทักษะการเขียน. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2553). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(1), 7-20
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2545). คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ชาตรี เกิดธรรม. (2545). เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี การเกษ. (2546). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกลบระคน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐกาญจน์ เลิศยะโส. (2553). การพัฒนาทักษะการเขียนความเรียงร้อยแก้วโดยใช้การสอนแบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึกการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดรุณี อินทร์บัว. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ ซี ไอ อาร์ ซี เรื่องการอ่านจับใจความภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2552). การเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงมาลา จาริขานนท์. (2551). การวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารานี โพธิ์ไทร. (2552). การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ถวัลย์ มาสจรัส. (2546). คู่มือการเขียนหนังสือสำหรับค้นคว้า ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมและพัฒนาก่อนอ่านการเขียนแห่งประเทศไทย.
- _____. (2550). นวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. (2550). การพัฒนาทักษะการเขียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2551). การใช้แผนผังความคิด (Mind Map) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว '94.
- ธัญญา ผลอนันต์ และขวัญฤดี ผลอนันต์. (2550). Mind Map กับการศึกษาและการบริหารความรู้. กรุงเทพฯ: ขวัญข้าว '94.

- นันทวัน คำสียา. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบ LT การเรียนรู้แบบ KWL และการเรียนรู้แบบ SSCS. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นัยทิพย์ ชีรภัค. (2555). หลักการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิจพงศ์ ศรีวรรณ. (2542). การเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นิธิตี จรัสดี และสุมาลี พงศ์ติยะไพบุลย์. (2557). การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบโฟร์บล็อก. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชน้อย สิริอังกูร. (2533). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2543). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2547). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม การจำแนกกลุ่ม การทดสอบนัยสำคัญ. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- บุญปารณา มาลาทอง. (2562). การพัฒนาทักษะการเขียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เบญจวรรณ กิสุขพันธ์. (2552). หลักสูตรกับการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สมาธรรม.
- ปรีวี อ่อนสะอาด. (2556). การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประดับ จันทร์สุขศรี. (2558). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความ และสรุปความ. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของ สกสค.
- ประเทิน มหาชนธ์. (2530). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2547). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปราณี กองจินดา. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกที่เน้นการคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้คู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- เผชญิ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2545). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E_1/E_2). การวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1(1), 44-46.

- พเยาว์ สิ่งวี. (2551). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรณรงค์ ขาญรุ่งโรจน์. (2557). คิดสร้างสรรค์จากจินตนาการ. กรุงเทพฯ: แพลน ฟร้นดิง.
- พร้อมพรรณ อุดมสิน. (2545). การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2554). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7
ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ วิญญาสุข. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การถนอม
อาหาร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- _____. (2553). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ:
แฮสส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- พินเพชร บุณณภิญโญ. (2545). การเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกภาพถ่ายและแบบฝึกภาพ
การ์ตูน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์. (2554). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี จิตมัย. (2548). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการอ่าน
และการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอน
แบบร่วมมือกัน เทคนิค CIRC และจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสาร
แบบ 3Ps. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2551). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวัดและประเมินผล
การศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2548). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวดี รางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2554). การวัดผลและการสร้างแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์
(พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รสสุคนธ์ มากเอียด. (2558). การใช้ชุดการสอนพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- รติยากร บุญช่วย. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุจิเรขราณี กุลสุวรรณ. (2550). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัด คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วณัฐพล สีนภิบาล. (2564). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วริษา จันทรลี. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนเพื่อความเข้าใจ ภาษาอังกฤษ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วัชรฯ เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิด การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2555). รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2555). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วันเพ็ญ จันเจริญ. (2552). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา บุญสม. (2541). การใช้ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2558). สถิติพื้นฐานเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์. (2531). การเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิมล เหลาเคน. (2552). การวัดและประเมินผลการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2554). *พัฒนาการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิไล มาศจรัส. (2544). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศราวุธ เปล่งชัย. (2556). *การวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2545). *แหล่งการเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้และหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.
- ศิริจันทร์ ไชยเดช. (2556). *การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศิริวรรณ วนิชวัฒนารชัย. (2558). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันภาษาไทย. (2557). *การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2558). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สนิท ตั้งทวี. (2536). *อ่านไทย*. มหาสารคาม: โอเดียนสโตร์.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมบัติ ห้ายเรือคำ. (2551). *หลักการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ สีนุระเวชญ์. (2544). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สายใจ ภูสีเขียว. (2556). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการเขียนตามจินตนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สื่อประสม*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2559). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2561). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุจิต เพียรชอบ. (2540). *สอนให้สนุก เป็นสุขกับการเรียน*. ใน หนังสือชุดความรู้ภาษาไทย อันดับที่ 10. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

- สุทธิวรรณ อินทะกนก. (2559). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์*. อุตรธานี: สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สุนีดี ภูจิราพันธุ์. (2554). *การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปปิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- สุมิตรชัย กันหาคุณ. (2551). *การพัฒนาบทเรียนเว็บเรื่อง ระบบควบคุมด้วยอิเล็กทรอนิกส์วิชา งานระบบควบคุมเครื่องยนต์ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุริย์ บาวเออร์. (2535). การเรียนรู้โดยการร่วมมือ. *วารสารวิชาการอุดมศึกษา*, 2(1), 14–21.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- โสภณ สาทรสมฤทธิผล. (2555). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทริปปิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ไสว พักขาว. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2553). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เอกรินทร์ ลีมหาศาล และคณะ. (2552). *เรื่องน่ารู้สู่การใช้หลักสูตร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Applebee, A. N., & Langer, J. A. (2011). A snapshot of writing instruction in middle schools and high schools. *English Journal*, 100(6), 14–27.
- Bereiter, C., & Scardamalia, M. (1987). *The psychology of written composition*. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Block, C. C. (2004). *Power thinking: How the way you think can change the way you lead*. New York: McGraw-Hill.
- Bloom, B. S. (1967). *Taxonomy of educational objectives: Handbook I – Cognitive domain*. New York: David McKay Company.
- Bromley, K. (1992). *Language arts: Exploring connections*. Boston: Allyn and Bacon.
- Buzan, T. (1997). *Use your head*. London: BBC Books.
- Donnell, M. P., & Wood, M. (2004). *Becoming a Reader: A Developmental Approach to Reading Instruction*. Boston: Allyn and Bacon.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Graham, S., & Perin, D. (2007). *Writing next: Effective strategies to improve writing of adolescents in middle and high schools*. Washington, DC: Alliance for Excellent Education.
- Harris, A. J. (1956). *How to increase reading ability; a guide to developmental and remedial methods* (3rd ed.). Longmans, Green.
- Hillocks, G. (1986). *Research on written composition: New directions for teaching*. Urbana, IL: National Council of Teachers of English.

- Joyce, B., & Showers, B. (1996). The Evaluation of Peer Coaching. *Educational Leadership*, 53(6), 12–16.
- Miller, G. (1990). The assessment of clinical skills/competence/performance. *Academic Medicine*, 65, 63–67.
- Morse, H. H. (1955). *The measurement of educational achievement*. Boston: Houghton Mifflin.
- Robert B. R. (2002). *Teaching children to read: Becoming an influential teacher*. Boston: Allyn & Bacon.
- Rogers, L. J. (2017). A matter of degree: strength of brain asymmetry and behaviour. *Symmetry*, 9(4), 57.
- Slavin, R. E. (1990). Cooperative learning. *Review of Educational Research*, 50(2), 315–342.
- Slavin, R. E. (1995). *Cooperative learning: Theory, research, and practice*. Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Tankersley. (2005). *Literacy strategies for grades 4–12: Reinforcing the threads of reading*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD).
- Tierney, R. J., & Pearson, P. D. (1983). Toward a composing model of reading. *Language Arts*, 60(5), 568–580.
- Wallace. (1992). *Reading*. Oxford: Oxford University Press.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์บัณฑิตพิเศษ ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
4. นางพิมพ์พิกา จันฤชัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาถ่อน
5. นางศศิธร สังฤช ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนขมิ้น

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางไพลิน จันเต็ม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๙๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธุ์ กุลไพบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางไพลิน จันเต็ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๕๐ ๙๗๔๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.อุษา ปราบหงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางไพลิน จันเต็ม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๙๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางไพลิน จันเต็ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๕๐ ๙๗๔๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติขอเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา ลาโพธิ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางไพลิน จันเต็ม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๙๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธ์ กุลไพบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติขอท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางไพลิน จันเต็ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๕๐ ๙๗๔๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางพิมพ์พิภา จันทร์ฤทัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางไพลิน จันเต็ม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๕๒๑๒๔๙๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาพันธ์ กุลไพบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางไพลิน จันเต็ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๕๐ ๙๗๔๔

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางศศิธร สังฤช

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางไพลิน จันเต็ม รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๙๑๐๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางไพลิน จันเต็ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๒๓๕๐ ๙๗๔๔

ภาคผนวก ข

ผลการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
2. ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ผลการพิจารณาความสอดคล้องแบบสอบถามความพึงพอใจ

ตาราง 14 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	$\bar{X}$	ผลการประเมิน
	1	2	3	4	5			
1. หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้อง สัมพันธ์กัน	5	5	5	5	5	25	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
2. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	5	5	5	5	5	25	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนร้อยรัดสัมพันธ์กัน	5	4	5	5	4	23	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
4. การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง	5	5	5	5	5	24	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. มีตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียน เกิด K P A	5	5	5	5	5	25	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียน ด้านความรู้ทักษะกระบวนการและเจตคติ	5	5	5	5	5	25	5.00	เหมาะสม
7. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา และตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้	5	4	5	5	4	23	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
8. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการจัด การเรียนรู้หรืออาจแบ่งเป็นขั้นตอน ตามความเหมาะสม	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมาก
9. กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับ สาระการเรียนรู้และระดับชั้นของนักเรียน	4	4	5	5	5	23	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
10. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และสามารถปฏิบัติได้จริง สามารถพัฒนา องค์ความรู้ กระบวนการและเจตคติ	4	4	5	5	5	23	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
13. กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จาก การปฏิบัติจริง	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	$\bar{X}$	ผลการประเมิน
	1	2	3	4	5			
14. แผนการจัดการเรียนรู้กำหนดวัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
15. นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
16. แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดชิ้นงาน/ภาระงานอย่างเหมาะสม	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
17. นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนดหรือการทำแบบฝึกหัดทั่วไป	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
18. มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้เหมาะสม	5	3	5	5	5	23	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
19. นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
20. มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)							4.80	เหมาะสมมากที่สุด

จากตาราง 14 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการของผู้เชี่ยวชาญ มีคะแนนเฉลี่ย 4.80 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 15 ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย (IOC)	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
19	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	เหมาะสม
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
25	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	เหมาะสม
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย (IOC)	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
33	0	+1	0	+1	+1	3	0.6	เหมาะสม
34	0	+1	0	+1	+1	3	0.6	เหมาะสม
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
40	0	+1	+1	+1	0	3	0.6	เหมาะสม

จากตาราง 15 พบว่า ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่าระหว่าง 0.60–1.00 ซึ่งใช้ได้ทุกข้อ

ตาราง 16 ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย (IOC)	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม

จากตาราง 16 พบว่า ผลการพิจารณาแบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งใช้ได้ทุกข้อ

ตาราง 17 ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย (IOC)	ผลการประเมิน
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	เหมาะสม
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
7	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
17	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	เหมาะสม
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	เหมาะสม

จากตาราง 17 พบว่า ผลการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจและด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มีค่าระหว่าง 0.60–1.00 ซึ่งใช้ได้ทุกข้อ

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ผลการพิจารณา
1	0.40	0.80	นำไปใช้
2	0.20	0.70	นำไปใช้
3	0.00	0.80	ตัดทิ้ง
4	0.20	0.70	นำไปใช้
5	0.20	0.70	นำไปใช้
6	-0.20	0.70	ตัดทิ้ง
7	0.20	0.70	นำไปใช้
8	0.20	0.70	นำไปใช้
9	0.40	0.80	นำไปใช้
10	0.00	1.00	ตัดทิ้ง
11	0.20	0.30	นำไปใช้
12	0.20	0.70	นำไปใช้
13	0.20	0.70	นำไปใช้
14	0.20	0.70	นำไปใช้
15	0.00	0.80	ตัดทิ้ง
16	0.40	0.80	นำไปใช้
17	0.20	0.70	นำไปใช้
18	0.20	0.70	นำไปใช้
19	0.40	0.80	นำไปใช้
20	0.20	0.70	นำไปใช้
21	0.40	0.80	นำไปใช้
22	0.20	0.70	นำไปใช้
23	0.20	0.70	นำไปใช้
24	0.40	0.80	นำไปใช้
25	0.40	0.80	นำไปใช้
26	0.20	0.70	นำไปใช้
27	0.20	0.70	นำไปใช้
28	0.40	0.40	นำไปใช้

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ผลการพิจารณา
29	0.00	0.40	ตัดทิ้ง
30	0.40	0.60	นำไปใช้
31	0.40	0.80	นำไปใช้
32	0.20	0.70	นำไปใช้
33	0.20	0.70	นำไปใช้
34	0.20	0.70	นำไปใช้
35	0.20	0.50	นำไปใช้
36	0.20	0.70	นำไปใช้
37	0.40	0.80	นำไปใช้
38	0.40	0.80	นำไปใช้
39	0.20	0.50	นำไปใช้
40	0.20	0.70	นำไปใช้
41	0.40	0.80	นำไปใช้
42	0.40	0.60	นำไปใช้
43	0.00	1.00	ตัดทิ้ง
44	0.40	0.80	นำไปใช้
45	0.20	0.70	นำไปใช้
46	0.20	0.70	นำไปใช้
47	0.00	1.00	ตัดทิ้ง
48	0.20	0.90	นำไปใช้
49	0.40	0.80	นำไปใช้
50	0.40	0.80	นำไปใช้

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน
ด้วยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ
ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการของ Kuder–Richardson (Reliability KR–20)

ข้อที่	จำนวนนักเรียน ที่ตอบถูก (Σ)	สัดส่วนของคน ที่ตอบถูก (p)	สัดส่วนของคน ที่ตอบผิด (q)	pq
1	8	0.8	0.2	0.16
2	9	0.9	0.1	0.09
3	8	0.8	0.2	0.16
4	8	0.8	0.2	0.16
5	8	0.8	0.2	0.16
6	8	0.8	0.2	0.16
7	8	0.8	0.2	0.16
8	7	0.7	0.3	0.21
9	7	0.7	0.3	0.21
10	9	0.9	0.1	0.09
11	8	0.8	0.2	0.16
12	7	0.7	0.3	0.21
13	8	0.8	0.2	0.16
14	8	0.8	0.2	0.16
15	8	0.8	0.2	0.16
16	8	0.8	0.2	0.16
17	9	0.9	0.1	0.09
18	9	0.9	0.1	0.09
19	8	0.8	0.2	0.16
20	9	0.9	0.1	0.09
21	8	0.8	0.2	0.16
22	9	0.9	0.1	0.09
23	8	0.8	0.2	0.16
24	7	0.7	0.3	0.21
25	8	0.8	0.2	0.16
26	8	0.8	0.2	0.16
27	7	0.7	0.3	0.21
28	8	0.8	0.2	0.16

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนนักเรียน ที่ตอบถูก (Σ)	สัดส่วนของคน ที่ตอบถูก (p)	สัดส่วนของคน ที่ตอบผิด (q)	pq
29	8	0.8	0.2	0.16
30	8	0.8	0.2	0.16
31	8	0.8	0.2	0.16
32	7	0.7	0.3	0.21
33	7	0.7	0.3	0.21
34	9	0.9	0.1	0.09
35	8	0.8	0.2	0.16
36	8	0.8	0.2	0.16
37	8	0.8	0.2	0.16
38	9	0.9	0.1	0.09
39	8	0.8	0.2	0.16
40	9	0.9	0.1	0.09
รวม	332	32.2	7.80	6.12

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ด้วยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ผลการพิจารณา
1	0.20	0.90	นำไปใช้
2	0.40	0.80	นำไปใช้
3	0.40	0.60	นำไปใช้
4	0.40	0.80	นำไปใช้
5	0.20	0.70	นำไปใช้
6	0.20	0.70	นำไปใช้
7	0.20	0.70	นำไปใช้
8	0.20	0.70	นำไปใช้
9	0.40	0.80	นำไปใช้
10	0.40	0.80	นำไปใช้

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ด้วยการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่าน เพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โดยใช้วิธีการของ Kuder–Richardson (Reliability KR–20)

ข้อที่	จำนวนนักเรียน ที่ตอบถูก (Σ)	สัดส่วนของคน ที่ตอบถูก (p)	สัดส่วนของคน ที่ตอบผิด (q)	pq
1	8	0.8	0.2	0.16
2	8	0.8	0.2	0.16
3	9	0.9	0.1	0.09
4	8	0.8	0.2	0.16
5	9	0.9	0.1	0.09
รวม	42	4.2	0.8	0.66

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

[illegible]

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 23 คะแนนทำกิจกรรมระหว่างเรียนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้าง
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวนเป็น 5 กิจกรรม

เลขที่	คะแนนจากการทำงานกิจกรรมระหว่างเรียนด้วยชุดการสอน ความรู้ (K)+ทักษะ(P)											
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4		แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5			
	คะแนน K = 20	คะแนน P = 30	คะแนน K = 30	คะแนน P = 50	คะแนน K = 20	คะแนน P = 40	คะแนน K = 20	คะแนน P = 20	คะแนน K = 20	คะแนน P = 20	คะแนน K = 20	คะแนน P = 30
1	16	26	27	48	17	36	19	18	18			28
2	18	26	28	48	19	38	19	17	18			29
3	19	26	28	47	18	38	18	17	16			29
4	19	25	26	48	18	37	17	18	16			28
5	16	25	28	47	17	36	17	18	17			29
6	14	24	25	47	16	37	16	19	15			29
7	15	24	6	47	16	37	17	19	18			28
8	15	24	27	47	17	38	16	19	17			27
9	18	25	27	46	15	38	18	17	15			27
10	16	25	28	47	17	37	19	17	17			28
E ₁ = 88.08												

ตาราง 24 เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบก่อนเรียน
การอ่านเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียนทั้งหมด

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (X_1)	คะแนนหลังเรียน (X_2)	D ($X_1 - X_2$)	D^2
1	15	20	5	25
2	14	18	4	16
3	16	18	2	4
4	15	16	1	1
5	18	19	1	1
6	17	18	1	1
7	15	18	3	9
8	14	16	2	4
9	14	17	3	9
10	18	19	1	1
รวม (Σ)	156	179	23	71
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	15.60	17.90		
ส่วนเบี่ยงเบน (S.D.)	1.43	1.20		
ร้อยละ %	78.00	89.50		

ตาราง 25 เปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากแบบทดสอบก่อนเรียน
การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (X_1)	คะแนนหลังเรียน (X_2)	D ($X_1 - X_2$)	D^2
1	36	38	2	4
2	37	38	1	1
3	28	36	8	64
4	22	36	14	196
5	32	38	6	36
6	38	37	-1	1
7	26	34	8	64
8	28	35	7	49
9	31	34	3	9
10	20	34	14	196
รวม (Σ)	298	360	62	620
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	29.8	36.0		
ส่วนเบี่ยงเบน (S.D.)	5.61	1.49		
ร้อยละ %	74.50	90.00		

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
รายวิชา ท 13101 ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 กระจายไม่ตื่นตูม	จำนวน 15 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง อ่านออกเสียงเขียนเรียงภาษา	เวลา 3 ชั่วโมง
ผู้สอน นางไพลิน จันเต็ม	สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

- ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/1 อ่านออกเสียงคำข้อความ เรื่องสั้น ๆ
และบทร้อยกรองง่ายได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว
ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 อธิบายความหมายของคำและข้อความที่อ่าน
ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างชัดเจน

2. สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียง คือ การเปล่งเสียงตามตัวอักษร ถ้อยคำและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนออกมาให้ถูกต้อง ชัดถ้อยคำ และการอ่านคำศัพท์ จะทำให้รู้ความหมายของคำศัพท์ หรือคำยาก ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น คำศัพท์หรือคำยากบางคำที่ไม่รู้ความหมาย ควรค้นหาความหมายจากพจนานุกรม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

- นักเรียนสามารถอ่านนิทานเรื่องกระจายตื่นตูม จากบทร้อยกรองได้ และอ่านคำยากในบทเรียนได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

3. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน

4. สาระการเรียนรู้

กระต่ายไม่ตื่นตูม (จากหนังสือเรียนวรรณคดีลำนํ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นนิทานที่แต่งใหม่ เนื้อเรื่องกล่าวว่ากระต่ายอาศัยอยู่ที่โพรงดินกลางสวนมะพร้าว กระต่ายมีลูกสองตัว ตัวหนึ่งสีขาวและตัวหนึ่งสีดำ วันหนึ่งแม่กระต่ายกับลูกกระต่ายปลุกผักอยู่บ้านหน้า เมฆฝนกำลังตั้งเค้า และเลื่อนผ่านมาทำให้เกิดพายุ มะพร้าวแก่จัดลูกหนึ่งหล่นจากต้นตกตูมลงมาแปลงผักของแม่กระต่าย ลูกกระต่ายตกใจกลัวและพากันวิ่งหนีบอกว่าฟ้าถล่ม แม่กระต่ายตะโกน ไม่ใช่ฟ้าถล่ม ลูกมะพร้าวต่างหากที่ตกลงมาจากต้น แม่กระต่ายเข้ามาปลอบลูก ๆ ให้หายกลัว แล้วพูดว่า “อย่าทำตัวเป็นกระต่ายตื่นตูมสิจ๊ะ”

5. กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับแผนภาพความคิด (3 ชั่วโมง)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (30 นาที)

1. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบเมื่อเรียนจบหน่วยแล้ว นักเรียนสามารถอ่านนิทานกระต่ายไม่ตื่นตูมได้ สามารถอ่านคำยากได้ และสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องได้

2. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (1 ชั่วโมง)

1. นักเรียนติดบัตรคำศัพท์ใบงานที่ 1.1 เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูมบนหน้ากระดานดำ และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกันและหาความหมายจากพจนานุกรม

2. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “กระต่ายไม่ตื่นตูม” หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วรรณคดีลำนํ้า แล้วสนทนาเนื้อหาของนิทานเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (โดยใช้เครื่องมือแบบประเมินการอ่านออกเสียงเรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม และเกณฑ์การประเมินการอ่านออกเสียงเพื่อความเข้าใจ)

3. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับชื่อเรื่อง “กระต่ายไม่ตื่นตูม” ว่าถ้าเป็นคำสุภาษิต หมายความว่าอย่างไรต่างกับ “กระต่ายตื่นตูม” อย่างไร จากนั้นครูและนักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพในบทเรียน ดังนี้

3.1 นักเรียนดูภาพตัวละครในบทเรียน เช่น ภาพกระต่ายป่า โพรงดินแปลงสวนผัก พายุฝนตก และภาพในเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่ง

3.2 นักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาพโดยตอบคำถามว่าใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เหตุการณ์ตอนนี้เป็นอย่างไร เพราะเหตุใดโดยนักเรียนตอบคำถามปากเปล่า โดยคุณครูมอบหมายงานในใบงานที่ 1.3 การสร้างประสบการณ์ทางเนื้อหา

1) เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม มีตัวละครกี่ตัว

2) อะไรเป็นต้นเหตุของเรื่องนี้

3) อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกกระต่ายตกใจกลัว

4) ใครเป็นคนปลอมไม้ให้ลูกกระต่ายวิ่งหนี

5) แม่กระต่ายเล่านิทานให้ลูกฟังเรื่องอะไร

6) เรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

4. นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องที่ฟัง ถ้าเล่าไม่ได้ครูถามนำให้นักเรียนตอบ

(โดยใช้เครื่องมือการประเมินทักษะการพูดและการฟังและเกณฑ์การประเมินทักษะทางภาษาการประเมินการพูดและการฟัง)

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมกลุ่ม (1 ชั่วโมง)

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนแบบความสามารถ (เก่ง-ค่อนข้างเก่ง-ปานกลาง-อ่อน)

ให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มละ 3 คน โดยครูเป็นผู้เลือกนักเรียนเข้ากลุ่ม

2. นักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง โดยวาดภาพตอนใดตอนหนึ่ง แล้วเขียนบรรยายสั้น ๆ ประมาณ 2-3 บรรทัด ในแบบฝึกหัดที่ 1.2 เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม และตอบคำถามในใบงานที่ 1.3 เรื่องการสร้างประสบการณ์ทางเนื้อหา (โดยใช้เครื่องมือการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบประเมินผลงานนักเรียน)

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ (30 นาที)

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มผลงานของตนให้เพื่อนฟัง เพื่อนในห้องร่วมกันซักถามข้อสงสัย

2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดทักษะภาษา ชุดภาษาเพื่อชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันโหวตชิ้นงานที่สวยและถูกต้องที่สุด

2. นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงเรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม

3. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียน เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน (โดยใช้แบบประเมินผลงานการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม)

6. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำใหม่, คำยาก

2. รูปภาพ

3. พจนานุกรม

4. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วรรณคดีลำนาง

5. แบบฝึกหัดทักษะภาษา ชุดภาษาเพื่อชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

6. ใบงานที่ 1.1 เรื่องกระต่ายไม่ตื่นตูม

7. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง การสร้างประสบการณ์ทางเนื้อหา

8. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง การสร้างประสบการณ์ทางเนื้อหา

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมาย	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ (K) - สามารถอ่านนิทาน เรื่องกระต่ายตื่นตูม จากบทร้อยกรองได้และ อ่านคำยากในบทเรียน ได้อย่างถูกต้อง	บทร้อยแก้วนิทาน กระต่ายตื่นตูม หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วรรณคดีลำนำน	- แบบประเมินการอ่าน ออกเสียงบทร้อยแก้ว - แบบประเมินทักษะ การฟังและการพูด	ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สามารถเขียนสรุป ใจความสำคัญจากเรื่องได้	- ใบงานที่ 1.1 - ใบงานที่ 1.2 - ใบงานที่ 1.3	- แบบประเมินการเขียน เชิงสร้างสรรค์ - แบบประเมินผลงาน นักเรียน - แบบประเมิน การทำงานกลุ่ม	ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (A) - นักเรียนมีความ กระตือรือร้นและตั้งใจ ร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	การประเมินพฤติกรรม ของนักเรียน	- แบบประเมิน พฤติกรรม	ผ่านเกณฑ์ระดับดี ขึ้นไป

8. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้รับรอง
(.....)
ตำแหน่ง.....

9. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

.....

ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

.....

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

.....

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(นางไพลิน จันเต็ม)

ครูผู้สอน

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

แบบทดสอบก่อนการเรียนรู้ก่อนเรียน/หลังเรียน

หน่วยที่ 1 กระต่ายไม่ตื่นตูม

โรงเรียน ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา
ชื่อ ชั้น เลขที่

คำชี้แจง นักเรียนทำเครื่องหมาย X ใต้ตัวอักษร ก, ข, ค, ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

- บ้านของกระต่ายป่า อยู่ที่ใด
 - โพรงไม้
 - โพรงดิน
 - ต้นไม้
 - กรง
- บ้านของกระต่ายป่า อาศัยอยู่บริเวณใด
 - กลางป่า
 - ท้ายสวน
 - กลางสวนมะพร้าว
 - ไม่มีข้อมูล
- แม่กระต่ายมีลูกกี่ตัว
 - 1 ตัว
 - 2 ตัว
 - 3 ตัว
 - ไม่มีข้อมูล
- ข้อใดบรรยายลักษณะของลูกกระต่ายได้ถูกต้อง
 - สีดำเหมือนท้องฟ้ายามค่ำคืน
 - สีขาวเหมือนปุยฝ้าย
 - สีน้ำเงินเหมือนท้องทะเล
 - ข้อ ก และ ข ถูก
- ขณะที่แม่กระต่ายและลูกกระต่ายกำลังปลูกผักอยู่หน้าบ้าน เกิดเหตุการณ์อะไร
 - ลมพัดแรง
 - ฝนจะตก
 - เกิดพายุ
 - ถูกทุกข้อ
- เกิดเหตุการณ์ใดทำให้ลูกกระต่ายตกใจกลัว และพากันวิ่งหนี
 - ลูกตาลหล่น
 - ลูกมะพร้าวหล่น
 - กิ่งมะพร้าวหล่น
 - ไม่มีข้อมูล
- จากเหตุการณ์ในข้อ 6 ทำให้ลูกกระต่ายตกใจกลัว พากันวิ่งหนีนั้น ลูกกระต่ายคิดว่าเกิดอะไรขึ้น
 - แผ่นดินไหว
 - แผ่นดินถล่ม
 - โลกแตก
 - ฟ้าถล่ม

8. แม่กระต่ายเล่นนิทานให้ลูก ๆ ฟัง เรื่องอะไร

- ก. ราชสีห์กับหนู
ค. เด็กเลี้ยงแกะ

- ข. หมาป่ากับลูกแกะ
ง. กระต่ายตื่นตูม

9. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับการปลูกผักของครอบครัวกระต่าย

- ก. ลูกกระต่ายดำปลูกผักกาดขาว
ข. ลูกกระต่ายขาวปลูกผักกาดเขียว
ค. แม่กระต่ายดำปลูกผักกาดขาวปลี
ง. ถูกทั้งข้อ ก และข้อ ข

10. เรื่องกระต่ายตื่นตูม กระต่ายนอนหลับอยู่ที่ใด

- ก. ใต้ต้นมะพร้าว
ค. ใต้ต้นมะม่วง

- ข. ใต้ต้นตาล
ง. ถูกทั้งข้อ ข และข้อ ค

11. นักเรียนคิดว่า เรื่องกระต่ายตื่นตูมเกิดอะไรขึ้นในฤดูใด

- ก. ฤดูหนาว
ค. ฤดูร้อน

- ข. ฤดูฝน
ง. ถูกทุกข้อ

12. ขณะกระต่ายนอนหลับเกิดอะไรขึ้นกับกระต่าย

- ก. ลูกตาลหล่น
ค. กิ่งมะพร้าวหล่น

- ข. ลูกมะพร้าวหล่น
ง. ไม่มีข้อถูก

13. จากเหตุการณ์ในข้อ 13 ทำให้กระต่ายตกใจตื่นขึ้นกลัวแล้ววิ่งหนีตาย กระต่ายคิดว่าเกิดอะไรขึ้น

- ก. แผ่นดินไหว
ค. โลกแตก

- ข. แผ่นดินถล่ม
ง. ไฟถล่ม

14. เสือ ช้าง กวาง ทูรกาย แรด เห็นกระต่ายวิ่งหนีมาเพราะคิดว่าไฟถล่ม แล้วสัตว์เหล่านั้นทำอย่างไร

- ก. เฉย ๆ
ค. ไม่สนใจ

- ข. วิ่งหนีตายตามกระต่าย
ง. ถูกทุกข้อ

15. สัตว์ชนิดใดเป็นสัตว์ที่มีปัญญา

- ก. เสือ
ค. กระต่าย

- ข. ช้าง
ง. พระยาราชสีห์

16. ทำไมสัตว์ต่าง ๆ เช่น เสือ ช้าง กวางทูรกาย แรด ที่กำลังวิ่งหนีจึงหยุดวิ่งเมื่อพระยาราชสีห์บอกให้หยุดวิ่ง

- ก. กลัวอำนาจของราชสีห์
ค. เหนื่อย

- ข. พระยาราชสีห์เป็นเจ้าป่า
ง. ได้รับบาดเจ็บ

17. นิทานเรื่องกระต่ายตื่นตูม สอนและให้ข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องอะไร
ก. ความมีสติ	ข. ความรอบคอบ
ค. คิดไตร่ตรองก่อนทำ	ง. ถูกทุกข้อ
18. จากนิทานเรื่อง กระต่ายเหย่เสือ ทำไมกระต่ายจึงต้องเหย่เสือ
ก. นึกสนุก	ข. โกรธ
ค. เกลียด	ง. ถูกทุกข้อ
19. จากนิทานเรื่อง กระต่ายเหย่เสือ กระต่ายพบเห็นกองขี้ควาย แล้วโกหกเสือว่าเป็นอะไร
ก. น้ำอ้อยพระอินทร์	ข. ข้าวเหนียวเปียกพระอินทร์
ค. ช้องพระอินทร์	ง. ไม่มีข้อถูก
20. จากนิทานเรื่อง กระต่ายเหย่เสือ กระต่ายพบเห็นรังผึ้ง แล้วโกหกเสือว่าเป็นอะไร
ก. น้ำอ้อยพระอินทร์	ข. ข้าวเหนียวเปียกพระอินทร์
ค. ช้องพระอินทร์	ง. ไม่มีข้อถูก

เฉลย

1. ข	11. ข
2. ค	12. ก
3. ข	13. ง
4. ง	14. ข
5. ง	15. ง
6. ข	16. ก
7. ง	17. ง
8. ง	18. ข
9. ง	19. ข
10. ข	20. ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ใบงานที่ 1.1
เรื่อง อ่านบัตรคำศัพท์เพื่อความเข้าใจ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนหยิบบัตรคำศัพท์ขึ้นมาอ่านออกเสียงหน้าชั้นเรียนทีละคำ แล้วอธิบายความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมหรือจากความเข้าใจของตนเอง

กระต่าย	มะพร้าว	ฝ้าย
เมฆ	พายู	เคঁ
ถล่ม	ปลอบ	หวาดกลัว
นิทาน	อาหาร	ต้นตาล
ตริตรอง	ราชสีห์	ปัญญา
อำนาจ	หยุดหย่อน	พิเคราะห์

ตารางประเมินผล (Rubric)

เกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่ 1.1 เรื่อง อ่านบัตรคำศัพท์เพื่อความเข้าใจ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ประเด็นพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4 คะแนน (ดีมาก)	3 คะแนน (ดี)	2 คะแนน (พอใช้)	1 คะแนน (ควรปรับปรุง)
1. การอ่านออกเสียงเพื่อความเข้าใจ	อ่านออกเสียงถูกต้อง ชัดเจนทุกคำ และอธิบายความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้อง	อ่านออกเสียงถูกต้องเกือบทุกคำ และอธิบายความหมายได้เป็นส่วนใหญ่	อ่านออกเสียงผิดบางคำ และอธิบายความหมายได้บางส่วน	อ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง และไม่สามารถอธิบายความหมายได้
2. ความเข้าใจคำศัพท์	แสดงความเข้าใจความหมายของคำศัพท์อย่างชัดเจน และเชื่อมโยงกับเรื่องหรือประสบการณ์ใกล้เคียงได้	แสดงความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ค่อนข้างชัดเจน	แสดงความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้บางคำ	ไม่แสดงความเข้าใจความหมายของคำศัพท์
3. การเชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องที่อ่าน	เชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องที่อ่านได้ถูกต้องและเหมาะสม	เชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องที่อ่านได้ค่อนข้างเหมาะสม	เชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องที่อ่านได้เล็กน้อย	ไม่สามารถเชื่อมโยงคำศัพท์กับเรื่องที่อ่านได้
4. การจัดวางบัตรคำ	จัดวางบัตรคำเป็นระเบียบ ถูกต้อง และสวยงาม	จัดวางบัตรคำค่อนข้างเป็นระเบียบ	จัดวางบัตรคำไม่เป็นระเบียบบางส่วน	จัดวางบัตรคำไม่เหมาะสม
5. ความตั้งใจและความเรียบร้อยในการทำงาน	ทำงานด้วยความตั้งใจสูง งานเรียบร้อยมาก	ตั้งใจทำงานงานค่อนข้างเรียบร้อย	ตั้งใจทำงานปานกลาง	ขาดความตั้งใจงานไม่เรียบร้อย

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 6 คะแนนขึ้นไป
- จาก 10 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
9-10 คะแนน	ระดับดีมาก
6-8 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
4-5 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 4 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

เฉลยใบงานที่ 1.2

เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

ชื่อ เลขที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความเกี่ยวกับกระต่าย โดยให้ตั้งชื่อเรื่องเอง พร้อมวาดภาพระบายสีประกอบให้สวยงาม (20 คะแนน)

ชื่อเรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน)

ตารางประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่ 1.2 เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ
อย่างสร้างสรรค์ (10 คะแนน)

ประเด็นพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน			
	4 คะแนน (ดีมาก)	3 คะแนน (ดี)	2 คะแนน (พอใช้)	1 คะแนน (ควรปรับปรุง)
1. เนื้อเรื่องและลำดับเหตุการณ์	เนื้อเรื่องสมบูรณ์ ลำดับเหตุการณ์ ชัดเจน ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่องค่อนข้าง ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่องขาดความ ต่อเนื่องบางส่วน	เนื้อเรื่องไม่ต่อเนื่อง
2. การใช้จินตนาการ	ถ่ายทอด จินตนาการได้ สร้างสรรค์ น่าสนใจ	มีจินตนาการดี	ใช้จินตนาการน้อย	ขาดจินตนาการ
3. การใช้ภาษาไทย	ใช้ภาษาเหมาะสม ถูกต้อง ชัดเจน	ใช้ภาษาค่อนข้าง ถูกต้อง	ใช้ภาษายังไม่ เหมาะสม	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง
4. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องเหมาะสม สอดคล้องกับ เนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่อง ชื่อเรื่อง ค่อนข้างเหมาะสม	ชื่อเรื่องไม่ชัดเจน	ไม่ตั้งชื่อเรื่อง
5. ความเรียบร้อยของผลงาน	เขียนเป็นระเบียบ สะอาด อ่านง่าย	ค่อนข้างเรียบร้อย	มีรอยลบ ขีดฆ่า	ไม่เรียบร้อย อ่านยาก

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป
- จาก 20 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
16–20 คะแนน	ระดับดีมาก
12–15 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
8–11 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 8 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน

ชื่อ เลขที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ (หรือฟังครูอ่านเรื่อง) อย่างตั้งใจ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้อย่างตรงใจในเนื้อเรื่องให้ถูกต้องครบถ้วน (10 คะแนน)

1. เรื่องนี้ตัวละครมีใครบ้าง

.....

.....

.....

2. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน

.....

.....

.....

3. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในฤดูอะไร

.....

.....

.....

4. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกกระต่ายตกใจวิ่งหนี

.....

.....

.....

5. แม่กระต่ายเล่าให้หลานเรื่องอะไรให้ลูก ๆ ฟัง

.....

.....

.....

6. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ 1.3

เรื่อง การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน

ชื่อ เลขที่ ชั้นประถมศึกษาปีที่
วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ (หรือฟังครูอ่านเรื่อง) อย่างตั้งใจ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้อย่างตรงใจในเนื้อเรื่องให้ถูกต้องครบถ้วน (10 คะแนน)

1. เรื่องนี้ตัวละครมีใครบ้าง

.....
.....
.....

2. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ไหน

.....
.....
.....

3. เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นในฤดูอะไร

.....
.....
.....

4. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกกระต่ายตกใจวิ่งหนี

.....
.....
.....

5. แม่กระต่ายเล่านิทานเรื่องอะไรให้ลูก ๆ ฟัง

.....
.....
.....

6. นักเรียนได้ข้อคิดอะไรบ้าง

.....
.....
.....

(อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน)

ตารางประเมินผล เกณฑ์การให้คะแนนใบงานที่ 1.3 เรื่อง การอ่านเพื่อความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
(10 คะแนน)

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การระบุตัวละคร	ระบุตัวละครได้ครบถ้วนถูกต้อง	ระบุตัวละครได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	ระบุตัวละครได้บางส่วน
2. การระบุสถานที่และเหตุการณ์	ระบุสถานที่และเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ชัดเจน	ระบุได้ถูกต้องแต่ยังไม่ครบถ้วน	ระบุได้คลาดเคลื่อนหรือไม่ชัดเจน
3. ความเข้าใจลำดับเหตุการณ์	อธิบายเหตุการณ์ได้ถูกต้องตามลำดับ	อธิบายเหตุการณ์ได้เกือบครบ	อธิบายได้บางส่วน
4. การตอบคำถามจากเรื่อง	ตอบคำถามได้ถูกต้องครบทุกข้อ	ตอบถูกต้องเกือบครบ	ตอบถูกต้องบางข้อ

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 6 คะแนนขึ้นไป
- จาก 10 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
9-10 คะแนน	ระดับดีมาก
6-8 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
4-5 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 4 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้
แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถ
ในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

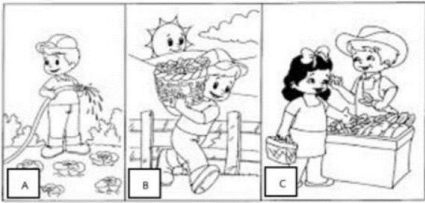
สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	1 ค	ข้อใดคือสาระสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ ก. อ่านเพื่อความรู้ ข. อ่านเพื่อความบันเทิง ค. อ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินชีวิต
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	2 ข	ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ ก. อ่านเพื่อย่อเรื่องสรุปเรื่อง ข. อ่านเพื่อสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้ ค. อ่านเพื่อสามารถปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำได้ ง. อ่านเพื่อสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	3 ง	แม้คำซื้อผลไม้จากชาวสวนมาขายที่ตลาด เขาซื้อมามาก ๆ เอาใส่รถหรือเรือมาขายให้กับเรา (ที่มา: เสนีย์ วิลาวรรณ, 2547) ชุดพัฒนาทักษะภาษา เล่ม 3) จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือใจความสำคัญ ก. แม่ค้า ข. ใส่รถหรือเรือ ค. เขาซื้อมามาก ๆ เอาใส่รถหรือเรือ ง. แม่ค้าซื้อผลไม้จากชาวสวนมาขายที่ตลาด
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	4 ง	ประโยคใจความสำคัญ หมายถึงอะไร ก. ประโยคตอนต้นของเรื่อง ข. ประโยคตอนท้ายของเรื่อง ค. ประโยคบอกที่มาของเรื่อง ง. ประโยคที่สรุปเรื่องนั้นไว้ทั้งหมด
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	5 ข	แคลเซียมช่วยป้องกันไม่ให้กระดูกพรุน การเพิ่มแคลเซียม ให้แก่ร่างกายจึงนับว่า เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อาหารพื้น ๆ ที่ นม ขนมน้ำยา กุ้งแห้ง กะปิ ผักใบเขียว ปลาตัวเล็กที่กินได้ทั้งตัว หรือเต้าหู้เหลือง ล้วนเป็นอาหารที่สูงด้วยแคลเซียมทั้งสิ้น ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความข้างต้น ก. อาหารพื้น ๆ มีแต่แคลเซียม ข. แคลเซียมป้องกันโรคกระดูกพรุน ค. เราต้องกินอาหารพื้น ๆ เป็นประจำ ง. เราจำเป็นต้องเพิ่มแคลเซียมให้ร่างกาย

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	6 ง	คำว่า “อาหารพื้น ๆ” มีความหมายว่าอย่างไร ก. อาหารพื้นเมือง ข. อาหารประจำวัน ค. อาหารที่มีแคลเซียม ง. อาหารที่หาซื้อได้ง่าย
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	7 ค	กำแพงเมืองจีน เป็นสิ่งก่อสร้างที่เป็นมรดกล้ำค่าชิ้นหนึ่งของโลก เป็นกำแพงที่ใหญ่และยาวที่สุดในโลก เป็นกำแพงอิฐยาว 2,650 ไมล์ สูง 25-30 ฟุต หนา 15-25 ฟุต มีทางเดินกว้าง 10 ฟุต สร้างเมื่อ พ.ศ. 300-320 จักรพรรดิซิงตี้ ให้เกณฑ์ราษฎร มาสร้างกำแพงมรดกระหว่างประเทศจีนกับทิเบต เพื่อป้องกันการรุกรานของพวกตาด กำแพงเมืองจีนสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด ก. เพื่อให้เป็นมรดกโลก ข. เพื่อกั้นพรมแดนจีนกับประเทศอื่น ค. เพื่อป้องกันการรุกรานของพวกตาด ง. เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของจักรพรรดิซิงตี้
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	8 ค	กำแพงเมืองจีนใช้เวลาในการสร้างทั้งหมดกี่ปี ก. 16 ปี ข. 18 ปี ค. 20 ปี ง. 22 ปี
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	9 ง	“ชาวสวนมีลูกหลายคนหนึ่ง เมื่อเจ็บใกล้จะตายใครจะสอนลูกให้รู้จักบำรุงสวน ครั้นจะสอน ตรง ๆ ก็เกรงว่าลูกจะไม่ทำจึงคิดสอนในทางอ้อม บอกกับลูกว่า สมบัติของพ่อฝังไว้ในสวนให้เจ้าไปขุดเอาเองเถิด แล้วชาวสวน ก็ตายไป พวกลูก ๆ อยากได้สมบัติของพ่อ จึงพากันไปขุดหา จนทั่วสวนก็ไม่พบ พอลิ้นปี่นั้นต้นไม้ในสวนเมื่อได้รับการพรุนดิน ก็ออกงามออกผลดก ลูกของชาวสวนได้เก็บเอาไปขายได้เงิน มากกว่าปีก่อน ๆ” ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร ก. ชาวสวนเจ้าปัญญา ข. ชาวสวนกับลูก ค. ชาวสวนลูกมาก ง. สมบัติชาวสวน
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	10 ข	ความหมายของการเขียนประโยคจากภาพคือข้อใด ก. เขียนประโยคที่สื่อความหมายตามคำที่กำหนด ข. เขียนประโยคที่สื่อความหมายได้ตรงตามภาพที่กำหนด ค. เขียนประโยคจากความคิดและจินตนาการของ ผู้เขียน ง. เขียนประโยคจากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	18 ง	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องจากจินตนาการ ก. เขียนจากข้อมูลความเป็นจริง ข. มีปัญหาของเรื่องและคลี่คลายในทางสร้างสรรค์ ค. ลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง ง. เป็นเรื่องเล่าในอดีต
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิดจาก เรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	19 ก	ใครไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. นกคัดลอกเรื่องที่ต้องการเขียนเก็บไว้ ข. ไล่เขียนโครงเรื่องของเรื่องที่ต้องการเขียน ค. กระต่ายเขียนเรียบเรียงเรื่องให้ได้ใจความ ง. แมวคิดเรื่องที่ต้องการจะเขียน
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	20 ค	ข้อความต่อไปนี้ควรอยู่ส่วนใดของการเขียนเรื่องตามจินตนาการ “นับตั้งแต่นั้นมา หมินน้อยก็เฝ้าดูแลแม่หมีเป็นอย่างดี พร้อมทั้ง ทำหน้าที่ตามเทพพิทักษ์ป่าส่งไว้อย่างสม่ำเสมอ วันเวลาผ่านไป หมินน้อยก็เติบโตขึ้นและได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวมากขึ้น” ก. ส่วนขยายเนื้อเรื่อง ข. ส่วนเนื้อเรื่อง ค. ส่วนสรุป ง. ส่วนคำนำ
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	21 ค	ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. กีฬาที่ฉันชอบ ข. หนังสือที่ฉันชอบอ่าน ค. อนาคตของฉัน ง. งานอดิเรกของฉัน
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิง เหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	22 ง	ใครเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. ผึ้งเขียนรายงานส่งครู ข. ต่อเขียนจดหมายส่งครู ค. ถังคัดลอกบทกลอนที่ชอบลงในสมุด ง. แก้วเขียนนิทานตามความคิดของตนเอง
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	23 ก	ใครไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. อ้อคัดลอกเรื่องที่ต้องการเก็บไว้ ข. เอ๋เขียนโครงเรื่องของเรื่องที่ต้องการเขียน ค. อิงเขียนเรียบเรียงให้ได้ใจความ ง. โอ๊คคิดเรื่องที่ต้องการจะเขียน
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	24 ค	ข้อใดเป็นลักษณะการเขียนบรรยายเรื่องจากภาพ ก. เขียนสรุปเรื่องจากภาพที่เห็น ข. เขียนเรื่องจากภาพที่เห็น ค. เขียนอธิบายภาพที่เห็น ง. เขียนจากความคิดของตนเอง

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	25	 จากภาพ ข้อใดแต่งประโยคได้ไม่ตรงตามภาพ ก. ตากั๋บยายกำลังพูดคุยกับหลาน ข. พ่อปิ้งขนมปังให้ลูก ๆ ค. พ่อกับแม่ช่วยกันจัดอาหาร ง. คุณยายป้อนข้าวหลานอย่างมีความสุข ข
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	26	ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการเขียนเรื่องจากภาพ ก. โต้เขียนอธิบายว่าในภาพนั้นมีอะไรบ้าง ข. เอ็มเขียนแสดงความคิดเห็นหลังจากดูภาพแล้ว ค. แมวเขียนเพื่อแสดงความรู้หลังจากดูภาพแล้ว ง. ดำเขียนตามความรู้สึกหลังจากดูภาพ ก
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	27	 จากภาพควรตั้งชื่อเรื่องอย่างไร ก. การละเล่นของเด็กไทย ข. ความสุขของฉัน ค. บ้านของเรา ง. ความทรงจำของฉัน ก
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	28	 ประโยคในข้อใดสื่อความหมายไม่ตรงตามภาพ ก. เด็ก ๆ กำลังปล่อยปลาลงสู่แม่น้ำ ข. ฟุ้งนกกต่างดีใจที่ได้กลับคืนสู่ธรรมชาติ ค. สุนัขกำลังมีความสุขกับการวิ่งเล่น ง. เด็ก ๆ กำลังพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน ค

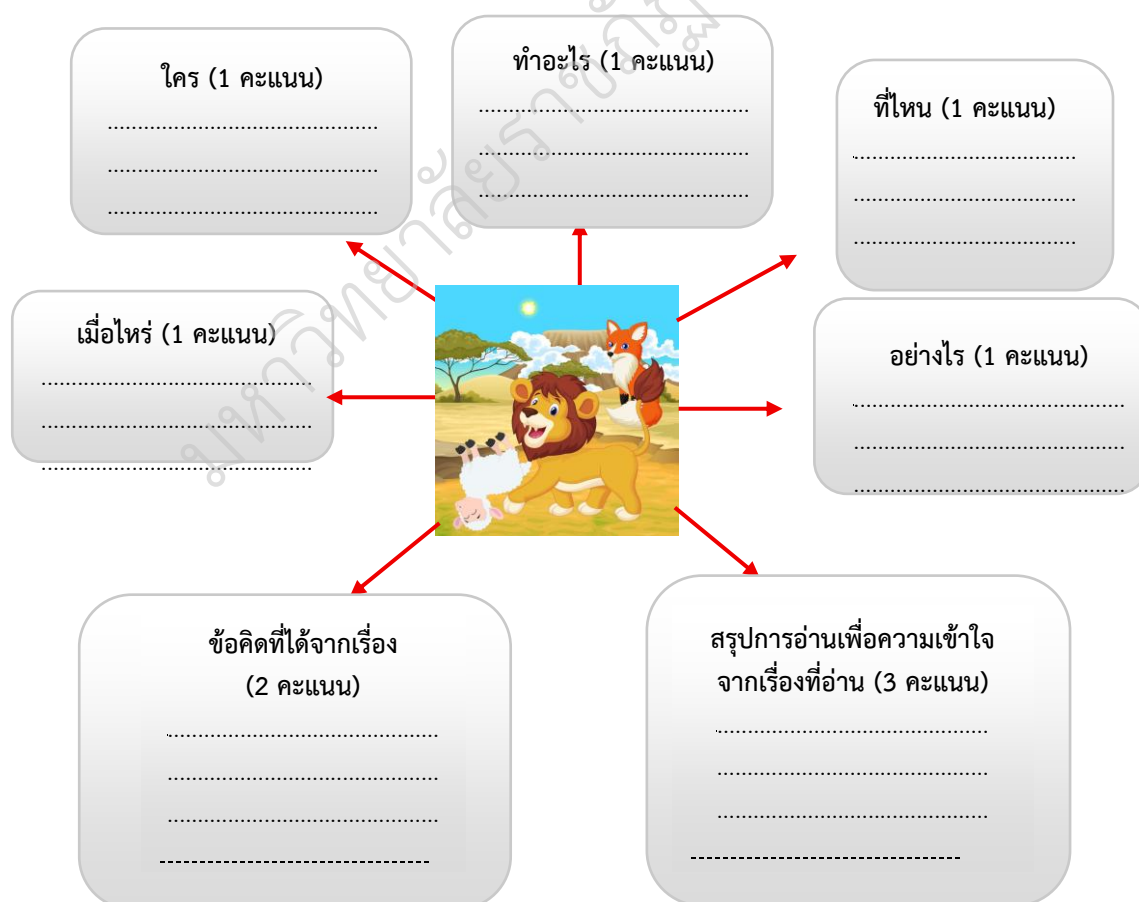
สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	29	 ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ ก. ผู้ชายมีกล้องถ่ายรูป เด็กใส่หมวกยืนอยู่ด้านหน้า ข. วันหยุด ดันและครอบครัวไปเที่ยวที่สวนสัตว์ ค. ช้างเดิน ลิงปีนต้นไม้ เสืออยู่ในกรง คนยืนอยู่ ง. พ่อ แม่ ลูก สวนสัตว์
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	30	ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเขียนแผนภาพโครงเรื่อง ก. จับใจความสำคัญของเรื่องได้ ข. สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ค. ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์ ง. ทำให้เรื่องมีรายละเอียดมากขึ้น
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	31	ข้อใดไม่จำเป็นต้องเขียนในแผนภาพโครงเรื่อง ก. สถานที่ในเรื่อง ข. ตัวละครในเรื่อง ค. เวลาที่เกิดเหตุการณ์ ง. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	32	ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับแผนภาพโครงเรื่อง ก. การเรียนรู้ด้วยภาพไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ข. แผนผังความคิดไม่สามารถออกแบบเป็นรูปภาพต่าง ๆ ได้ ค. แผนผังความคิดมีวิธีการสร้างเพียง 1 วิธีเท่านั้น ง. แผนผังความคิดเป็นการแสดงความรู้โดยใช้แผนภาพสร้างเป็นแผนภาพ จัดเป็นความคิด แล้วนำมาจัดลำดับเป็นภาพ
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	33	ข้อใดคือความหมายของการเขียนเรื่องตามลำดับเหตุการณ์จากภาพที่กำหนดได้ ก. การนำรูปภาพที่กำหนดให้มาเรียบเรียงและเขียน ถ่ายทอดเป็นเรื่องราว ข. การนำคำแต่ละคำมาต่อกันเป็นประโยคที่ไม่ได้ความหมาย ค. การเขียนเรื่องราวตามความรู้สึกในขณะนั้น ง. การนำคำที่กำหนดให้มาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	34	ข้อใดคือการคาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์ ก. การกล่าวถึงเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา ข. การกล่าวถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ค. การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยใช้หลักการ และเหตุผล ง. ถูกทุกข้อ

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	35 ก	ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากภาพได้ถูกต้อง ก. A B C ข. B C A ค. C A B ง. A C B
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ	36 ค	ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากภาพได้ถูกต้อง ก. A B C D ข. B A D C ค. A D C B ง. C D A B
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	37 ค	อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 38–39 อานาจชอบฟุตบอลเป็นชีวิตจิตใจ เขาตัวเล็กบอบบางจึงเจ็บตัวบ่อย ๆ เวลาเล่นกับเพื่อน วันนั้นฝนตกหนักตอนบ่าย สนามจึงนองด้วยน้ำ เลิกเรียนฝนยังปรอย ๆ เพื่อน ๆ จึงรีบกลับบ้าน แต่มันเป็นเวลาที่เขารอคอย อานาจรีบเปลี่ยนชุด เข้าร่วมเล่น ฟุตบอลกับรุ่นพี่ที่กำลังเล่นกันอย่างสนุกสนานในสนาม ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ก. ฝนตกหนักตอนบ่าย/อานาจรีบเปลี่ยนชุด/เพื่อน ๆ รีบบกลับบ้าน ข. รุ่นพี่กำลังเล่นฟุตบอลที่สนาม/ฝนตกหนักตอนบ่าย/สนามเจิ่งนองด้วยน้ำ ค. อานาจชอบกีฬาฟุตบอล/ฝนตกหนักตอนบ่าย/อานาจเล่นฟุตบอลกับรุ่นพี่ ง. ฝนตกหนักตอนบ่าย/อานาจเล่นฟุตบอลกับรุ่นพี่/อานาจชอบกีฬาฟุตบอล
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	38 ก	นักเรียนคิดว่าน่าจะเกิดอะไรขึ้นกับอานาจ หากยังร่วมเล่นฟุตบอลกับรุ่นพี่ ก. ได้รับบาดเจ็บ เพราะเล่นกับรุ่นพี่ ข. เล่นสนุกเพราะชุดเพื่อนโคลน ค. ชวนเพื่อนในห้องแข่ง เพราะอยากชนะรุ่นพี่ ง. รุ่นพี่หยุดเล่น เพราะสนามมีโคลนและน้ำเจิ่งนอง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนภาพความคิดจากนิทาน

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดตามแบบที่กำหนดให้ จากนิทานเรื่องหมาป่ากับสิงโต (10 คะแนน)

หมาป่าตัวหนึ่งขโมยลูกแกะมาได้ตัวหนึ่ง และแบ่งไปยังถ้ำเพื่อจัดการเป็นอาหารแต่แผนการของมันต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง เมื่อมันเผชิญหน้าสิงโต ซึ่งซึ่งลูกแกะไปโดยไม่เอ่ยคำขอโทษ สักคำหมาป่าถอยห่างไว้ในระยะปลอดภัย และกล่าวด้วยน้ำเสียงเจ็บปวดว่าท่านไม่มีสิทธิ์มาแย่งชิงของของข้าไปอย่างนั้นนะ สิงโตหันหลังมาแต่เจ้าป่าอยู่ไกลเกินกว่าสิงโตจะสอนบทเรียนให้โดยไม่ต้องเปลืองแรง มันจึงกล่าวว่าของของเจ้านั้นหรือ เจ้าซื้อมาหรือคนเลี้ยงแกะให้เจ้ามาเป็นของขวัญล่ะ เจ้าได้มันมาอย่างไรหรือไหนช่วยบอกข้าทีสิ

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

โดยใช้แผนภาพความคิด (10 คะแนน)

โรงเรียนบ้านคำตানা (อรัญวาสวิทยา) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ตัวละครและสถานที่	ระบุตัวละครสำคัญและสถานที่เกิดเหตุได้ครบถ้วนถูกต้อง	ระบุได้บางส่วน หรือระบุตัวละครรองแต่ไม่ระบุตัวละครหลัก	ไม่ระบุ หรือระบุไม่ถูกต้อง
2. เหตุการณ์สำคัญ	ลำดับเหตุการณ์สำคัญ (ต้น-กลางเรื่อง) ได้ชัดเจน และถูกต้องตามเรื่อง	ระบุเหตุการณ์ได้แต่ลำดับสับสนหรือขาดประเด็นสำคัญบางส่วน	ระบุเหตุการณ์ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
3. การแก้ปัญหา/ตอนจบ	ระบุจุดจบของเรื่องหรือวิธีการแก้ปัญหาของตัวละครได้ถูกต้อง	ระบุตอนจบได้แต่ไม่ชัดเจนว่าปัญหาคลี่คลายอย่างไร	ไม่ระบุ หรือระบุไม่ถูกต้อง
4. ข้อคิดจากเรื่อง	บอกข้อคิดที่ได้จากเรื่องได้สัมพันธ์กับเนื้อหาและนำไปใช้จริงได้	บอกข้อคิดได้แต่ยังไม่ชัดเจน หรือไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาบางส่วน	ไม่ระบุข้อคิด หรือข้อคิดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
5. ความถูกต้องของข้อมูล	ข้อมูลทั้งหมดมาจากเนื้อเรื่อง ไม่มีการคาดเดา ปนมาจนเสียเนื้อหาเดิม	ข้อมูลส่วนใหญ่ถูกต้อง แต่มีบางส่วนที่เข้าใจคลาดเคลื่อน	ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เขียนตอบ

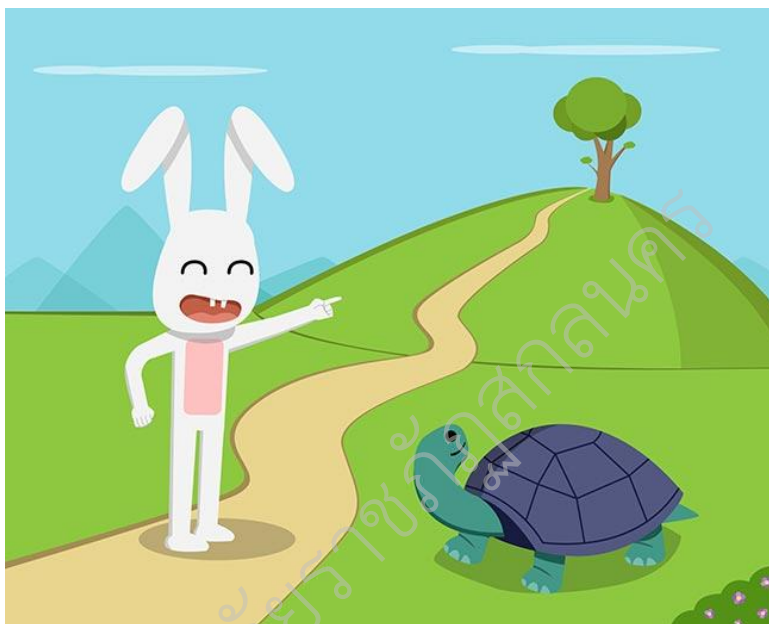
เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 6 คะแนนขึ้นไป
- จาก 10 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
9-10 คะแนน	ระดับดีมาก
6-8 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
4-5 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 4 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

อ่านสนุก ปลุกความคิดด้วยแผนภาพความคิด

คำสั่ง: ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า” แล้วร่วมกันวิเคราะห์เนื้อเรื่องโดยเติมข้อมูลลงในแผนภาพความคิด (Story Map) ต่อไปนี้ (10 คะแนน)

ณ ป่าใหญ่แห่งหนึ่งกระต่ายตัวหนึ่งมักชอบโอ้อวดว่าตนเป็นผู้ที่วิ่งได้เร็วที่สุด อยู่มาวันหนึ่งกระต่ายเห็นเต่ากำลังคลานตัวมเตี้ยมอย่างช้า ๆ กระต่ายจึงหัวเราะเยาะแล้วพูดว่า นี่เจ้าเต่าถ้าเจ้าเดินช้าอย่างนี้แล้วเมื่อไหร่จะกลับถึงบ้านล่ะนี่ เต่าจึงตอบกลับไปในทันทีว่าถึงช้าจะเดินช้าแต่ช้าก็กลับถึงบ้านทุกวันเรามาลองวิ่งแข่งกันไหมแล้วช้าจะเอาชนะเจ้าให้ดูกระต่ายนั้นมั่นใจว่าเต่าไม่มีทางเอาชนะตนได้เป็นแน่จึงรับคำท้า วันรุ่งขึ้นสัตว์ต่าง ๆ ก็พร้อมใจกันมาดูการวิ่งแข่งขันระหว่างกระต่ายกับเต่าเมื่อการแข่งขันได้เริ่มขึ้นกระต่ายวิ่งอย่างสุดฝีเท้าเพื่อไปถึงเส้นชัยส่วนเต่าก็พยายามคลานไปเรื่อย ๆ ในขณะที่กระต่ายวิ่งไปจนใกล้จะถึงเส้นชัยแล้วก็คิดว่าถึงอย่างไรเสียตนก็ต้องเป็นผู้ชนะแน่นอน กระต่ายจึงนั่งพักอยู่ใต้ต้นไม้และเผลอหลับไปส่วนเต่าก็คลานตัวมเตี้ยมจนมาถึงเส้นชัย กระต่ายเมื่อตื่นขึ้นมาก็มองซ้ายมองขวาแล้วรีบวิ่งไปยังเส้นชัยด้วยความเร็ว แต่ก็สายเกินไปเสียแล้วเพราะสัตว์ป่าทั้งหลายกำลังแสดงความยินดีกับเต่าที่เป็นผู้ชนะ

แผนภาพโครงเรื่องกระต่ายกับเต่า

ตัวละคร

เวลา

สถานที่

เหตุการณ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Rubric)

คำชี้แจง: เกณฑ์นี้ใช้สำหรับตรวจแบบฝึกหัดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน
ต่อ 1 แบบฝึกหัด)

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การอ่านจับใจความ (ระบุรายละเอียด)	ระบุตัวละคร สถานที่ และ เหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง ครบถ้วน	ระบุรายละเอียดได้ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่ แต่ขาด ประเด็นรองบางจุด	ระบุรายละเอียดได้น้อยมาก หรือไม่สอดคล้องกับเรื่องที่อ่าน
2. การสรุปความด้วย แผนภาพความคิด	นำข้อมูลมาเติมลงใน แผนภาพได้ครบทุกช่อง และลำดับเรื่องราวได้ ต่อเนื่อง	เติมข้อมูลลงในแผนภาพได้ เกือบครบ แต่การลำดับ เหตุการณ์มีสับสนบางจุด	เติมข้อมูลไม่ครบตาม โครงสร้างแผนภาพ หรือข้อมูลปะปนกัน
3. การวิเคราะห์ เหตุและผล	อธิบายได้ว่าเหตุการณ์ใด นำไปสู่ผลลัพธ์ใดตามเนื้อ เรื่องได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบุเหตุและผลได้ แต่ยังไม่ สามารถเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ได้ชัดเจน	ไม่สามารถระบุ ความสัมพันธ์ของเหตุ และผลได้
4. การสรุปข้อคิด	สรุปข้อคิดที่ได้จากนิทาน ได้ตรงประเด็นและ สอดคล้องกับพฤติกรรม ตัวละคร	สรุปข้อคิดได้แต่ยังกว้างเกินไป หรือไม่ครอบคลุม เนื้อหาสำคัญ	ไม่สามารถสรุปข้อคิด จากเรื่องได้

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 6 คะแนนขึ้นไป
- จาก 10 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน

คะแนน	ระดับ
9-10 คะแนน	ระดับดีมาก
6-8 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
4-5 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 4 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (Rubric)

เกณฑ์การประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเน้นกระบวนการวางแผนด้วยแผนภาพความคิดและการสื่อสารผ่านบทสนทนาตัวละคร มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ ดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การวางแผนด้วยแผนภาพความคิด	แสดงรายละเอียดในแผนภาพความคิด (Story Map) ครบถ้วน ลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังได้ชัดเจน	ใช้แผนภาพความคิดในการวางแผน แต่อาจขาดรายละเอียดบางประเด็น หรือลำดับเหตุการณ์สลับกันบ้าง	ไม่มีการวางแผนในแผนภาพความคิด หรือข้อมูลไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน
2. ความคิดสร้างสรรค์และเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง มีจินตนาการที่แปลกใหม่น่าสนใจ และตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องตามลำดับ แต่ดำเนินเรื่องตามแบบเดิม ขาดความแปลกใหม่	เนื้อเรื่องขาดความต่อเนื่อง สั้นเกินไป หรือไม่สื่อความหมายตามจินตนาการ
3. การใช้บทสนทนา (Dialogue)	มีการเขียนบทสนทนาของตัวละคร ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ ช่วยให้เรื่องราวดูมีชีวิตชีวา	มีบทสนทนาตัวละครบ้าง แต่ยังไม่สะท้อนถึงบุคลิกหรืออารมณ์ของตัวละครได้ชัดเจน	ไม่มีบทสนทนาตัวละครในเนื้อเรื่องเลย หรือบทสนทนาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
4. การใช้ภาษาและสะกดคำ	เรียบเรียงประโยคถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน และสะกดคำถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทั้งหมด	เรียบเรียงประโยคได้ดี สื่อความหมายได้ แต่มีคำสะกดผิดบ้างเล็กน้อย (ไม่เกิน 5 แห่ง)	ใช้คำไม่เหมาะสม เรียบเรียงประโยคสับสน และสะกดคำผิดเป็นจำนวนมาก

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป
- จาก 20 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
16-20 คะแนน	ระดับดีมาก
12-15 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
8-11 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 8 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

หนูน้อยนักเขียน เรียนรู้ด้วยภาพ

คำสั่ง: ให้นักเรียนเขียนเล่าเรื่องจากภาพ พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สัมพันธ์กับภาพ 5-7 บรรทัด
(20 คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการเขียนเรื่องตามจินตนาการ (Rubric)

เกณฑ์การประเมินฉบับนี้ใช้สำหรับวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยเน้นกระบวนการวางแผนด้วยแผนภาพความคิดและการสื่อสารผ่านบทสนทนาตัวละคร มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 คะแนน โดยมีเกณฑ์การตัดสิน ระดับคุณภาพ ดังนี้

ประเด็นการพิจารณา	เกณฑ์การให้คะแนน		
	ดีมาก (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การวางแผนด้วยแผนภาพความคิด	แสดงรายละเอียดในแผนภาพความคิด (Story Map) ครบถ้วน ลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังได้ชัดเจน	ใช้แผนภาพความคิดในการวางแผน แต่อาจขาดรายละเอียดบางประเด็น หรือลำดับเหตุการณ์สลับกันบ้าง	ไม่มีการวางแผนในแผนภาพความคิด หรือข้อมูลไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่เขียน
2. ความคิดสร้างสรรค์และเนื้อเรื่อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่อง มีจินตนาการที่แปลกใหม่น่าสนใจ และตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้อง	เนื้อเรื่องมีความต่อเนื่องตามลำดับ แต่ดำเนินเรื่องตามแบบเดิม ขาดความแปลกใหม่	เนื้อเรื่องขาดความต่อเนื่อง สั้นเกินไป หรือไม่สื่อความหมายตามจินตนาการ
3. การใช้บทสนทนา (Dialogue)	มีการเขียนบทสนทนาของตัวละคร ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ ช่วยให้เรื่องราวดูมีชีวิตชีวา	มีบทสนทนาตัวละครบ้าง แต่ยังไม่สะท้อนถึงบุคลิกหรืออารมณ์ของตัวละครได้ชัดเจน	ไม่มีบทสนทนาตัวละครในเนื้อเรื่องเลย หรือบทสนทนาไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง
4. การใช้ภาษาและสะกดคำ	เรียบเรียงประโยคถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน และสะกดคำถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทั้งหมด	เรียบเรียงประโยคได้ดี สื่อความหมายได้ แต่มีคำสะกดผิดบ้างเล็กน้อย (ไม่เกิน 5 แห่ง)	ใช้คำไม่เหมาะสม เรียบเรียงประโยคสับสน และสะกดคำผิดเป็นจำนวนมาก

เกณฑ์ผ่าน

- นักเรียนต้องได้รับคะแนน ไม่น้อยกว่า
- ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
- หรือคิดเป็นคะแนน ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป
- จาก 20 คะแนน จึงถือว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

การแปลผลคะแนน	
คะแนน	ระดับ
16-20 คะแนน	ระดับดีมาก
12-15 คะแนน	ระดับดี (ผ่านเกณฑ์)
8-11 คะแนน	ระดับพอใช้ (ไม่ผ่านเกณฑ์)
ต่ำกว่า 8 คะแนน	ระดับควรปรับปรุง (ไม่ผ่านเกณฑ์)

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC
 ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
 และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ระดับความพึงพอใจ					ความคิดเห็น
		5	4	3	2	1	
1	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการผ่อนคลายก่อนเข้าสู่บทเรียน						
2	กิจกรรมที่ใช้เพื่อการผ่อนคลายมีความหลากหลาย						
3	นักเรียนชอบเมื่อได้ทราบวัตถุประสงค์ก่อนเรียน						
4	นักเรียนรู้สึกว่าการบรรยายและการเรียนรู้รอบรู้และเป็นกันเอง						
5	การทบทวนความรู้เดิมทำให้นักเรียนเชื่อมโยงกับ ความรู้ใหม่ได้ง่ายและชัดเจนขึ้น						
6	นักเรียนชอบที่เพื่อน ๆ และผู้สอนช่วยเติมเต็มความรู้						
7	นักเรียนชอบที่ตัดให้มีการเปรียบเทียบโดยการสมมติ ให้เป็นสิ่งอื่น						
8	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง						
9	นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้รังสรรค์ชิ้นงาน						
10	นักเรียนรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ผลงานเขียนง่ายขึ้น						
11	นักเรียนชอบที่ได้มีโอกาสฝึกฝนการเขียนในรูปแบบร้อยแก้ว						
12	นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้มีโอกาสนำเสนอผลงาน						
13	นักเรียนดีใจที่เพื่อน ๆ และผู้สอนร่วมวิพากษ์ผลงาน และแลกเปลี่ยน						
14	นักเรียนชอบที่มีโอกาสนำเสนอผลงานด้วยวิธีการ ที่หลากหลายและเป็นอิสระ						
15	นักเรียนรู้สึกว่าการกระตุ้นและเสริมแรงผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ						
16	นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย						
17	การบันทึกการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจและจดจำบทเรียน ได้ดีขึ้น						
18	นักเรียนชอบที่มีการประเมินที่หลากหลายและมีเกณฑ์ การประเมินที่ชัดเจน						
19	นักเรียนเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้						
20	โดยสรุปนักเรียนมีความรู้สึกสนุกและมีความสุขกับการเรียน						

ภาคผนวก จ

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน
4. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนเรียน
5. แบบประเมินความสอดคล้องแบบสอบถามความพึงพอใจ

**แบบประเมินแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
เกี่ยวกับหารพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้
แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ**

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 กระต่ายไม่ตื่นตูม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2566

จำนวน 5 แผน (15 ชั่วโมง)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
2. แบบประเมินฉบับนี้ใช้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้รวม 15 ชั่วโมง
3. โปรดพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ว่ามีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดหรือไม่ โดยให้ท่านบันทึกระดับความเหมาะสมตามความคิดเห็น ลงในช่อง “ค่าระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเขียนลงในช่องว่างที่กำหนด

ลงชื่อ ไพลิน จันเต็ม ผู้วิจัย

(นางไพลิน จันเต็ม)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ
ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 กระต่ายไม่ตื่นตูม

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน					
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้					
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน ร้อยรัดสัมพันธ์กัน					
4	การเขียนสาระสำคัญในแผนถูกต้อง					
5	มีตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนเกิด K P A					
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนานักเรียนด้านความรู้ทักษะกระบวนการและเจตคติ					
7	สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและตัวชี้วัดชั้นปี/ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้					
8	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการจัดการเรียนรู้หรืออาจแบ่งเป็นขั้นตอนตามความเหมาะสม					
9	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และระดับชั้นของนักเรียน					
10	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง สามารถพัฒนาองค์ความรู้ กระบวนการและเจตคติ					
11	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน					
12	กิจกรรมการเรียนรู้สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์					
13	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
14	แผนการจัดการเรียนรู้กำหนดวัตถุประสงค์อุปกรณ สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสม มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม การเรียนรู้					
15	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง					
16	แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน อย่างเหมาะสม					
17	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่า การทำตามที่คุณกำหนดหรือการทำแบบฝึกหัดทั่วไป					
18	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้เหมาะสม					
19	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล					
20	มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับ
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพ
ความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้
พิจารณาความสอดคล้องด้านเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรูปแบบ
การสอน

ฉบับที่ 1 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นคำถามแบบปรนัย ชนิดคำตอบ 4 ตัวเลือก 40 ข้อ
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรูปแบบการสอน

ฉบับที่ 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นคำถามแบบอัตนัย มีจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ
ซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้แผนภาพ
ความคิดจากนิทาน 1 ข้อ 2) อ่านสรุปปลูกความคิดด้วยแผนภาพความคิด 1 ข้อ 3) แบบทดสอบ
วัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หนูน้อยนักเขียนเรื่องราวจากนิทาน
4) หนูน้อยนักเขียนเรียนรู้ด้วยภาพ 1 ข้อ

ขอความกรุณาท่านได้โปรดพิจารณาว่า คำถามในแต่ละข้อนั้น มีความเหมาะสม
และสอดคล้องกับเนื้อหาดังกล่าวหรือไม่ โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็น
ของท่าน ในแบบประเมินข้างล่างนี้

- +1 เมื่อเห็นว่าคำถามข้อนั้นมีความเหมาะสมและสอดคล้อง
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนั้นจะเหมาะสมหรือสอดคล้องหรือไม่
- 1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้อง

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ไพลิน จันเต็ม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้วิจัย

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	1 ค	ข้อใดคือสาระสำคัญของการอ่านจับใจความ สำคัญ ก. อ่านเพื่อความรู้ ข. อ่านเพื่อความบันเทิง ค. อ่านเพื่อหาสาระสำคัญของเรื่อง ง. อ่านเพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินชีวิต				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	2 ข	ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ สำคัญ ก. อ่านเพื่อย่อเรื่องสรุปเรื่อง ข. อ่านเพื่อสามารถจำคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ ได้ ค. อ่านเพื่อสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง และคำแนะนำได้ ง. อ่านเพื่อสามารถคาดการณ์ และหาความจริง แสดงข้อคิดเห็นได้				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	3 ง	แม้คำซื้อผลไม้จากชาวสวนมาขายที่ตลาด เขาซื้อมามาก ๆ เอาใส่รถหรือเรือมาขาย ให้กับเรา (ที่มา: เสนีย์ วิลาวรรณ, 2547) ชุดพัฒนาทักษะภาษา เล่ม 3) จากข้อความข้างต้น ข้อใดคือใจความสำคัญ ก. แม่ค้า ข. ใส่รถหรือเรือ ค. เขาซื้อมามาก ๆ เอาใส่รถหรือเรือ ง. แม่ค้าซื้อผลไม้จากชาวสวนมาขายที่ตลาด				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	4 ง	ประโยคใจความสำคัญ หมายถึงอะไร ก. ประโยคตอนต้นของเรื่อง ข. ประโยคตอนท้ายของเรื่อง ค. ประโยคบอกที่มาของเรื่อง ง. ประโยคที่สรุปเรื่องนั้นไว้ทั้งหมด				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	5 ข	แคลเซียมช่วยป้องกันไม่ให้กระดูกพรุน การเพิ่มแคลเซียม ให้แก่ร่างกายจึงนับว่า เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อาหารพื้น ๆ ทั้งน้ำ นม ขนมจีนน้ำยา กุ้งแห้ง กะปิ ผักใบเขียว ปลาตัวเล็กที่กินได้ทั้งตัว หรือเต้าหู้เหลือง ล้วนเป็นอาหารที่สูงด้วยแคลเซียมทั้งสิ้น ข้อใดเป็นสาระสำคัญของข้อความข้างต้น ก. อาหารพื้น ๆ มีแต่แคลเซียม ข. แคลเซียมป้องกันโรคกระดูกพรุน ค. เราต้องกินอาหารพื้น ๆ เป็นประจำ ง. เราจำเป็นต้องเพิ่มแคลเซียมให้ร่างกาย				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	6 ง	คำว่า “อาหารพื้น ๆ” มีความหมายว่าอย่างไร ก. อาหารพื้นเมือง ข. อาหารประจำวัน ค. อาหารที่มีแคลเซียม ง. อาหารที่หาซื้อได้ง่าย				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	7 ค	กำแพงเมืองจีน เป็นสิ่งก่อสร้างที่เป็นมรดก ล้ำค่าชิ้นหนึ่งของโลก เป็นกำแพงที่ใหญ่ และยาวที่สุดในโลก เป็นกำแพงอิฐยาว 2,650 ไมล์ สูง 25-30 ฟุต หนา 15-25 ฟุต มีทางเดิน กว้าง 10 ฟุต สร้างเมื่อ พ.ศ. 300-320 จักรพรรดิฉินตี้ ให้เกณฑ์ราษฎร มาสร้างกัน พรมแดนระหว่างประเทศจีนกับทิเบต เพื่อป้องกันการรุกรานของพวกตาด กำแพงเมืองจีนสร้างขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด ก. เพื่อให้เป็นมรดกโลก ข. เพื่อกั้นพรมแดนจีนกับประเทศอื่น ค. เพื่อป้องกันการรุกรานของพวกตาด ง. เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของจักรพรรดิฉินตี้				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	8 ค	กำแพงเมืองจีนใช้เวลาในการสร้างทั้งหมดกี่ปี ก. 16 ปี ข. 18 ปี ค. 20 ปี ง. 22 ปี				

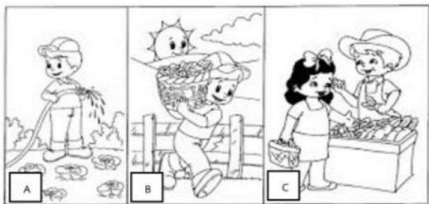
สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/3 ตั้งคำถามและตอบ คำตอบเชิงเหตุผล เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	9 ง	“ชาวสวนมีลูกมากคนหนึ่ง เมื่อเจ็บใกล้จะตาย ใครจะสอนลูกให้รู้จักบำรุงสวน ครั้นจะสอน ตรง ๆ ก็เกรงว่าลูกจะไม่ทำจึงคิดสอน ในทางอ้อม บอกกับลูกว่า สมบัติของพ่อฝังไว้ ในสวนให้เจ้าไปขุดเอาเองเถิด แล้วชาวสวน ก็ตายไป พวกลูก ๆ อยากรู้สมบัติของพ่อ จึงพากันไปขุดหาดู จนทั่วสวนก็ไม่พบ พอสืบสืบนั้นต้นไม้ในสวนเมื่อได้รับการพรวนดิน ก็งอกงามออกผลดก ลูกของชาวสวน ได้เก็บเอาไปขายได้เงินมากกว่าปีก่อน ๆ” ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร ก. ชาวสวนเจ้าปัญญา ข. ชาวสวนกับลูก ค. ชาวสวนลูกมาก ง. สมบัติชาวสวน				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	10 ข	ความหมายของการเขียนประโยคจากภาพคือ ข้อใด ก. เขียนประโยคที่สื่อความหมายตามคำที่กำหนด ข. เขียนประโยคที่สื่อความหมายได้ตรงตาม ภาพที่กำหนด ค. เขียนประโยคจากความคิดและจินตนาการ ของผู้เขียน ง. เขียนประโยคจากสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่าง ชัดเจน	11 ข	ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการเขียนบรรยายภาพ ตามจินตนาการ ก. เขียนบรรยายเรื่องราวที่เห็นในรูปภาพ ข. เขียนตามความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน จากการสังเกตรอบตัว ค. เขียนถึงตัวละครที่ปรากฏในภาพ ง. เขียนให้สอดคล้องกับภาพที่กำหนด				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่าง ชัดเจน	12 ง	ข้อใดเป็นลักษณะของการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ก. ฉันอยากจะเป็นครูที่โรงเรียนในชนบท ข. เขาเป็นครูที่โรงเรียนในชนบท ค. คุณแม่ของฉันอยากให้ฉันเป็นครูเหมือน กับท่าน ง. ครูที่โรงเรียนในชนบทส่วนใหญ่เป็นผู้มี อุดมการณ์				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่าง ชัดเจน	13 ก	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเขียนเรื่อง จากจินตนาการ ก. เขียนจากข้อมูลจากความเป็นจริง ข. มีปัญหาของเรื่องและคลี่คลาย ในทางสร้างสรรค์ ค. ลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง ง. เป็นเรื่องเล่าในอดีต				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่าง ชัดเจน	14 ง	เขียนเรื่องจากจินตนาการควรมีลักษณะอย่างไร ก. เขียนบอกเล่าจากคนอื่นจนจบ ข. เขียนเล่าเรื่องชีวิตประจำวัน ค. เขียนสรุปใจความเรื่องที่อ่าน ง. เขียนเรื่องที่นึกขึ้นเองไม่ซ้ำใคร				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ อ่าน	15 ง	ใครมีจินตนาการและมีความคิดสร้างสรรค์ ก. พิมพ์บอกว่าหนังสือพิมพ์มีไว้อ่าน ข. แฉว่ากระถางใช้ปลูกต้นไม้ ค. ดาราว่าปูนใช้ก่อสร้างบ้าน ง. แก้วว่าหนังสือพิมพ์ใช้หุ้มปกหนังสือได้				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่าง ชัดเจน	16 ค	ข้อใดเป็นลักษณะของการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ก. ฉันทายาจะเป็นครูที่โรงเรียนในชนบท ข. เขาเป็นครูที่โรงเรียนในชนบท ค. ครูที่โรงเรียนในชนบทส่วนใหญ่เป็นผู้มี อุดมการณ์ ง. คุณแม่ของฉันทายากให้ฉันทเป็นครูเหมือนกับท่าน				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ อ่าน	17 ง	ข้อใดไม่จำเป็นต่อการเขียนบรรยายภาพ ตามจินตนาการ ก. ตัวละคร ข. สถานที่ ค. เหตุการณ์ ง. เวลาที่เกิดเหตุการณ์				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ อ่าน	18 ง	ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่อง จากจินตนาการ ก. เขียนจากข้อมูลความเป็นจริง ข. มีปัญหาของเรื่องและคลี่คลาย ในทางสร้างสรรค์ ค. ลำดับตามเหตุการณ์ในเรื่อง ง. เป็นเรื่องเล่าในอดีต				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 สรุปความรู้และข้อคิด จากเรื่องที่อ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	19 ก	ใครไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนของการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ก. นกคึดลอกเรื่องที่ต้องการเขียนเก็บไว้ ข. ไก่เขียนโครงเรื่องของเรื่องที่ต้องการเขียน ค. กระต่ายเขียนเรียบเรียงเรื่องให้ได้ใจความ ง. แมวคิดเรื่องที่ต้องการจะเขียน				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ การอ่าน	20 ค	ข้อความต่อไปนี้ควรอยู่ส่วนใดของ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ “นับตั้งแต่ฉันมา หมิน้อยก็เฝ้าดูแลแม่หมี เป็นอย่างดี พร้อมทั้ง ทำหน้าที่ตามเทพี พิทักษ์ป่าส่งไว้อย่างสม่ำเสมอ วันเวลาผ่านไป หมิน้อยก็เติบโตขึ้นและได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวมากขึ้น” ก. ส่วนขยายเนื้อเรื่อง ข. ส่วนเนื้อเรื่อง ค. ส่วนสรุป ง. ส่วนคำนำ				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ การอ่าน	21 ค	ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. กีฬาที่ฉันชอบ ข. หนังสือที่ฉันชอบอ่าน ค. อนาคตของฉัน ง. งานอดิเรกของฉัน				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ การอ่าน	22 ง	ใครเขียนเรื่องตามจินตนาการ ก. ผึ้งเขียนรายงานส่งครู ข. ต่อเขียนจดหมายส่งครู ค. ถังคึดลอกบทกลอนที่ชอบลงในสมุด ง. แก้วเขียนนิทานตามความคิดของตนเอง				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการ การอ่าน	23 ก	ใครไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการเขียนเรื่อง ตามจินตนาการ ก. อ้อคึดลอกเรื่องที่ต้องการเก็บไว้ ข. เอเขียนโครงเรื่องของเรื่องที่ต้องการเขียน ค. อิงเขียนเรียบเรียงให้ได้ใจความ ง. โอคิดเรื่องที่ต้องการจะเขียน				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	24 ค	ข้อใดเป็นลักษณะการเขียนบรรยายเรื่อง จากภาพ ก. เขียนสรุปเรื่องจากภาพที่เห็น ข. เขียนเรื่องจากภาพที่เห็น ค. เขียนอธิบายภาพที่เห็น ง. เขียนจากความคิดของตนเอง				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	25 ข	จากภาพ ข้อใดแต่งประโยคได้ไม่ตรงตามภาพ ก. ตากับยายกำลังพูดคุยกับหลาน ข. พ่อปิ้งขนมปังให้ลูก ๆ ค. พ่อกับแม่ช่วยกันจัดอาหาร ง. คุณยายป้อนข้าวหลานอย่างมีความสุข				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	26 ก	ข้อใดไม่ใช่ลักษณะการเขียนเรื่องจากภาพ ก. ได้เขียนอธิบายว่าในภาพนั้นมีอะไรบ้าง ข. เอ็มเขียนแสดงความคิดเห็นหลังจาก ดูภาพแล้ว ค. แม่เขียนเพื่อแสดงความรู้หลังจากดูภาพแล้ว ง. ดำเขียนตามความรู้สึกหลังจากดูภาพ				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	27 ก	จากภาพควรตั้งชื่อเรื่องอย่างไร ก. การละเล่นของเด็กไทย ข. ความสุขของฉัน ค. บ้านของเรา ง. ความทรงจำของฉัน				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	28 ค	 ประโยชน์ข้อใดสื่อความหมายไม่ตรงตามภาพ ก. เด็ก ๆ กำลังปล่อยปลาลงสู่แม่น้ำ ข. ผู้คนต่างดีใจที่ได้กลับคืนสู่ธรรมชาติ ค. สุนัขกำลังมีความสุขกับการวิ่งเล่น ง. เด็ก ๆ กำลังพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน				
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ	29 ข	 ข้อใดเป็นการเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ ก. ผู้ชายมีกล้องถ่ายรูป เด็กใส่หมวกยืนอยู่ด้านหน้า ข. วันหยุด ดันและครอบครัวไปเที่ยวที่สวนสัตว์ ค. ช่างเดิน ลิงปีนต้นไม้ เสืออยู่ในกรง คนยืนอยู่ ง. พ่อ แม่ ลูก สวนสัตว์				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	30 ก	ข้อใดเป็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเขียน แผนภาพโครงเรื่อง ก. จับใจความสำคัญของเรื่องได้ ข. สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ค. ทำให้เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์ ง. ทำให้เรื่องมีรายละเอียดมากขึ้น				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	31 ค	ข้อใดไม่จำเป็นต้องเขียนในแผนภาพโครงเรื่อง ก. สถานที่ในเรื่อง ข. ตัวละครในเรื่อง ค. เวลาที่เกิดเหตุการณ์ ง. เหตุการณ์ที่เกิด				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/5 ตั้งคำถามและตอบคำถาม เชิงเหตุผลเกี่ยวกับการอ่าน	32 ง	ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับแผนภาพโครงเรื่อง ก. การเรียนรู้ด้วยภาพไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ข. แผนผังความคิดไม่สามารถออกแบบเป็นรูปภาพต่าง ๆ ได้ ค. แผนผังความคิดมีวิธีการสร้างเพียง 1 วิธีเท่านั้น ง. แผนผังความคิดเป็นการแสดงความรู้โดยใช้แผนภาพ สร้างเป็นแผนภาพ จัดเป็นความคิด แล้วนำมาจัดลำดับเป็นภาพ				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	33 ก	ข้อใดคือความหมายของการเขียนเรื่องตามลำดับ เหตุการณ์จากภาพที่กำหนดได้ ก. การนำรูปภาพที่กำหนดให้มาเรียบเรียงและเขียน ถ่ายทอดเป็นเรื่องราว ข. การนำคำแต่ละคำมาต่อกันเป็นประโยคที่ไม่ได้ความหมาย ค. การเขียนเรื่องราวตามความรู้สึกในขณะนั้น ง. การนำคำที่กำหนดให้มาเรียบเรียงเป็นเรื่องราว				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	34 ค	ข้อใดคือการคาดคะเนเรื่องราวและเหตุการณ์ ก. การกล่าวถึงเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา ข. การกล่าวถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ค. การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยใช้หลักการ และเหตุผล ง. ถูกทุกข้อ				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	35 ก	ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากภาพได้ถูกต้อง ก. A B C ข. B C A ค. C A B ง. A C B				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับเหตุการณ์และคาด คະเนเหตุการณ์จาก เรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	36 ค	ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์จากภาพได้ถูกต้อง ก. A B C D ข. B A D C ค. A D C B ง. C D A B				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	37 ค	อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 38-39 อำนาจชอบฟุตบอลเป็นชีวิตจิตใจ เขาตัวเล็ก บอบบางจึงเจ็บตัวบ่อย ๆ เวลาเล่นกับเพื่อน วันนั้นฝนตกหนักตอนบ่าย สนามจึงนองด้วยน้ำ เลิกเรียนฝนยังปรอย ๆ เพื่อน ๆ จึงรีบกลับบ้าน แต่มันเป็นเวลาที่เขารอคอยอำนาจรีบเปลี่ยนชุด เข้าร่วมเล่น ฟุตบอลกับรุ่นพี่ที่กำลังเล่นกัน อย่างสนุกสนานในสนาม ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ก. ฝนตกหนักตอนบ่าย/อำนาจรีบเปลี่ยนชุด/ เพื่อน ๆ รีบบกลับบ้าน ข. รุ่นพี่กำลังเล่นฟุตบอลที่สนาม/ฝนตกหนัก ตอนบ่าย/สนามจึงนองด้วยน้ำ ค. อำนาจชอบกีฬาฟุตบอล/ฝนตกหนัก ตอนบ่าย/อำนาจเล่นฟุตบอลกับรุ่นพี่ ง. ฝนตกหนักตอนบ่าย/อำนาจเล่นฟุตบอล กับรุ่นพี่/อำนาจชอบกีฬาฟุตบอล				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	38 ก	นักเรียนคิดว่าน่าจะเกิดอะไรขึ้นกับอำนาจ หากยังร่วม เล่นฟุตบอลกับรุ่นพี่ ก. ได้รับบาดเจ็บ เพราะเล่นกับรุ่นพี่ ข. เลิกเล่นฟุตบอล เพราะชุดเปื้อนโคลน ค. ขวนเพื่อนในห้องแข่ง เพราะอยากชนะรุ่นพี่ ง. รุ่นพี่หยุดเล่น เพราะสนามมีโคลนและน้ำเจิ่งนอง				

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/ เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	39 ค	ข้อใดกล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ถูกต้องที่สุด ก. เป็นการเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ข. เป็นการเขียนที่ให้แก่คิดแก่ผู้อ่าน มีการแทรกอุทาหรณ์สอนใจ ค. เป็นการเขียนที่แสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ที่ให้ความเพลิดเพลิน มีความไพเราะ ของภาษา ง. เป็นการเขียนเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์ต่าง ๆ				
สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ป.3/4 ลำดับลำดับเหตุการณ์ และคาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่านโดยระบุ เหตุผลประกอบ	40 ค	ข้อใดเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่อง ที่อ่านได้เหมาะสมที่สุด ก. คาดเดาเหตุการณ์โดยไม่ต้องอ้างอิงเนื้อเรื่อง ข. คาดเดาเหตุการณ์ตามความชอบส่วนตัว ค. คาดเดาเหตุการณ์โดยใช้เหตุผลจากเนื้อเรื่อง ง. คาดเดาเหตุการณ์จากชื่อเรื่องเท่านั้น				

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
 (.....)

ตำแหน่ง

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
เพื่อความเข้าใจก่อนเรียน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน
ฉบับที่ 2 วัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ลักษณะอัตนัย ชนิดตอบสั้น

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
2. ใช้ทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจมากน้อยเพียงใด
3. ให้นักเรียนเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้เท่านั้น
4. ขอให้นักเรียนเขียนตอบให้เต็มกำลังความสามารถที่สุดเท่าที่จะทำได้
5. กำหนดเวลาให้ทั้งหมด 2 ชั่วโมง
6. ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ข้อ จำแนกเป็น ดังนี้ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนภาพความคิดจากนิทาน 1 ข้อ 2) อ่านสรุปปลุกความคิดด้วยแผนภาพความคิด 1
7. คะแนนเต็มข้อละ 10 คะแนน รวม 20 คะแนน

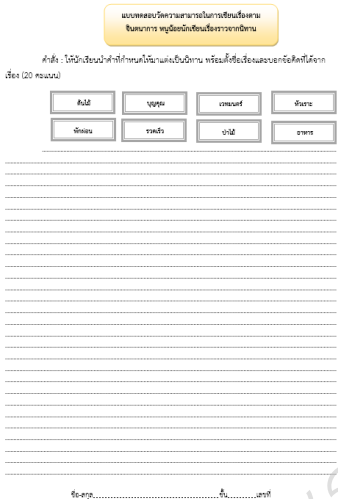
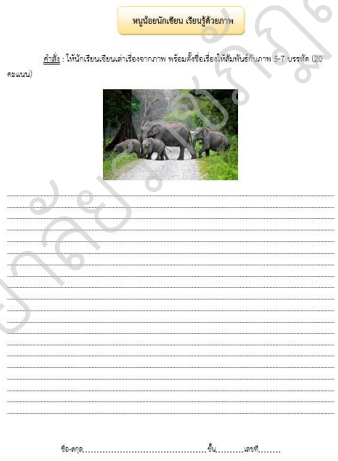
[illegible]

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการเขียนเรื่องตามจินตนาการก่อนเรียน

ฉบับที่ 2 วัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ ลักษณะอัตนัย

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
2. ใช้ทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานเกี่ยวกับการเขียนเรื่องตามจินตนาการมากน้อยเพียงใด
3. ให้นักเรียนเขียนตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้เท่านั้น
4. ขอให้นักเรียนเขียนตอบให้เต็มกำลังความสามารถที่สุดเท่าที่จะทำได้
5. กำหนดเวลาให้ทั้งหมด 2 ชั่วโมง
6. ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ข้อ จำแนกเป็น 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ หนูน้อยนักเขียนเรื่องราวจากนิทาน 2) หนูน้อยนักเขียนเรียนรู้ด้วยภาพ 1 ข้อ
7. คะแนนเต็มข้อละ 20 คะแนน รวม 40 คะแนน

สาระ/ตัวชี้วัด	ข้อที่/เฉลย	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของเชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
			+1	0	-1	
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำภาพและหัวข้อที่กำหนด	3 เฉลย คำตอบ ขึ้นอยู่กับ คุณประโยชน์ ของครู ผู้สอน					
สาระที่ 2 การเขียน ตัวชี้วัด ท 2.1 ป.3/5 การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำภาพและหัวข้อที่กำหนด	4 เฉลย คำตอบ ขึ้นอยู่กับ คุณประโยชน์ ของครู ผู้สอน					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง

แบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้
แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ
และการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิดเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดเพียงช่องเดียว
3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ
 - 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
 - 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
 - 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
4. จำนวนมีคำถามทั้งหมด 20 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ และตอบตามความเป็นจริง เพราะจะเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยโดยตรง แต่จะไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่ประการใด

ไพลิน จันเต็ม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้แผนภาพความคิด
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการผ่อนคลายก่อนเข้าสู่ บทเรียน				
2	กิจกรรมที่ใช้เพื่อการผ่อนคลายมีความหลากหลาย				
3	นักเรียนชอบเมื่อได้ทราบวัตถุประสงค์ก่อนเรียน				
4	นักเรียนรู้สึกว่าการบรรยายและการเรียนรู้รอบรู้ และเป็นกันเอง				
5	การทบทวนความรู้เดิมทำให้นักเรียนเชื่อมโยงกับ ความรู้ใหม่ได้ง่ายและชัดเจนขึ้น				
6	นักเรียนชอบที่เพื่อน ๆ และผู้สอนช่วยเติมเต็ม ความรู้				
7	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบ โดยการสมมติให้เป็นสิ่งอื่น				
8	นักเรียนชอบที่จัดให้มีการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง				
9	นักเรียนตื่นเต้นที่จะได้รังสรรค์ชิ้นงาน				
10	นักเรียนรู้สึกว่าการสร้างสรรค์ผลงานเขียนง่ายขึ้น				
11	นักเรียนชอบที่ได้มีโอกาสฝึกฝนการเขียน ในรูปแบบร้อยแก้ว				
11	นักเรียนชอบที่ได้มีโอกาสฝึกฝนการเขียน ในรูปแบบร้อยแก้ว				
12	นักเรียนรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้มีโอกาสนำเสนอ ผลงาน				
13	นักเรียนดีใจที่เพื่อน ๆ และผู้สอนร่วมวิพากษ์ ผลงานและแลกเปลี่ยน				
14	นักเรียนชอบที่มีโอกาสนำเสนอผลงานด้วยวิธีการ ที่หลากหลายและเป็นอิสระ				
15	นักเรียนรู้สึกว่าการกระตุ้นและเสริมแรงผู้เรียน อย่างสม่ำเสมอ				

ข้อที่	เนื้อหาที่ต้องการวัดและคำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
16	นักเรียนรู้สึกว่เนื้อหาที่เรียนมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย				
17	การบันทึกการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจ และจดจำบทเรียนได้ดีขึ้น				
18	นักเรียนชอบที่มีการประเมินที่หลากหลาย และมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน				
19	นักเรียนเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับการเขียนในรูปแบบ ต่าง ๆ เหล่านี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้				
20	โดยสรุปนักเรียนมีความรู้สึกสนุกและมีความสุข กับการเรียน				

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางไพลิน จันเต็ม
วัน เดือน ปีเกิด	8 กรกฎาคม 2537
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	150 หมู่ 2 บ้านไฮหย่อง อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร 47160
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2561	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2569	ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2562	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านคำตานา (อรัญวาสีวิทยา) อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2564	ครู โรงเรียนบ้านคำตานา (อรัญวาสีวิทยา) อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2567	ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง อำเภอฟังโคน จังหวัดสกลนคร